

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Mgr. Renata Dernerová

Správní trestání v Celní správě České republiky

Rigorózní práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem rigorózní práci na téma *Správní trestání v Celní správě České republiky* vypracovala samostatně a citovala všechny použité zdroje.

V Olomouci dne

Podpis

Na tomto místě bych ráda poděkovala JUDr. Mgr. Filipu Rigelovi, Ph.D. za odborné konzultace, vstřícný přístup a cenné připomínky.

Obsah

Seznam použitých zkratké.....	6
Úvod.....	11
1 Kapitola 1 Teoretická a zákonná východiska správního trestání	15
1.1 Správní trestání a pojem přestupek.....	15
1.2 Ústavněprávní východiska správního trestání.....	18
1.3 Základní zásady přestupkového práva.....	20
1.3.1 Zásada nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege.....	20
1.3.2 Zásada subsidiarity trestní represe.....	21
1.3.3 Zásada přiměřenosti a individualizace správního trestu.....	21
1.3.4 Zásada řádného zákonného procesu.....	22
1.3.5 Zásada legality a oficiality.....	22
1.3.6 Zásada ne bis in idem.....	23
1.3.7 Zásada presumpce nevinny.....	24
1.3.8 Zásada zajištění práva na obhajobu.....	25
1.3.9 Zásada materiální pravdy.....	25
1.3.10 Zásada vyhledávací, vyšetřovací.....	26
1.3.11 Zásada rozhodování v přiměřené lhůtě.....	26
1.4 Důvody pro přijetí nové právní úpravy odpovědnosti za přestupky.....	28
1.5 Přehled nejdůležitějších změn v zákoně o odpovědnosti za přestupky.....	30
2 Kapitola 2 Kompetence a správní trestání v celní správě	38
2.1 Historický exkurs do kompetencí celní správy.....	38
2.2 Úkoly současné celní správy.....	40
2.3 Kompetence celní správy versus správní trestání.....	41
2.4 Komentář k příloze č. 1, obsahující četnost porušených norem zjištěných jednotlivými CÚ od 1.1.2016 do 31.12.2017.....	43
3 Kapitola 3 Hmotněprávní rovina přestupků v oblasti celní správy	45
3.1 Struktura hmotněprávní části.....	45
3.2 Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s porušením celních předpisů a předpisů, vztahujících se k vývozu, dovozu a tranzitu zboží.....	47
3.2.1 Přestupky dle celního zákona.....	47
3.2.2 Přestupky dle zákona, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití.....	48
3.2.3 Přestupky dle zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů.....	49
3.2.4 Přestupky dle veterinárního zákona.....	50
3.2.5 Přestupky dle zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem.....	51
3.3 Skutkové podstaty přestupků v souvislosti se správou spotřebních daní.....	51
3.3.1 Přestupky dle zákona o spotřebních daních.....	51
3.3.2 Přestupky dle zákona o povinném značení lihu.....	56
3.3.3 Přestupky dle zákona o lihu.....	57
3.3.4 Přestupky dle zákona o pohonných hmotách.....	59
3.3.5 Přestupky dle části čtyřicáté páté zákona - daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, přestupky dle části čtyřicáté šesté zákona - daň z pevných paliv a přestupky dle části čtyřicáté sedmé - daň z elektřiny.....	61
3.4 Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s výkonem silničních kompetencí.....	62

3.4.1	Porušení zákona o pozemních komunikacích.....	62
3.4.2	Porušení zákona o silniční dopravě	64
3.5	Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s užíváním návykových látek.....	66
3.5.1	Přestupky dle zákona o návykových látkách	66
3.5.2	Přestupky dle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	67
3.5.3	Přestupky dle zákona o prekursorech drog	69
3.6	Ostatní skutkové podstaty přestupků	70
3.6.1	Přestupky dle zákona o evidenci tržeb	70
3.6.2	Přestupky dle zákona o hazardních hrách	73
3.6.3	Přestupky dle zákona o regulaci reklamy	76
3.6.4	Přestupky dle zákona o omezení plateb v hotovosti.....	77
3.6.5	Přestupky dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.....	77
3.6.6	Přestupky dle zákona o ochraně ovzduší.....	78
3.6.7	Přestupky dle zákona o nakládání se surovými diamanty.....	78
3.6.8	Přestupky dle zákona o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví.....	79
3.6.9	Přestupky dle zákona celní správě.....	80
3.7	Pořádkové delikty	81
3.7.1	Pořádková pokuta dle správního řádu.....	81
3.7.2	Pořádková pokuta dle daňového řádu.....	82
3.8	Přestupky dle kontrolního řádu.....	85
3.9	Přestupky dle daňového řádu.....	85
3.10	Disciplinární delikty.....	85
3.10.1	Kázeňské přestupky celníků	86
3.10.2	Řízení o jednání, které má znaky přestupku.....	87
	Závěr	88
	Použité zdroje	93
	Resumé/Abstract	102
	Klíčová slova/Keywords	103
	Přílohy	104
	Příloha č. 1.....	105

Seznam použitých zkratk

Celní správa	Celní správa České republiky
Finanční správa	Finanční správa České republiky
Komise	Komise Evropských společenství
Ústava	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
Listina	Listina základních práv a svobod, vyhlášení usnesením předsednictva ČNR dne 16. prosince 1992 jako součást ústavního pořádku České republiky (č. 2/1993 Sb., ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.)
Evropská úmluva	Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod – sdělení č. 209/1992 Sb., ve znění Protokolů na tuto Úmluvu navazujících
Evropský soudní dvůr	Soudní dvůr Evropské unie
Evropský soud	Evropský soud pro lidská práva
Celní zákon	Zákon č. 242/2016, celní zákon
Zrušený celní zákon	Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon
Nařízení vlády k provedení celního zákona	Nařízení vlády č. 244/2016 Sb. k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky
Zákon o odpovědnosti za přestupky	Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
Změnový zákon v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky	Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích
Zákon o některých přestupcích	Zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích
Přestupkový zákon	Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
Zákon o spotřebních	Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů	Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů
Zákon o hazardních hrách	Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

Zákon o loteriích	Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
Daňový řád	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
Kontrolní řád	Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
Zákon o povinném značení lihu	Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu
Zákon o lihu	Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu)
Zákon o návykových látkách	Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	Zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
Zákon o prekursorech drog	Zákon č. 272/2013 Sb. o prekursorech drog
Zákon o evidenci tržeb	Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb
Zákon o pozemních komunikacích	Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích
Zákon č. 355	Zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví
Zákon o ochraně spotřebitele	Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
Zákon o opatřeních týkajících se dovozu a vývozu	Zákon č. 191/1999 Sb. o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů
Zákon o omezení plateb v hotovosti	Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti
Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti	Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
Zákon o pohonných hmotách	Zákon č. 311/2006 Sb. o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících

	zákonů (zákon o pohonných hmotách)
Zákon o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se omezuje z bezpečnostních důvodů	Zákon č. 228/2005 Sb. o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů
Zákon o zahraničním obchodu s vojenským materiálem	Zákon č. 38/1994 Sb. o zahraničním obchodu s vojenským materiálem
Zákon o kontrole vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití;	Zákon č. 428/2009 Sb., o kontrole vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití
Zákon, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzit zboží dvojího užití	Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití
Zákon o regulaci reklamy	Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání
Zákon o ochraně ovzduší	Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích	Zákon č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla)
Zákon o silničním provozu	Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)
Zákon o silniční dopravě	Zákon č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě
Vyhláška o schvalování technické způsobilosti	Vyhláška č. 341/2014 Sb. o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích
Zákon o zaměstnanosti	Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
Zákon o Celní správě	Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky

Veterinární zákon	Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů
Zákon o nakládání se surovými diamanty	Zákon č. 440/2003 Sb. o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů
Zákon o obchodování s ohroženými druhy	Zákon č. 100/2004 Sb. o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů
Zákon o služebním poměru	Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
Služební zákon	Zákon č. 234/2017 Sb. o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon)
Celní kodex Unie	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie
Delegovaný akt	Nářízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie
Implementovaný akt	Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie
Přechodný delegovaný akt	Nářízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/341 ze dne 17. prosince 2015 kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o přechodná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie, pokud příslušné elektronické systémy dosud nejsou v provozu, a kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446
Nářízení DV	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 prováděcím nařízením Komise (EU) č. 1352/2013 ze dne 4. prosince 2013, kterým se zavádějí formuláře upravené nařízením Evropského

parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv duševního
vlastnictví celními orgány,

Všechny zákony citované v této práci jsou citovány vždy ve znění pozdějších právních předpisů.

Úvod

Ke zvolenému tématu mě přivedla nejenom dlouholetá praxe příslušníka celní správy, který se správním trestáním krátce zabýval, ale také kodifikace přestupkového práva, kterou po letech, kdy problematika správního trestání nebyla uceleně zpracovaná, přinesl zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Obecně bylo zažito, celní správu nevyjímaje, že správní delikty, coby předpoklad pro správní trestání, byly členěny na dvě základní kategorie. Přestupky, pro které platilo, že se jich dopouští toliko nepodnikající fyzické osoby a byly založeny na zavinění, a dále na jiné správní delikty, kdy výčet možných pachatelů byl mnohem širší. Dosavadní právní úprava byla značně roztržštěná, často na sebe nenavazovala, nebyla dostatečná a celou řadu otázek nechávala bez povšimnutí. Existovalo velké množství jednotlivých typů a druhů správních deliktů, čemuž odpovídala odlišná hmotněprávní a často i procesní úprava. Nebyly jasné vzájemné vztahy mezi přestupky a disciplinárními delikty, přestupky a dalšími delikty. Často se používala analogie, která však nemohla vyřešit všechny problémy. Vzhledem ke skutečnosti, že celní orgány jsou orgány veřejné správy s působností v oblasti správního trestání a v dalších oblastech stanovených zákonem o Celní správě České republiky nebo zvláštními zákony, je i rozsah správního trestání široký. Z těchto důvodů byla dosavadní roztržštěnost v celní správě taktéž patrná.

Cílem rigorózní práce je kromě zpracování uceleného přehledu správního trestání v celní správě, který dosud neexistuje, i úvaha nad tím, proč celní správa, jejíž historická úloha je založena na správě cel, kontrole pohybu zboží a ochraně hranic, která však vstupem České republiky do Evropské unie téměř pozbyla své opodstatnění, přebírá v hojně míře postupně kompetence (a tím i správní trestání), které historicky vykonávaly jiné orgány veřejné správy a jež s celnictvím nesouvisí. Historicky bylo celnictví vždy úzce svázáno se zahraničním obchodem a z toho vyvstala potřeba zavést opatření v podobě zavedení cel. Celníci se historicky taktéž podíleli na ostraze hranic a jejich činnost tak kromě výběru celních poplatků směřovala k dohledu nad pohybem zboží přes hranice. V poválečném období se celní správa soustředila na plnění specifických úkolů k zajištění ochrany a podpory plánovaného zahraničního obchodu a devizových zájmů, zejména kontrolu oběhu zboží ve styku s cizinou, kontrolu osob a jejich zavazadel při přestupu hranic a výkon funkce ve spolupráci s podniky zahraničního obchodu, ministerstvem vnitra a jinými státními orgány. Agenda výběru celních poplatků jí byla odejmuta a tento stav víceméně trval až do „sametové revoluce“, tj. až do změn v roce 1989, kdy celní správa získala nazpět své původní kompetence. Novodobá historie celní správy je spojená se vstupem

České republiky do Evropské unie. V důsledku volného trhu a volného pohybu zboží, a tím spojeného poklesu zahraničního obchodu, se výrazně změnil i charakter celních orgánů, kdy jejich prvořadým úkolem je zajistit ekonomickou a společenskou ochranu státu, a tím i ochranu zájmů celého Společenství, dále pak nutnost zajistit ve větší míře komplexnost kontrolních procedur vyplývajících z platné legislativy Společenství a zajistit statistiku intrakomunitárního obchodu. V souvislosti s tím došlo i ke změně v organizační struktuře celních orgánů, kdy byla zavedena dvoustupňová struktura (15 celních úřadů, z toho 14 celních úřadů v sídle krajských úřadů + Celní úřad Praha Ruzyně a Generální ředitelství cel). Celní správa je tak v současnosti vedle správního orgánu i bezpečnostním sborem a její činnost zapadá do systému celního dohledu nad zbožím v rámci jednotného celního území Evropské unie a při realizaci tohoto dohledu postupuje podle jednotných celních předpisů Společenství. Určené útvary celní správy mají postavení policejního orgánu (orgánu činného v trestním řízení) pro vybrané trestné činy. Správní trestání tak vychází z kompetencí celní správy, z nichž mnohé celní správě přinesl až vstup do Evropské unie.

Základní kompetencí je celní řízení a správa cel při dovozu zboží ze třetích zemí, jež tvoří menší, ale stále významnou část působnosti celních orgánů. Efektivní výběr cla a zajištění jeho řádných odvodů do unijního rozpočtu je proces trvale kontrolovaný Komisí. V současné době nejvýraznější kompetencí je správa spotřebních a energetických daní, která v sobě zahrnuje kompletní správu spotřebních daní, správu registru prodejců pohonných hmot; správu daní ze zemního plynu a některých dalších plynů, z pevných paliv a daň z elektřiny. Neméně významnou kompetencí je tzv. dělená správa. Prakticky se jedná o vybírání a vymáhání peněžitých plnění (např. pokut), které byly uloženy jinými správními úřady v řízení podle správního řádu a které jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávních celků. Celní orgány plní úkoly v oblasti statistické registrace intrakomunitárního obchodu a společné zemědělské politiky v rozsahu stanoveném zvláštním zákonem. Dále plní úkoly v oblasti trestního řízení o trestných činech spáchaných porušením celních a daňových předpisů, předpisů o dovozu, vývozu a průvozu zboží, pátrání po zboží uniklému celnímu dohledu, objasňování přestupků a realizace spolupráce a vzájemné pomoci v celních otázkách s orgány smluvních států a mezinárodními organizacemi. Mezi další kompetence patří kontrola omezení plateb v hotovosti, kontrola ohlašovací povinnosti osob při dovozu a vývozu finančních prostředků a cenných věcí, ochrana práv duševního vlastnictví, ochrana přírody, zejména kontroly exemplářů CITES¹,

¹ **Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora** - Úmluva o ochraně ohrožených volně žijících druhů flory a fauny. Česká republika, resp. Československo podepsalo úmluvu 28. února 1992 jako 114. stát, úmluva vstoupila v platnost 28. května 1992 a byla publikována dne 16. prosince 1992 jako sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí pod č. 572/1992 Sb. V České republice je Úmluva zajištěna podle:

ochrana předmětů historické a kulturní hodnoty, kontrola přepravy omamných a psychotropních látek, kontrola v oblasti silniční dopravy, kontrola přepravy nebezpečných věcí dle dohody ADR², kontrola zaměstnávání cizinců, kontrola provozování hazardních her a dodržování zákazu reklamy na nepovolené nebo neohlášené hazardní hry, kontrola v oblasti evidence tržeb.

I přes výrazné změny v charakteru činností celních orgánů, které byly nutné a nezbytné, neboť vycházely z politické vůle a přání občanů České republiky vstoupit do Evropské unie, je potřeba vždy hodnotit i efektivitu vykonávaných činností. Přitom je třeba vzít v úvahu i hledisko fiskální a bezpečnostní a stanovit, které kompetence jsou pro celní správu klíčové, tj. takové, které mají významný fiskální efekt nebo představují bezpečnostní riziko. Mnohé z kompetencí celní správy vykonává proto, že je kromě správního úřadu i bezpečnostním sborem, a tím je nadána i celou řadou oprávnění, které jiné orgány veřejné moci nemají, např. oprávnění k zajištění osoby, k omezení pohybu agresivních osob, k použití technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla, oprávnění odebrat zbraň, oprávnění zakázat vstup na určená místa, oprávnění ke kontrole osob a dopravních prostředků, k plnění úkolů na území jiného státu, k používání podpůrných operativně pátracích prostředků, k použití donucovacích prostředků a zbraně atd. Při výkonu kompetencí je tudíž samostatná a nevyžaduje výkon asistenčních a podpůrných činností od jiných orgánů veřejné moci.

Nejprve je však třeba začít nezbytnou teorií v oblasti přestupkového práva a zmapováním všech kompetencí celní správy. Bez krátkého povšimnutí nezůstane ani nová právní úprava odpovědnosti za přestupky, kterou po mnoha letech roztržštěnosti řízení o přestupcích a jiných správních deliktech upravuje jediný zákon, a sice, zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Byť se nevztahuje na správní disciplinární delikty a správní pořádkové delikty, nebyl by přehled správního trestání v celní správě úplný, kdyby nebyly alespoň okrajově zmíněny.

První kapitola je přes krátký historický exkurs vývoje přestupkového práva věnována teoreticko-právním otázkám a zákonným východiskům přestupkového práva. Druhá kapitola mapuje historický vývoj v oblasti celnictví, historické a současné kompetence celní správy, na kterou plynule navazuje kapitola třetí, která je věnována ucelenému přehledu řízení, které v oblasti správního trestání celní správa vykonává, spolu s poznatky z praxe. Vzhledem k poměrně krátké působnosti celních orgánů v jednotlivých kompetencích, z nichž některé celní správa převzala po jiných orgánech veřejné moci (např. správa spotřebních daní, kontrolní a

zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákona č.16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů

² Accord **D**angereuses **R**oute - Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí, publikovaná jako vyhláška ministra zahraničních věcí pod č. 64/1987 Sb.

dohledové činnosti dle zákona o hazardních hrách atd.) a některé z nich jsou kompetence nové (kontrolní činnost dle zákona o evidenci tržeb), ale i krátké účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, zatím chybí soudní judikatura. Pro zvolené téma, resp. pro hmotněprávní rovinu přestupků je typický nedostatek literatury, která by rozebírala jednotlivé skutkové podstaty, nenalezla jsem ani žádné odborné práce, které by byly tematicky zaměřeny na správní trestání v celní správě. Hlavním informačním zdrojem je tak přímo právní úprava národní i komunitární, ovšem z důvodu nepřehledného množství souvisejících právních předpisů zmiňuji pouze nejdůležitější z nich. Práce je na několika místech obohacena o související judikaturu, poznatky z praxe a zkušenosti získané při výkonu působnosti celního úřadu v oblasti řízení o přestupcích.

Tato práce vychází z právního stavu k 30.9.2018.

1 Kapitola 1 Teoretická a zákonná východiska správního trestání

1.1 Správní trestání a pojem přestupek

S organizací a činností veřejné správy, včetně celní správy, je spjata velké množství speciálních a různorodých právních předpisů s rozličnými předměty právních úprav a spojuje je pouze to, že jde o právní předpisy při správě veřejných záležitostí. Tato rozsáhlost a vnitřní strukturovanost správního práva silně omezuje a dá se říci, že i znemožňuje jeho kodifikaci a soustředění do jednoho či dvou právních předpisů, jako je tomu např. v jiných právních odvětvích, ať již práva veřejného nebo soukromého, např. v občanském právu občanský zákoník, v trestním právu trestní zákoník a trestní řád. Je to do jisté míry způsobeno i tím, že v pramenech správního práva se velmi často vyskytují normativní akty místní samosprávy. Abychom se ve složitém systému správního práva vyznali, správní věda jej rozčlenila na:

- 1) správní právo organizační a kompenzační, jež zakotvuje základní zásady organizace veřejné správy, postavení, organizaci, pravomoc a působnost subjektů veřejné správy
- 2) správní právo hmotné, jež vymezuje práva a povinnosti adresátů veřejné správy
- 3) správní právo procesní, jež upravuje procesně právní postavení subjektů správního řízení a postup při rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech účastníků správního řízení
- 4) správní právo trestní, jež je nazýváno **správním trestáním** a zahrnuje právní úpravu základů a následků odpovědnosti za správní delikty³

Pokud bychom chtěli definovat, co vlastně správní trestání je, odpověď najdeme v judikatuře, zejména v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Jeden z judikátů, ze dne 31. října 2008 čj. 7 Afs 27/2008 uvádí, že: „*Kategorie správních deliktů je kategorií trestního práva v širším slova smyslu, tudíž se pro všechny správní delikty, nejen pro přestupky, uplatní povinnost správního orgánu zkoumat nejen naplnění formálních znaků správního deliktu, ale také, zda jednání vykazuje daný stupeň společenské škodlivosti, tudíž materiální stránku správního deliktu.*“ Další z judikátů, ze dne 31. května 2007 čj. 8 As 17/2007 konstatuje, že: „*Trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestných činů*“, třetí judikát, ze dne 27. října 2004 čj. 6 A 126/2002 uvádí, že: „*Také trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy.*“ Zjednodušeně řečeno, judikatura správních soudů vychází z toho, že správní a soudní trestání jsou sice dvě odvětví, ale mají společné základy.

³ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo-obecná část*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 1993. s. 9 - 12

Deliktem v právním slova smyslu je čin porušující zákon nebo jiný obecně závazný právní předpis. Je to tedy protiprávní jednání, z něhož vzniká nebo může vzniknout fyzické osobě nebo právnické osobě újma (škoda), nejčastěji hmotná, na zdraví nebo i morální újma. Z hlediska odpovědnosti za spáchaný delikt rozlišujeme trestně právní odpovědnost, tj. odpovědnost za soudní delikty a správně právní odpovědnost, tj. odpovědnost za správní delikty.

Dle dřívější právní úpravy byly správní delikty rozlišovány dle správně právní odpovědnosti na přestupky, jiné správní delikty fyzických osob, správní delikty právnických osob, hybridní (smíšené) správní delikty (správní delikty podnikatelů), disciplinární delikty a pořádkové delikty⁴. Současná právní úprava, kterou přinesl zákon o odpovědnosti za přestupky, zavádí pojem jediný, a sice přestupek. Pachatelem přestupku dle dřívější právní úpravy byla výhradně fyzická osoba a přestupky byly prakticky jedinou, alespoň částečně kodifikovanou skupinou správních deliktů. Většina přestupků, resp. skutkových podstat přestupků byla upravena v přestupkovém zákoně, některé byly upraveny ve zvláštních zákonech. Postupným vývojem se však ze zvláštní části přestupkového zákona přesouvaly do zákonů speciálních, což bylo na úkor kodifikace. Přestupkový zákon byl přijat v úzké návaznosti na novelizaci trestně právních předpisů, především trestního zákona. Mezi přestupky byla převedena převážná část dřívějších přečinů, jež měly postavení méně závažných soudních deliktů z hlediska stupně nebezpečnosti činu pro společnost⁵. Dokonce mezi ně byly převedeny i některé vybrané dřívější trestné činy z trestního zákona⁶. Přestupkový zákon byl propracovanější, podrobnější než předchozí právní úprava⁷ a nově obsahoval i specifikaci některých významných obecných odpovědnostních institutů. Přestupkový zákon se však nevyhnul vývoji a byl mnohokrát novelizován, z nichž některé novely byly velmi rozsáhlé a významné.⁸ Novelizací bylo celkem 87, včetně jednoho zrušení Ústavním soudem.⁹

Dle současné právní úpravy je dle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky označován jakýkoliv společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Pojem přestupek ve smyslu tohoto zákona zahrnuje jak přestupky fyzických osob, na které se dosud vztahoval přestupkový zákon, dále dosavadní správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob a dosavadní jiné správní delikty fyzických osob. Naproti tomu se zákon o odpovědnosti za přestupky nevztahuje na správní disciplinární delikty, správní pořádkové delikty a delikty proti platební

⁴ Tamtéž, s. 91

⁵ Zákon č. 150/1969 Sb. o přečinech

⁶ Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku, ve znění pozdějších předpisů

⁸ Zejména novela provedená zákonem č. 337/1992 Sb., č. 67/1993 Sb. a č. 265/2001 Sb.

⁹ BÁRTA, Jan. Platné přestupkové právo hmotné. *Správní právo*. 2017. č. 6. s. 331

disciplíně. Skutkové podstaty přestupků jsou nově kodifikovány v zákoně o některých přestupcích, ale z velké části jsou upraveny ve zvláštních zákonech.

Odborná literatura k definici přestupku uvádí: *"V české právní krajině je přestupek založen na tzv. materiálně-formálním pojetí. V dialektické jednotě to znamená, že existence přestupku je podmíněna kumulativním splněním dvou zákonných znaků; znaku materiálního a znaků formálních. Pokud jeden z těchto znaků chybí, logicky nelze o přestupku hovořit. Správní orgán je proto povinen splnění obou znaků přestupku zjišťovat v každém konkrétním případě. Materiálním znakem přestupku rozumíme tzv. „škodlivost činu pro společnost“. Tento znak je vyjádřen v § 5 ZOP (zákon o odpovědnosti za přestupky) slovy „Přestupkem je společensky škodlivý (...) čin, (...)“. Formální znaky přestupku jsou vyjádřeny v § 5 ZOP (zákon o odpovědnosti za přestupek) slovy „Přestupkem je (...) čin, (...) který vykazuje znaky stanovené zákonem, (...)“.*¹⁰

Při srovnání s původní definicí v přestupkovém zákoně, která zněla: *Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*, si lze všimnout, že již neobsahuje zavinění. Zavinění zůstává jako základní znak, ale bylo přesunuto do jiných ustanovení, zůstává u případů, kde je pachatelem nepodnikající fyzická osoba. V důsledku toho můžeme rozlišovat přestupky, které jsou založeny na zavinění a přestupky, které jsou založeny na objektivní odpovědnosti. Nadále zůstávají znaky formální i materiální. Pro spáchání přestupků musí dojít k naplnění znaků daných zákonem (tj. formální stránka) a současně musí být dané jednání či opomenutí společensky škodlivé (tj. materiální stránka).

Disciplinární delikt byl (a je i nadále) deliktem fyzické osoby, která je ve zvláštních právních vztazích k určité instituci, a z určitého služebního, zaměstnaneckého, resp. členského vztahu vůči této instituci jí vyplývají zvláštní práva a povinnosti. Může se jednat o instituci státní (úřednický aparát státu, ozbrojená síla, policie atd.), profesní komory nebo jiné instituce (např. instituce, ve kterých se vykonává trest odnětí svobody, vazba, ústavní nebo ochranná výchova, zabezpečovací detence, veřejné vysoké školy). Z výše uvedeného plyne, že subjekt disciplinárního deliktu je speciální, nemůže jím být kdokoli, ale pouze osoba příslušející k dané instituci a odpovědnost za disciplinární delikt je spojována s porušením určitých služebních nebo členských povinností, jak je tomu např. u příslušníků celní správy, ale i jiných příslušníků bezpečnostních sborů, jako jsou policisté, příslušníci Vězeňské služby a příslušníci Bezpečnostní informační služby. Služební kázeň státních zaměstnanců je upravena služebním zákonem. Veřejnoprávními profesními komorami, které mají upravené disciplinární delikty svých členů, jsou např. Česká

¹⁰ STRAKOŠ, Jan a KROUPOVÁ, Pavlína. *Základy správního trestání*. 1. vyd. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2017. ISBN 978- 80-86976-39-6. Převzato z CODEXIS®, doplňku LIBERIS®.

advokátní komora, Komora auditorů České republiky, Notářská komora České republiky, Česká lékařská komora a další. Jde v podstatě o delikty úřednictva.

Pořádkové delikty odlišuje od ostatních druhů správních deliktů jejich procesně právní povaha. Jde totiž o porušení procesní povinnosti stanovené k zajištění průběhu a účelu správního řízení nebo jiného zákonem upraveného správního procesu. Specifikou je, že se u nich uplatňuje princip oportunity stíhání pořádkových deliktů, kdy správní orgán uváží, zda je postih v konkrétním případě vhodný a účelný a neplatí zde zásada *ne bis in idem*, protože stejný skutek lze postihnout i opakovaně. Skutkové podstaty těchto deliktů nacházíme především v právních předpisech upravující procesní stránku řízení nebo v těch, které se týkají kontrolní činnosti. Uložení sankce je právem, nikoliv povinností.

Jiné správní delikty fyzických osob vymezovaly protiprávní jednání fyzických osob, které není přestupkem, disciplinárním deliktem anebo pořádkovým deliktem. Znaky tohoto jednání byly uvedeny ve zvláštních zákonech včetně sankcí. Pro odpovědnost za tento delikt nebylo nutné v některých případech zavinění. Procesním předpisem, podle něhož byly tyto delikty projednávány, byl správní řád s případnými odchylkami stanovenými v jednotlivých zákonech, které přitom někdy odkazovaly na přestupkový zákon.

Správní delikty právnických osob upravovaly odpovědnost právnických osob jako celku za protiprávní jednání stanovené příslušným zákonem. Pachatelem těchto deliktů byla právnická osoba, bez ohledu na to, kdo z fyzických osob (člen statutárního orgánu, zaměstnanec apod.) protiprávně jednal. Zavinění právnické osoby se nezkoumalo, byla zde dána objektivní odpovědnost. Procesním předpisem byl správní řád.

Hybridní neboli smíšené delikty, někdy označené jako delikty podnikatelů, byly vázány na správně právní odpovědnost podnikatelů ve smyslu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Stejně jako u deliktů právnických osob se i v tomto případě uplatňovala objektivní odpovědnost. Skutkové podstaty těchto správních deliktů většinou korespondovaly se skutkovými podstatami deliktů právnických osob a byly rozšířeny i na podnikatele. Procesním předpisem byl rovněž správní řád.

Základní dělení správních deliktů zůstalo. Rozlišujeme přestupky a jiné správní delikty, přičemž za jiné správní delikty považujeme disciplinární (kázeňské) delikty a pořádkové delikty.

1.2 Ústavněprávní východiska správního trestání

Listina v čl. 39 a 40 vyjmenovává ústavní principy trestání, které se však vztahují na trestné činy. Ani Ústava, ani Listina však neupravuje požadavky na trestání správních deliktů, přesto však určité základní principy vztahující se pouze na správní trestání lze dovodit z obecných

ústavních požadavků na uplatňování veřejné moci, z obecných principů demokratického a právního státu, dále z požadavků obsažených v mezinárodních smlouvách, zejména v evropské Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod¹¹ a v Listině základních práv EU¹². Význam mají také doporučující evropské dokumenty, především Doporučení Rady Evropy (91)1, o správních sankcích a některé další, např. Doporučení Rady Evropy (80)2, týkající se správního uvážení, Rezoluce Rady Evropy (77)31, o ochraně jednotlivce ve vztahu ke správním aktům atd. Z uvedených aktů a navazující judikatury Evropského soudu pro lidská práva, z judikatury Ústavního soudu a judikatury správních soudů v podstatě vyplývá, že základní principy vztahující se na soudní trestání je třeba respektovat i v oblasti správního trestání¹³. Základní zásady mají význam při vyplňování mezer v zákoně, při výkladu neurčitých právních pojmů, ale zejména při užití správního uvážení, kde představují meze určitého právního postupu. Zákon o odpovědnosti za přestupky nemá zvláštní ustanovení, které by obsahovalo výčet zásad přestupkového práva, obecně je lze nalézt ve správním řádu, který stanovuje obecně zásady činnosti správních orgánů.

Jak již bylo řečeno, základní východiska pro správní trestání lze nalézt v Listině, která je vyhlášena jako součást ústavního pořádku České republiky. Stěžejním pro oblast správního trestání je čl. 40 Listiny, dle kterého:

- jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy.
- každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena
- obviněný má právo, aby mu byl poskytnut čas a možnost k přípravě obhajoby a aby se mohl hájit sám nebo prostřednictvím obhájce; jestliže si obhájce nezvolí, ačkoliv ho podle zákona mít musí, bude mu ustanoven soudem; zákon stanoví, v kterých případech má obviněný právo na bezplatnou pomoc obhájce.
- obviněný má právo odeprít výpověď; tohoto práva nesmí být žádným způsobem zbaven
- nikdo nemůže být trestně stíhán za čin, pro který již byl pravomocně odsouzen nebo zproštěn obžaloby; tato zásada nevylučuje uplatnění mimořádných opravných prostředků v souladu se zákonem
- trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější

¹¹ Sdělení č. 209/1992 Sb, ve znění Protokolů na tuto Úmluvu navazujících

¹² Listina základních práv EU se stala součástí Lisabonské smlouvy, vyhlášena v Úředním věstníku C 364 z 18. prosince 2001.

¹³ Srov. PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017, s. 25

K základním principům správního trestání, z nichž některé vyplývají převážně ze zákona o odpovědnosti za přestupky, byt' tento zákon nemá zvláštní ustanovení, které by obsahovalo výčet zásad, se řadí zejména:

- zásada *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*
- zásada subsidiarity trestní represe
- zásada přiměřenosti a individualizace správního trestu,
- zásada stíhání jen ze zákonných důvodů, zásada spravedlivého řádného procesu
- zásada legality a oficiality,
- zásada *ne bis in idem*,
- zásada presumpce nevinny,
- zásada zajištění práva na obhajobu,
- zásada materiální pravdy,
- zásada vyhledávací, vyšetřovací,
- zásada rozhodnutí v přiměřené lhůtě

1.3 Základní zásady přestupkového práva

1.3.1 Zásada *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*

Zásada žádný trestný delikt, žádný trest bez zákona je výslovně stanovena v čl. 39 Listiny: „Jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakož i jiné újmy na právech a na majetku, lze za jeho spáchání uložit“. Ze zásady *nullum crimen sine lege* vyplývají takové důsledky, které bývají někdy označovány jako samostatné zásady¹⁴:

1. Podmínky odpovědnosti za přestupek a správní tresty mohou být stanoveny pouze zákonem (*nullum crimen, nulla poena sine lege scripta*). Porušení právních povinností může být trestné jen tehdy, stanoví-li tak zákon. Povinnost, jejíž porušení je přestupkem, může být uložena i v jiných formách, např. v prováděcích právních předpisech, ve vyhlášce obce, nařízení kraje, v právních předpisech EU, v opatření obecné povahy), ovšem pouze za předpokladu, že povinnosti jsou dostatečně určité vymezeny¹⁵. Zároveň platí, že zákony a další prameny, z nichž plyne stanovená právní povinnost, musí být dostupné a předvídatelné¹⁶.

¹⁴ Srov. PRÁŠKOVÁ, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 32

¹⁵ Srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. června 2014, čj. 5Afs 108/2013-78, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. ledna 2017, čj. 7 As 302/2016

¹⁶ Srov. rozhodnutí velkého senátu Soudního dvora ES ze dne 11. prosince 2007, C-161/06, Skoma-Lux proti Celnímu ředitelství Olomouc, náleží Ústavního soudu ze dne 9. září 2010, sp.zn. II. ÚS 2684/08

2. Skutkové podstaty přestupků musí být vyjádřeny určitě, jasně a přesně, výčet správních trestů musí být uzavřený a musí být uvedena hlediska pro výběr druhu a výměry trestu (*nullum crimen, nulla poena sine lege certa*). Tento požadavek plyne z principu právní jistoty, tj. subjekt si musí být vědom, jaká jednání jsou trestná, aby jim mohl přizpůsobit své chování.
3. Zákaz retroaktivity přísnějšího zákona (*nullum crimen, nulla poena sine lege praevia*), tj. zákaz zpětné působnosti zákona zajišťuje ochranu dřívějšího právního jednání jednotlivce a možnost předvídat právní důsledky jeho jednání v budoucnu. Platí, že trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.
4. Zákaz analogie v neprospěch pachatele (*nullum crimen, nulla poena sine lege stricta*). Užitím analogie se rozumí subsumpce případu pod zákonné ustanovení, které upravuje případ jiný, subsumovanému případu podobný (*analogia legis*), nebo se případ posoudí podle obecných právních principů (*analogia iuris*). Zákaz analogie v neprospěch pachatele¹⁷ se týká zejména:
 - vytváření nových skutkových podstat správních deliktů,
 - rozšiřování podmínek odpovědnosti za správní delikty,
 - vytváření nových správních trestů a ochranných opatření.

1.3.2 Zásada subsidiarity trestní represe

Princip ultima ratio znamená omezit trestání na případy, kdy je to odůvodněno závažností a společenskou škodlivostí protiprávních jednání a kdy nedostačují jiné prostředky a nástroje. Tento princip má rovněž ústavněprávní rozměr, protože žádá, aby omezení základních práv jednotlivců v důsledku trestních sankcí bylo proporcionální a souladné s účelem trestního práva. Tuto zásadu má respektovat nejenom zákonodárce v legislativní rovině, kdy určuje, které činy a za jakých podmínek mají být trestné jako přestupky a jak přísné tresty za přestupky hrozí, ale i správní orgán při aplikaci norem přestupkového práva.

1.3.3 Zásada přiměřenosti a individualizace správního trestu

Tato zásada vyžaduje, aby správní trest byl ukládán s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného přestupku a k poměrům pachatele, přičemž povaha a závažnost přestupku je prvotním a hlavním hlediskem přiměřenosti správního trestu. Správní trest musí odrážet všechny zvláštnosti přestupku a konkrétního pachatele. Trest musí být přiměřený a nesmí být likvidační¹⁸

¹⁷ Srov. MATES, Pavel. Analogie ve správním právu, kdy ano a kdy ne. *Správní právo*, 2014, č. 1-2, s. 28 a násl.

¹⁸ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č.j. 1 As 9/2008, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2014, č.j. 6 As 161/2013, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. června 2018 č.j. 2 Afs 391/2017

1.3.4 Zásada řádného zákonného procesu

Zásada řádného zákonného procesu (*nullus processus criminalis sine lege*) vyjadřuje princip stíhání jen ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví zákon a garantuje nemožnost bezdůvodného stíhání jednotlivců a to, že do práv jednotlivců nebude zasahováno více, než je nezbytně nutné. Postup, ve kterém je rozhodováno o vině a trestu, musí být upraven zákonem.

S uvedenou zásadou rovněž souvisí zásada spravedlivého řádného procesu, která vychází z práva na spravedlivý proces zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny. V praxi se často setkáváme s případy, že jiný věcně příslušný správní orgán případně soud, ať již stejného stupně či vyššího stupně zastává v obdobné věci (skutkově podobném případě) jiné právní stanovisko. Z nedávno publikovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3755/17 vyplynulo, že: „*Pro naplnění požadavků spravedlivého procesu musí být srovnávané případy řádně skutkově odlišeny a toto odlišení náležitě odůvodněno*“. Z uvedeného nálezu plyne, že nestačí pouze stroze konstatovat, že dvě posuzované a porovnávané věci jsou skutkově odlišné, správní orgán musí vždy řádně zdůvodnit, proč dospěl k opačnému právnímu zhodnocení, které může i přehodnotit. Výše uvedený požadavek předvídatelnosti a vnitřní bezrozpornosti právního řádu se však netýká pouze formulací právních norem, ale směřuje i na judikaturu vrcholných soudů. Judikatorní řešení má vést ve skutkově podobných situacích ke stejným výsledkům, a pokud tomu tak není, musí soudy velmi přesvědčivě vysvětlit, v čem jsou řešené situace skutkově odlišné.

1.3.5 Zásada legality a oficiality

Zásada legality znamená, že správní orgán je povinen stíhat každý přestupek, o kterém se dozví, opakem je zásada oportunity (účelnosti), podle které správní orgán provádí stíhání jen tehdy, je-li to vhodné a účelné, tzn. jde o jeho oprávnění, nikoliv o povinnost. V řízení o přestupcích se uplatňuje zásada povinného stíhání přestupků¹⁹. Tím je lépe zajištěna zejména rovnost osob před zákonem, ale i určitost a předvídatelnost právní úpravy. Zásada legality odpovídá též materiálnímu pojetí přestupku, kdy bagatelní porušení právních povinností není vůbec přestupkem. Případné tvrdosti jsou tak řešeny v rámci hmotného práva, a nikoliv cestou práva procesního prostřednictvím oportunity. Výjimky ze zásady legality musí být stanoveny zákonem a takovou výjimkou je např. § 78 odst. 5 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky, který umožňuje odložit věc, jestliže podezřelý z přestupku spáchal jedním skutkem více přestupků, které nebyly projednány ve společném řízení, a správní trest uložený za některý z nich lze považovat za postačující, nebo správní trest, který lze za přestupek uložit, je bezvýznamný vedle trestu, který byl podezřelému z přestupku uložen v trestním řízení za jiný

¹⁹ Srov. nálezu Ústavního soudu ze dne 3. února 2011, sp.zn. III. ÚS 449/06

skutek. Od toho je však třeba odlišovat případy, kdy správní orgán stíhat přestupek nesmí, např. když jde o osoby, které jsou vyňaty z působnosti zákona o odpovědnosti za přestupky nebo o skutku bylo již pravomocně rozhodnuto.

Zásada oficiality znamená, že správní orgán zahajuje řízení o přestupku z moci úřední a provádí úkony z moci úřední (*ex officio*). Správní orgán tudíž musí provést procesní úkon, ve kterém účastníka řízení informuje o zahájení řízení a musí specifikovat jeho předmět, a to bez ohledu na případný nesouhlas účastníků řízení. Výjimkou je zahájení řízení o přestupku a pokračování v něm pouze se souhlasem postižené osoby, nebo rozhodování o vydání bezdůvodného obohacení jen na návrh poškozeného.

1.3.6 Zásada *ne bis in idem*

Tato zásada vyjadřuje pravidlo, že nikdo nesmí být stíhán a potrestán dvakrát za týž skutek. Souvisí s právní mocí rozhodnutí, protože důsledkem právní moci je vznik překážky věci pravomocně rozhodnuté (překážka *rei indicatae*). Tato zásada je zaručena i řadou mezinárodních smluv, např. v článku 50 Listiny základních práv Evropské unie a má dvojí aspekt. Aspekt hmotněprávní (zákaz dvojího potrestání) zabraňuje uložení dalšího trestu a aspekt procesní znamená zákaz dvojího trestního stíhání a brání vedení dalšího řízení. Nejde však o porušení této zásady, pokud je např. vedeno řízení o celním přestupku a řízení o vyměření cla v důsledku spáchání celního přestupku, neboť se jedná o samostatná, na sobě nezávislá řízení²⁰. Princip *ne bis in idem* se však uplatní jen za splnění těchto předpokladů:

- musí existovat totožnost osoby potrestané ve věci původní a ve věci nové,
- musí existovat totožnost skutku, který byl předmětem původního řízení a který je předmětem nového řízení,
- musí existovat pravomocné rozhodnutí ve věci, které nebylo zákonem stanoveným postupem zrušeno.

Zákon o odpovědnosti za přestupky stanoví v § 77 odst. 2 taxativní výčet rozhodnutí, která představují překážku dalšího stíhání za přestupek. Je-li čin postižen v cizině a naplňuje-li znaky přestupku podle našeho práva, není vyloučeno jeho stíhání a potrestání v České republice. Neuplatní se zde zákaz dvojího postihu, ale správní orgány v České republice by měly k této skutečnosti přihlídnout při výměře správního trestu.

²⁰ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. prosince 2006, čj. 5 Afs 46/2006

1.3.7 Zásada presumpce nevinoty

Tato zásada navazuje na princip řádného zákonného procesu, je ústavní zásadou a součástí práva na spravedlivý proces. Dle ust. § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky „*Dokud není pravomocným rozhodnutím o přestupku vyslovena vina obviněného, hledí se na něj jako na nevinného*“. Tato zásada se objevuje v následujících etapách řízení.

1. Zásada presumpce nevinoty se projevuje v rámci shromažďování podkladů pro rozhodnutí a dokazování. Vina obviněného musí být prokázána správním orgánem a to zákonnými prostředky. V řízení o přestupcích se uplatňuje vyhledávací (vyšetřovací) zásada, podle které je povinností správních orgánů z moci úřední z vlastní iniciativy vyhledávat důkazy a další podklady pro rozhodnutí tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Respektování principu presumpce nevinoty vyžaduje, aby obviněný nebyl žádným způsobem donucován k výpovědi nebo k doznání dle základní právní zásady „*nemo tenetur se ipsum accusare*“, tzn., že obviněný není povinen v řízení prokazovat svoji nevinu, nesmí být donucován k výpovědi nebo k doznání. Doznání nezbavuje správní orgán povinnosti přezkoumat všechny okolnosti případu, obviněnému nesmí být přičteno, že nevypovídal pravdu a popíral určité skutečnosti. Z mlčení obviněného, resp. odepření výpovědi nelze vyvozovat nepříznivé důsledky, tj. závěr o vině.
2. Zásada presumpce nevinoty se projevuje v etapě rozhodování. Správní orgán může rozhodnout o vině a trestu pouze v případě, prokázal-li, že se daný skutek stal, že jej spáchal obviněný a že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty konkrétního přestupku. Zůstanou-li po shromáždění podkladů důvodné pochybnosti, není možné jej uznat vinným dle zásady *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného). Nedokázaná vina má stejný význam jako dokázaná nevinota. Pochybnosti o otázce viny se musí týkat jen otázek skutkových, nikoliv právních. Jestliže se správnímu orgánu nepodaří spáchání správního deliktu obviněnému prokázat, musí rozhodnout o zastavení řízení. Pravomocným rozhodnutím o zastavení řízení platí domněnka, že osoba je nevinna a je vytvořena překážka věci rozhodnuté, která brání novému projednání věci. Je otázkou, zda se obviněný může vzdát práva na presumpci nevinoty. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva, např. Rozhodnutí Komise Duhs proti Švédsku ze dne 7. prosince 1990, nebo Rozsudku Lutz proti Německu ze dne 25. srpna 1987 může obviněný s tímto právem volně disponovat, obviněný se tedy může práva na presumpci nevinoty vzdát tím, že vinu uzná.

3. Zásada presumpce nevinoty se projevuje i v zacházení s obviněným. Správní orgán je povinen zacházet s obviněným nestranně a nezaujatě, bez ohledu na své subjektivní přesvědčení o jeho vině. Správní orgán musí obviněného poučit o jeho právech a umožnit mu jejich uplatnění, včetně práva na obhajobu. Samotné označení osoby jako osoby podezřelé ze správního deliktu a poté obviněné ze správního deliktu není v rozporu se zásadou presumpce nevinoty, protože je dáno procesním postavením takové osoby. Princip presumpce nevinoty neporušuje pouhá informace správního orgánu o tom, že proti určité osobě probíhá řízení o přestupku nebo konstatování správního orgánu, že určitá osoba se v minulosti dopustila přestupku, nepřípustné by však bylo formální prohlášení, že osoba je vinna nebo pouhé podezření ze spáchání správního deliktu, které by bylo důvodem pro konstatování, že obviněný nesplňuje podmínku spolehlivosti, nebo aby se k této skutečnosti přihlíželo v pracovněprávních vztazích.

1.3.8 Zásada zajištění práva na obhajobu

Tato zásada je zárukou zachování práv a oprávněných zájmů osoby, proti které se řízení vede. Vždy je důležité zjistit to, co svědčí o vině obviněného, ale i to, co svědčí v jeho prospěch. Jen tak lze naplnit zásadu materiální pravdy, která znamená, že skutkový stav musí být zjištěn co neúplněji a nejobjektivněji. Tato zásada je vyjádřena v § 4 odst. 2 a odst. 4 správního řádu, dle které správní orgán je povinen poučit obviněného o jeho právech a povinnostech a umožnit mu uplatnění jeho práv a oprávněných zájmů. Možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům i ke způsobu jejich zjištění a možnost navrhnout doplnění dokazování je právem účastníka řízení, nikoliv jeho povinností²¹.

1.3.9 Zásada materiální pravdy

Při uplatňování této zásady je správní orgán povinen zjistit ex officio spolehlivě a úplně skutečný stav věci, o které má rozhodovat, aniž by se omezoval na tvrzení účastníků řízení (srov. § 3 správního řádu). Je nesporné, že v případech, kdy správní akt (rozhodnutí) zasahuje nebo může zasahovat do právních poměrů osob, musí být spolehlivě a přesně zjištěna skutková podstata. Správní úřad je povinen učinit takové zjištění ze své úřední povinnosti a nemůže být vázán jen na podklady, které učiní účastníci řízení. Zásada materiální pravdy nemůže být v konfliktu s jinou zásadou, a sice zásadou rychlosti řízení a respektování práva na projednání věci v přiměřené lhůtě.²²

²¹ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2004, čj. 3 Afs 1/2004

²² Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. června 2005, čj. 5 As 22/2004-52

1.3.10 Zásada vyhledávací, vyšetřovací

Jak vyplývá ze zásady materiální pravdy, hlavní odpovědnost za shromáždění důkazů a jiných podkladů pro vydání rozhodnutí nese správní orgán. Ten je povinen zjistit skutečný stav věci ve veřejném zájmu z úřední povinnosti, správní úřad určuje způsob a rozsah zjišťování. Při uplatnění vyšetřovací (vyhledávací, inkviziční) zásady není žádný z účastníků procesně odpovědný za to, bude-li nebo nebude-li zjištěn určitý poznatek o skutečnosti. Naopak, účastník řízení je povinen pomáhat orgánu při zjišťování poznatků o rozhodné skutečnosti. Rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán a účastník řízení má právo navrhnout důkazy a jejich doplnění, současně je ale také povinen navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy, které jsou mu známy. Je-li předmětem správního řízení rozhodování o uložení povinnosti účastníku řízení, typicky přestupkové řízení, bude povinností správního orgánu jako reprezentanta veřejného zájmu, aby sám zjistil skutečný stav věci. Jinak by správní orgán nemohl zasáhnout do právní sféry dotčeného účastníka řízení.

1.3.11 Zásada rozhodování v přiměřené lhůtě

Tato zásada je nejenom jedním z atributů právního státu, ale i jedním z požadavků, který je kladen na jakékoliv rozhodování orgánů veřejné moci a je ukotven v článku 38 odst. 2 Listiny, který stanoví, že: „Každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům“. Tato zásada je součástí práva na spravedlivý proces, která je upravena v čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech, dle které má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem²³. To samé je vyjádřeno i v článku 47 Listiny základních práv EU a též v doporučujících dokumentech Rady Evropy je zmínka o právu jednotlivce na rozhodnutí své věci v přiměřené lhůtě a o povinnosti správních orgánů postupovat bez zbytečných průtahů²⁴. Právo na projednání přestupku v přiměřené lhůtě má hmotněprávní stránku, která je vyjádřena zejména stanovením promlčecí doby (doby zániku odpovědnosti za přestupek) a procesní stránku, která je konkretizována zejména úpravou lhůt pro vydání rozhodnutí (§ 71 správního řádu), stanovením lhůty pro vyřízení podnětů k zahájení řízení z moci úřední (§ 42 správního řádu), stanovením lhůty pro zahájení řízení (§ 80 odst. 2 správního řádu, § 67 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky), stanovením lhůt pro provedení jednotlivých

²³ Srov. Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. února 2018 ve věci č. 10092/13 - Žirovnický proti České republice, Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. května 2017 ve věci č. 16782/15 - Zaňko proti České republice, dostupné na www.eslp.justice.cz

²⁴ Srov. např. Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. R(91)1 o správních sankcích, Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy (80)2 týkající se správního uvážení, Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy CM/Rec(2007)7 o dobré veřejné správě.

úkonů, úpravou zkrácených řízení a vydáním příkazu (§ 150 správního řádu a § 90 až 92 zákona o odpovědnosti za přestupky).

Trvá-li řízení o přestupcích nepřiměřeně dlouhou dobu, má to dopad zejména na zjištění skutkového stavu, protože se může snížit množství a kvalita důkazů a oslabit jejich důkazní hodnota. Doba od jednání a konečným rozhodnutím má taktéž vliv na účel trestu. Se zvětšujícím se časovým odstupem od spáchání činu se oslabuje individuální prvek, ale i prvek generální prevence²⁵. V neposlední řadě může docházet ke snižování autority správních orgánů a ke vzniku představy o nefunkčnosti systému správního orgánu.

Při posuzování, zda řízení probíhá rychle, plynule a bez zbytečných průtahů je třeba vzít v úvahu řadu faktorů. Není možné předem určit obecnou hranici, jednotnou dobu, po jejímž uplynutí lze hovořit o nepřiměřeně dlouhém řízení. Závěr o nepřiměřenosti délky řízení se zpravidla hodnotí na základě tří kritérií:

- a) povahy řízení
- b) postupu orgánu veřejné moci
- c) chování účastníka řízení

Judikatura k této otázce je poměrně konstantní, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2010, čj. 7 Ans 3/2010-138, dle kterého: „*Jedním z logických atributů požadavků na rozhodování orgánů veřejné moci v právním státě je rozhodování v přiměřeném čase, respektive rozhodování bez zbytečných průtahů. Kodifikaci tohoto obecného principu právního státu ostatně obsahuje nejenom současně platný správní řád (§ 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), ale též správní řády předchozí (srov. např. § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení); uvedené ostatně plyne ze samotného ústavně zakotveného principu právního státu. Nad rámec charakteru rozhodování v přiměřené lhůtě coby obecného principu právního lze poukázat i na ustanovení § 177 nyní platného správního řádu, který základní zásady správního řízení, mezi něž patří též výše citované vyřizování věcí bez zbytečných průtahů, výslovně vztahuje na veškeré počínání veřejné správy“.*

Průtahy v řízení většinou způsobují účastníci řízení, pak nelze hovořit o porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, jak je zřejmé např. z usnesení Ústavního soudu ze dne 8. června 2004, sp.zn. I. ÚS 315/03 nebo nálezu Ústavního soudu ze dne 7. prosince 2004, sp.zn. I. ÚS 91/03. Z nich plyne, že: „*I za situace, kdy se na průtahách v řízení podílejí jejich účastníci, musí soud, s využitím prostředků, které mu poskytují příslušné procesní předpisy, dostát svým povinností vyplývajícím z čl. 38 odst. 2 Listiny a z čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy“.* Průtahy v řízení, způsobené účastníkem řízení nemohou přinést zásadnější obrat v řízení, neboť důsledkem toho, že rozhodnutí nebylo vydáno ve stanovené, resp. přiměřené lhůtě, není zánik odpovědnosti za přestupek, jak je zřejmé např.

²⁵ Srov. nález Ústavního soudu ze dne 31. března 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04

z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. října 2013, čj. 4 As 71/2013-35, ale ani právo na zastavení řízení či zmírnění trestu nebo jeho upuštění. Může mít však vliv na posouzení závažnosti činu a na dosažení účelu trestu. Otázkou je, mohl-li by správní orgán v rámci správního uvážení o druhu a výši trestu tyto skutečnosti zohlednit. Dlouhou dobu se totiž vedla polemika o tom, zda lze zastavit trestní stíhání v případě, že dojde k porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, až Ústavní soud v nálezu ze dne 31. března 2005, sp.zn. I. ÚS 554/04 dospěl k závěru, že: „...je z hlediska maximálního právního státu nepřijatelné, aby obecný soud sice připustil porušení základního práva, avšak z něj vyvodil závěry, které by směřovaly k efektivní ochraně základních práv jednotlivce“. Některé soudy z toho dovodily, že porušením tohoto práva vzniká nepřijatelnost trestního stíhání. Novější judikatura, např. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. července 2003, sp.zn. II. ÚS 7/03 se přiklonila spíše k vyloučení této možnosti, ačkoliv dle nálezu Ústavního soudu ze dne 8. června 2010, sp.zn. I. ÚS 2859/09 není toto řešení výslovně odmítáno.

Pokud by došlo k vydání rozhodnutí po lhůtě, nemá to za následek zrušení rozhodnutí, protože lhůty pro vydání rozhodnutí dle § 71 správního řádu jsou lhůtami procesními, mají pouze pořádkový charakter a zákon s nimi nespojuje žádné hmotněprávní následky, jak opakovaně judikoval Nejvyšší správní soud, např. v rozsudcích ze dne 16. října 2013 čj. 4 As 71/2013-35, ze dne 26. října 2006 čj. 6 Ads 50/2005-63 atd. Závěrem je třeba připomenout, že nevydání rozhodnutí ve lhůtě je důvodem pro použití postupu dle § 80 správního řádu, tj. přijetí opatření proti nečinnosti, která učiní nadřízený orgán z moci úřední nebo na žádost účastníka.

1.4 Důvody pro přijetí nové právní úpravy odpovědnosti za přestupky

Novou právní úpravu správního trestání tvoří triáda právních předpisů:

- Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích
- Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích

Charakteristickým rysem této nové právní úpravy je terminologické nahrazení pojmu správní delikt pojmem přestupek, pojmu sankce pojmem správní trest a nahrazení pojmu blokové řízení pojmem příkaz na místě.

Zákon o odpovědnosti za přestupky je někdy označován jako nový zákon o přestupcích, ale oproti předchozímu přestupkovému zákonu neobsahuje žádnou skutkovou podstatu přestupku. Zákonodárce postupně přesouval jednotlivé skutkové podstaty do zvláštních zákonů, se kterými věcně souvisely, ale ukázalo se, že některé skutkové podstaty jsou tak obecné, že je do zvláštního zákona přesunout nejde. Proto byl přijat zákon č. 251/2016 Sb., který, jak je již

z názvu patrně, obsahuje jen některé přestupky. Třetí přijatý zákon je souhrnný změnový zákon, který novelizoval více než 250 zákonů, které v České republice upravovaly správní trestání.

Nová obecná právní úprava odpovědnosti za přestupek byla výsledkem bohaté legislativní historie a nejdůležitějším záměrem všech legislativních pokusů v této oblasti byla snaha o uskutečnění reformy správního trestání, která by řešila nedostatky právní úpravy odpovědnosti za správní delikty. Nedostatky dosavadní právní úpravy odpovědnosti za správní delikt pramenily z toho, že právní úprava správně právní odpovědnosti byla velmi komplikovaná. Jak je již uvedeno v první kapitole, mimo odpovědnosti za přestupky podléhaly adresáti povinností také odpovědnosti za jiné správní delikty, tj. správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob, popřípadě správní delikty fyzických osob. Jiné správní delikty postrádaly obecnou právní úpravu podmínek odpovědnosti a tyto podmínky byly v minulosti nahodile upraveny cca ve 250 zákonech. Vzhledem k absenci obecné úpravy odpovědnosti za jiné správní delikty byly podmínky odpovědnosti často dovozovány pomocí analogie přestupkového zákona, trestního zákoníku nebo zákona o trestní odpovědnosti právnických osob anebo teorie trestního práva hmotného, popřípadě ji upravovala též četná judikatura v oblasti správního práva. Předkladatel zákona, tj. Ministerstvo vnitra zjistilo, že v těchto zákonech se nacházelo cca 2 200 skutkových podstat přestupků a 5 100 skutkových podstat jiných správních deliktů a k jejich projednání bylo více než 50 druhově odlišných správních orgánů vykonávajících veřejnou správu. Navíc velké množství přestupků a jiných správních deliktů bylo a je oprávněno projednávat několik správních orgánů na základě tzv. dělené příslušnosti, což v praxi přináší celou řadu problémů a bude o tom pojednáno dále.

Dosavadní právní úprava správních deliktů vykazovala nedostatky i v procesní rovině. Přestupky byly procesně projednávány dle přestupkového zákona se subsidiárním použitím správního řádu, jiné správní delikty byly projednávány výlučně podle správního řádu s případnými odchylkami uvedenými v zákonech upravujících skutkové podstaty jiných správních deliktů a správní řád chránil práva obviněného méně než zákon o přestupcích. Zákon o odpovědnosti za přestupky představuje vyústění reformy přestupkového práva, na které Ministerstvo vnitra ve spolupráci s odbornou veřejností pracovalo více než deset let. Práce na reformě správního trestání byly zahájeny již v devadesátých letech minulého století, spolu s reformou správního řízení a správního soudnictví. Reforma správního trestání byla provedena přijetím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, reforma správního soudnictví přijetím zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní a teprve v únoru 2002 schválila vláda koncepci právní úpravy

správního trestání²⁶. Na základě schválené koncepce byl zpracován návrh zákona o přestupcích, jeho paragrafované znění bylo teprve v roce 2005 projednáváno v Legislativní radě vlády ČR a poté bylo projednávání přerušeno v souvislosti se schvalováním zákonů rekodifikujících trestní právo hmotné. Legislativní práce byly obnoveny po přijetí zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Současná podoba zákona vychází z návrhu zpracovaného v roce 2005.

Hlavním přínosem tohoto zákona je sjednocení právní úpravy do jednoho typu správního deliktu – přestupku, tj. sjednocení dosavadních přestupků, jiných správních deliktů fyzických osob a správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob do jednoho právního předpisu, vytvoření jednotného pojmu přestupek zahrnujícího tyto správní delikty a úprava jednotného řízení o přestupku. V souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky byl přijat i změnový zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky dle zásady, že „*typové znaky skutkových podstat přestupků a jiných správních deliktů by měly být z povahy věci obsaženy v zákonech, které obsahují povinnosti, jejichž porušení je znákem těchto skutkových podstat.*“²⁷

1.5 Přehled nejdůležitějších změn v zákoně o odpovědnosti za přestupky

Z kapacitních důvodů této rigorózní práce nebylo možno postihnout všechny novinky, které zákon o odpovědnosti za přestupky přinesl, proto jen krátce o změnách, které se přímo dotkly rozhodovací činnosti celních orgánů při správním trestání a týkají se převážně přestupků právnických a podnikajících fyzických osob, neboť tvoří převážnou část rozhodovací činnosti celních orgánů. Přestupky fyzických osob, resp. správní řízení vedená s fyzickými osobami nejsou tak častá a některé instituty dle zákona o odpovědnosti za přestupky jsou při projednávání přestupků fyzických osob v působnosti orgánů celní správy, vzhledem k charakteru přestupků, spíše vyloučeny, resp. nevyužity (některé okolnosti vylučující protiprávnost, zvláštní ustanovení o mladistvých, adhezní řízení atd.)

První z nich je definice pokračování v přestupku, trvajících přestupku a hromadného přestupku. Pokračováním v přestupku dle ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky je takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. Každý jednotlivý dílčí útok musí naplnit

²⁶ Usnesení vlády č. 162 ze dne 20. února 2002

²⁷ Parlament České republiky. Poslanecká sněmovna. 7. volební období. Sněmovní tisk č. 555. Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 S., o přestupcích a řízeních o nich, dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7&ct=555&ct1=0>>.

celou skutkovou podstatu přestupku, tzn. nestačí, aby skutkovou podstatu naplnily dílčí útoky v souhrnu. Pokračování v přestupku je třeba odlišovat od opakovaného spáchání přestupku, kdy se jedná o několik přestupků, které sice naplňují stejnou skutkovou podstatu, ale nejsou vedeny stejným záměrem. Trvajícím přestupek je definován v ust. § 8 zákona o odpovědnosti za přestupek jako přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán. Trvajícím přestupky nelze zaměňovat s přestupky, jejichž znakem je jednání spočívající pouze ve vyvolání protiprávního stavu, nikoliv však v jeho udržování. Pro kvalifikaci trvajícím přestupku je totiž rozhodující, že udržování protiprávního stavu je závislé na vůli pachatele, který je stále obnovuje. Pro trvajícím přestupky je dále typické, že stupeň nebezpečnosti přestupku se postupem času nemění nebo se ještě zvětšuje tím více, čím déle čin trvá. Hromadný přestupek, definovaný v ust. § 9 zákona o odpovědnosti za přestupek je přestupek, u kterého zákon vyžaduje pro vznik odpovědnosti více útoků spojených společným záměrem, tj. nepostačuje jednotlivý dílčí útok.

Právní úprava odpovědnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob je založena na objektivní odpovědnosti s možností se jí zprostit prokázáním zákonem stanoveného liberačního důvodu. Neposuzuje se tedy zavinění a odpovědnost právnické osoby a podnikající fyzické osoby za přestupek vznikne při kumulativním splnění následujících podmínek:

- a) porušení právní povinnosti uložené právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě
- b) povinnost poruší svým jednáním fyzická osoba, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě
- c) k porušení této povinnosti dojde při činnosti právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, v přímé souvislosti s její činností, k jejímu prospěchu nebo v jejím zájmu.

Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě se považuje:

- statutární orgán nebo jiný orgán právnické osoby nebo jeho člen,
- zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z jeho postavení,
- fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby,
- fyzická osoba, kterou právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba používá při své činnosti,
- fyzická osoba, která za právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu jednala, jestliže právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba výsledku takového jednání využila.

Jedná se o taxativní výčet, který nemůže být rozšiřován nad rámec zákonné úpravy. Pokud zákon hovoří o zproštění odpovědnosti právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby za přestupek, pak se odpovědnosti za přestupek zproští, pokud prokáže liberační důvod spočívající ve vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Při prokázání liberačního důvodu právnická osoba nebo podnikající osoba neodpovídá, tj. posuzovaný skutek není přestupkem. Odpovědnosti za přestupek se však nemůže zprostit právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která nevykonávala povinnou nebo potřebnou kontrolu nad osobou, jejíž jednání je právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě přičitatelné, nebo nečinila nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Institut promlčecí doby nahrazuje dosavadní konstrukce lhůt pro zánik odpovědnosti v podobě subjektivních a objektivních lhůt pro zahájení řízení nebo pro uložení sankce. Zákon o odpovědnosti za přestupky rozlišuje podle závažnosti přestupku dvě promlčecí doby:

- a) roky, jestliže za přestupek zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
- b) 1 rok pro ostatní přestupky.

Zvláštní zákon však může obsahovat zvláštní úpravu spočívající v delší promlčecí době.

Právní úprava druhů správních trestů dle zákona o odpovědnosti za přestupky kopíruje dosavadní úpravu, až na nově zakotvený druh správního trestu zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Ten však lze uložit pouze tehdy, stanoví-li tak zákon a lze jej uložit jen právnické a podnikající fyzické osobě. Dle žádného ze zvláštních zákonů, dle kterých celní správa má věcnou příslušnost k rozhodování o přestupku, nelze tento trest uložit.

Kromě toho, že zákon namísto pojmu sankce zavedl pojem správní trest, definoval i zásady pro ukládání trestů. Správní trest lze uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty, napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. V nové právní úpravě jsou podrobněji upravena hlediska pro ukládání správních trestů, spolu s přitěžujícími a polehčujícími okolnostmi. Při určení druhu správního trestu a jeho výměry správní orgán přihlédne k demonstrativně uvedeným okolnostem, které mají vliv na míru společenské škodlivosti přestupku. U fyzické osoby se mimo jiné přihlédne k jejím osobním poměrům, u právnické nebo podnikající fyzické osoby se přihlédne k povaze její činnosti. Koná-li se ze zákona společné řízení o dvou a více přestupcích téhož pachatele, pak se pachateli ukládá úhrnný správní trest. Při ukládání správních trestů za více přestupků se uplatňuje absorpční zásada doplněná asperační zásadou. Je-li společně projednáváno více přestupků, lze pachateli uložit pokutu ve vyšší sazbě, a to tak, že horní hranice sazby pokuty za přestupek nejpřísněji trestný se zvyšuje až o polovinu, nejvýše však do částky, která je součtem horních hranic sazeb pokut za jednotlivé společně projednávané přestupky.

Zákon o odpovědnosti za přestupky zavádí nový institut, a sice podmíněné upuštění od uložení správního trestu, které přichází v úvahu pouze u přestupku, kterým byla způsobena škoda nebo kterým se pachatel bezdůvodně obohatil. V praxi celních orgánů jej však nelze využít, neboť z charakteru přestupků projednávaných celními orgány je zřejmé, že není rozhodováno o náhradě škody. Taktéž upuštění od uložení správního trestu je novým institutem a ten využitelný v praxi celních orgánů je. Přichází v úvahu u všech přestupků, kterými nebyla způsobena škoda nebo jimiž se pachatel bezdůvodně neobohatil. Zákon však může možnost upustit od uložení správního trestu vyloučit. Od uložení správního trestu lze upustit v případech, kdy:

- a) samotné projednání postačí k nápravě pachatele,
- b) pachatel spáchal dva a více přestupků, o nichž nebylo vedeno společné řízení a správní trest uložený za některý z přestupků lze považovat za odpovídající tomu, který by jinak byl uložen ve společném řízení.

Novým institutem, který je v praxi celních orgánů využíván, zejména při projednávání vybraných přestupků dle zákona o spotřebních daních, je mimořádné snížení výměry pokuty. Lze jej aplikovat u přestupků, u nichž zákon stanoví dolní hranici sazby pokuty a pokutu lze uložit v částce, která je nižší, než zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže:

- a) nápravy pachatele lze dosáhnout i při uložení pokuty ve snížené sazbě
- b) pokuta je ukládána za pokus přestupku
- c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice by byla nepřiměřeně přísná, nebo
- d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž by byly zcela naplněny podmínky některé z okolností vylučujících protiprávnost

Novým institutem, který však v praxi celních orgánů nemá své využití, je tzv. narovnání, které představuje jednu z forem tzv. odklonu od obecného postupu při projednávání přestupků, tedy způsob vyřešení přestupku bez vyslovení viny a tím spojených negativních následků, avšak při zachování preventivního, reparačního a represivního účinku přestupkového řízení.

Často se vyskytujícím institutem v činnosti celních orgánů je ukládání ochranných opatření, zejména zabrání věci. Zabrání věci nebo náhradní hodnoty lze uložit pouze tehdy, pokud nebylo uloženo propadnutí věci. Zabrání věci lze uložit, pokud to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obdobný obecný zájem a jsou-li splněny následující důvody:

- a) do 60ti dnů ode dne, kdy přestupek vyšel najevo, se nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti určité osobě,
- b) věc náleží pachateli, proti němuž nelze vést řízení o přestupku nebo jemuž za přestupek nelze uložit správní trest,

- c) věc náleží pachateli, u něhož bylo od uložení správního trestu za přestupek upuštěno nebo podmíněně upuštěno,
- d) věc nenáleží pachateli nebo mu nenáleží zcela, nebo
- e) vlastní věci není znám.

Procesní ustanovení v zákoně o odpovědnosti za přestupky jsou koncipována s důrazem na subsidiaritu správního řádu. Platí tedy pravidlo, že nestanoví-li zákon o odpovědnosti za přestupky nebo zákon upravující skutkovou podstatu přestupku jinak, použijí se ustanovení správního řádu.

Co se týká věcné příslušnosti, je příslušnost celních orgánů k jednotlivým přestupkům vždy stanovena zvláštním zákonem, který upravuje skutkovou podstatu přestupku. Co se týká místní příslušnosti, se kterou jsou v praxi celních orgánů časté potíže a jsou předmětem častých sporů o místní příslušnost, zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje zvláštní kritéria pro určení místní příslušnosti v § 62 a 63, kterými jsou

- a) místo spáchání přestupku
- b) trvalý pobyt fyzické osoby a u právnické a podnikající fyzické osoby sídlo, místo výkonu činnosti nebo místo, kde má taková osoba majetek
- c) místo, kde vyšel přestupek najevo a toto kritérium se použije v případě, kdy nelze určit místní příslušnost podle předchozích kritérií, a dále v případě, kdy je místně příslušných více správních orgánů.

Postup před zahájením řízení je upraven v § 73 až 76 zákona a slouží k posouzení, zda existují skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku. Ve většině případů je podkladem pro zahájení řízení celními orgány poznatek získaný z vlastní dohledové činnosti, může se však jednat i o oznámení o přestupku od jiných orgánů (např. Policie ČR) nebo oznámení od fyzických nebo právnických osob.

Samotný postup v řízení, upravený v § 77 až 92 nedoznal větších změn oproti předchozí právní úpravě. Řízení o všech přestupcích se zahajují vždy z moci úřední. Řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo ústním vyhlášením takového oznámení. Rovněž v právní úpravě účastníků řízení a dalších osob vystupujících v řízení upraveném v ust. § 68 až 72 nenastaly výraznější změny. Účastníkem řízení je obviněný, poškozený (v části řízení, která se týká uplatněného nároku na náhradu škody) a vlastník věci (v části řízení o zabránění věci nebo náhradní hodnoty). Osoba přímo postížená spácháním přestupku není účastníkem řízení, avšak zákon ji přiznává vybraná procesní práva tak, aby se mohla řízení o přestupku účastnit (např. právo na vyrozumění o zahájení řízení, právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení, právo vyjádřit v řízení své stanovisko, právo nahlížet do spisu, právo účastnit se ústního jednání, právo na oznámení rozhodnutí). Právo podat odvolání však této osobě nenáleží. Účastníky řízení nejsou ani zákonný zástupce nebo opatrovník a orgán sociálně-právní ochrany dětí, kterým zákon přiznává též vybraná procesní práva. Při společném

řízení se postupuje podle § 140 správního řádu a na rozdíl od této obecné úpravy, kdy vedení společného řízení není povinné, je dle zákona o odpovědnosti za přestupky stanovena povinnost vést společné řízení dle podmínek uvedených v zákoně. Důvodem pro vedení společného řízení je, že se pachatel dopustil více přestupků, nebo má být vedeno řízení o přestupcích více podezřelých, které spolu souvisejí. Zároveň musí být splněny dvě další podmínky, a sice, že:

- a) skutkové podstaty přestupků se týkají porušení povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy
- b) k projednání přestupků je příslušný týž správní orgán.

Zákon o odpovědnosti za přestupky nově upravuje i doručování, ovšem oproti obecné úpravě ve správním řádu má dvě speciální ustanovení:

- a) doručování veřejnou vyhláškou, kdy se vyvěšuje pouze oznámení o možnosti převzít doručovanou písemnost, s výjimkami uvedenými v zákoně (např. vyrozumění o odložení věci)
- b) doručování zmocněnci a v případě, nedaří-li se doručovat zmocněnci, správní orgán doručuje pouze účastníkovi řízení.

Ústní jednání není podle nové právní úpravy dle zákona o odpovědnosti za přestupky povinnost nařizovat v každém řízení o přestupku a zákon nově vymezuje čtyři situace, kdy ústní jednání musí být nařízeno:

- a) z moci úřední, je-li to nezbytně nutné pro zjištění stavu věci
- b) z moci úřední, je-li obviněným mladistvý
- c) na požádání obviněného – správní orgán vyhoví vždy, je-li to nezbytné k uplatnění práv obviněného; jinak správní orgán vydá usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání, které se oznamuje pouze obviněnému
- d) na požádání poškozeného – správní orgán vyhoví vždy, je-li to třeba k rozhodnutí o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení; jinak správní orgán vydá usnesení o zamítnutí návrhu, které se oznamuje pouze poškozenému

Nově jsou zákonem o odpovědnosti za přestupky upraveny zajišťovací prostředky upravené v § 83 a § 84. Tato právní úprava navazuje na § 147 správního řádu. Zajišťovacími prostředky se rozumí záruka za splnění povinnosti a zákaz zrušení, zániku a přeměny právnické osoby. Záruka za splnění povinnosti lze zajistit k zajištění účelu řízení, jestli vznikne důvodné podezření, že obviněný se bude vyhýbat potrestání za přestupek, bude se vyhýbat výkonu správního trestu nebo bude mařit nebo ztěžovat řízení o přestupku, výkon správního trestu nebo náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení. Zárukou lze zajistit pouze splnění takové povinnosti, kterou lze uložit v řízení o přestupku (např. zaplacení pokuty nebo náhrada škody).

Záruku lze uložit buď samostatným rozhodnutím, nebo příkazem na místě formu příkazového bloku a zpravidla se ukládá peněžitá záruka za splnění povinnosti, možná je i nepeněžitá záruka, např. zajištění věcí, nemá-li osoba dostatek peněžních prostředků.

Vydání rozhodnutí o zákazu zrušení, zániku nebo přeměny právnické osoby v případě, že je důvodné podezření, že by se právnická osoba mohla svým zánikem vyhnout potrestání za přestupek nebo výkonu správního trestu nebo že by mohla zmařit uspokojení nároku na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení, je též novým institutem. Při vydání takového zákazu musí správní orgán dbát, aby takový postup nebyl zjevně nepřiměřený vzhledem k povaze a závažnosti přestupku, rovněž zákaz nelze vydat, pokud lze účelu dosáhnout mírnějšími prostředky. Správní orgán pak informuje o vydání zákazu orgán příslušný k vedení evidence právnických osob. Zákaz výmazu je tak účinný od oznámení tomuto orgánu do doby ukončení řízení o přestupku a splnění všech povinností, které byly právnické osobě rozhodnutím o přestupku uloženy.

Nad rámec správního řádu je zákonem o odpovědnosti za přestupky upraveno i přerušení řízení v § 85. Důvody jsou jednak obligatorní, tj. podání kasační stížnosti podle soudního řádu správního a jednak fakultativní, jako je přechodná porucha obviněného, která nastala po spáchání skutku, jenž je předmětem řízení, a pro kterou obviněný není schopen chápat smysl řízení a lze-li očekávat, že obviněnému bude v trestním řízení uložen trest za jiný skutek, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, jehož uložení lze očekávat v trestním řízení.

Forma rozhodnutí je upravena v § 93 a 94 zákona a tímto rozhodnutím, kterým je obviněný uznán vinným, je meritorní rozhodnutím ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu, jehož náležitosti jsou nad rámec správního řádu upraveny v § 93 zákona. V řízení o přestupku platí zvláštní lhůta pro vydání rozhodnutí 60 dnů ode dne zahájení řízení. K této lhůtě se započítávají doby podle § 71 odst. 3 písm. a) a b) správního řádu. Lhůta pro vydání rozhodnutí má pouze pořádkový charakter.

V praxi celních orgánů hojně využívaná právní úprava příkazního řízení upravená v § 90 až 92 navazuje na § 150 správního řádu a rozlišuje příkaz, proti němuž lze podat odpor a příkaz na místě, který nabývá právní moci podpisem obviněného. Příkazem lze uložit správní trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, nebo propadnutí věci nebo náhradní hodnoty. Proti příkazu je možné podat odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Po podání odporu platí zákaz *reformatio in peius*, s výjimkou pozdější změny právní kvalifikace. Příkaz na místě nahrazuje dosavadní blokové řízení a lze jím uložit pouze napomenutí nebo pokutu nejvýše 10 000 Kč, nestanoví-li zvláštní zákon jinou hranici (např. dle zákona o hazardních hrách lze uložit příkazem

na místě až 40 000 Kč pro přešupek, kterého se dopustí fyzická osoba dle ust. § 122 odst. 1 písm. a) až f) zákona o hazardních hrách), mladistvému obviněnému nejvýše 2 500 Kč. Příkazem na místě lze rozhodnout, jestliže obviněný nebo osoba jednající za obviněného, který je právníkem nebo podnikající fyzickou osobou, souhlasí se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku, s uložení pokuty a její výší a s vydáním příkazového bloku. Příkazový blok se však vydává pouze v případě, že je příkazem na místě ukládána pokuta nebo peněžité záruka, nikoliv napomenutí.

2 Kapitola 2 Kompetence a správní trestání v celní správě

2.1 Historický exkurs do kompetencí celní správy

Historicky bylo celnictví již od starověku až po současnost úzce svázáno se zahraničním obchodem, který zavedl potřebu zavést celní opatření v podobě zavedení cel/mýta, které bylo nejprve odváděno vládnoucí autoritě a poté státu. Později se k tomu přidala i přítomnost dohlížejících osob a zavedení služby na celnicích či mýtnicích, jejichž činnost spočívala nejen ve výběru celních/mýtných poplatků, ale zároveň tyto osoby dozorovaly pohyb zboží a v novějších dějinách také prováděly ostrahu hranic. České celnictví náleželo organizačně vždy do agendy finanční správy, až na krátké období, kdy spadalo pod Ministerstvo zahraničního obchodu. Zlomový okamžik, který výrazně pomyslnou čarou oddělil „klasické“ celnictví od moderního úřadování, nastal vydáním československého celního zákona s příslušnými předpisy. Tzv. Martincův celní zákon č. 114/1927 Sb. měl od 1. 1. 1928 upevnit pozici celní správy a prospět jak služebním potřebám celního aparátu, tak i vyhovět hospodářsko-politickým nárokům státu. Od této chvíle byla organizována také ozbrojená složka – Finanční stráž, určená k ekonomické ostraze hranic, která však byla diskreditována ve válečném období 1939-1945. V poválečném období celní správa plnila své specifické úkoly, jako byla kontrola oběhu zboží ve styku s cizinou tak, aby byla zajištěna ochrana a podpora plánovaného zahraničního obchodu a devizových zájmů, kontrola osob a jejich zavazadel při přestupu hranic, prováděných svěřených úkolů podle zvláštních předpisů ministerstva zahraničního obchodu a výkon funkce ve spolupráci s podniky zahraničního obchodu, ministerstvem vnitra a jinými státními orgány. Celní správě však byla odejmuta agenda výběru celních poplatků a tento stav vydržel až do roku 1989. Po listopadových změnách v roce 1989 získala celní správa nazpět své kompetence a s odstraněním železné opony byly odblokovány historické celní přechody na západní i východní hranici. Ironií je, že 1. 1. 1993 se vytvořila hranice nová, a sice se Slovenskem, kdy po 74 letech zaniklo Československo zánikem České a Slovenské Federativní Republiky a Česká republika a Slovenská republika se tak 1. ledna 1993 staly jejími nástupnickými státy a samostatnými subjekty mezinárodního práva a na hranice se Slovenskem přišli celníci.

Novodobá historie celní správy se začala psát v materiálu nazvaném „Dopady vstupu České republiky do Evropské unie na celní orgány“, projednaném vládou dne 19. června 2002 a přijetím usnesení č. 653²⁸. Zde byla uvedena základní charakteristika nezbytné transformace celní správy, která vstupem České republiky do Evropské unie pozbyla ve větší míře svoji základní

²⁸ Dostupné na <http://statorg.cmkos.cz/news/celni_unie-eu.html>

úlohu, tj. výběr cla a dohled nad pohybem zboží. Hlavními charakteristikami procesu transformace celních orgánů bylo:

- zrušení pravidelných celních kontrol na hranicích státu, a s tím spojený pokles zahraničního obchodu (v důsledku volného trhu a volného pohybu zboží),
- změna charakteru celních orgánů po vstupu do Evropské unie - přechod od převážně fiskální úlohy (výběr cel) k nutnosti zajistit ekonomickou a společenskou ochranu státu, a tím i ochranu zájmů celého Společenství,
- nutnost zajistit ve větší míře komplexnost kontrolních procedur vyplývajících z platné legislativy EU,
- zajistit nové kompetence celních orgánů – zejména správu spotřebních daní, statistiku intrakomunitárního obchodu, systém kontroly obchodních mechanismů společné zemědělské politiky EU apod.,
- změna územní působnosti celních orgánů s ohledem na nové kompetence,
- postupná redukce počtu zaměstnanců celní správy, změna gesce v oblasti hraničních přechodů.

Zatímco před vstupem do Evropské unie bylo 91 celních úřadů, z nichž mnohé byly na hranicích, k 1. květnu 2004 se jejich počet zredukoval a zbylo jich 54, přičemž se jednalo o úřady, které se nacházely ve vnitrozemí. Celníci, kteří pracovali na hranicích, se zčásti přesunuli právě tam a zčásti ukončovali služební poměr. K 1. lednu 2004 měla celní správa 9444 uniformovaných a civilních zaměstnanců. Aktuálně v celní správě k 31. 12. 2017 pracovalo 4 199 příslušníků ve služebním poměru a 1447 civilních zaměstnanců²⁹.

V tomto období se začal připravovat i návrh věcného záměru zákona o celní správě, který obsahoval plánovanou organizační strukturu celních orgánů pro období po vstupu ČR do EU, začaly se dále připravovat i návrhy komplexní legislativní úpravy kompetencí a organizační struktury celních orgánů. V komunitárním právu je celně právní problematika obsažena v celním kodexu, komunitární právní předpisy však neupravují věcnou působnost celních orgánů. Z těchto komunitárních předpisů pouze vyplývá, jaké úkoly a činnosti je nutno plnit s tím, že stanovení, jaké konkrétní orgány mají tyto úkoly plnit, je ponecháno národní právní úpravě.

Jak již bylo řečeno v úvodu, současné celní orgány jsou orgány veřejné správy s působností v oblasti celnictví, celního dohledu, celní kontroly, celního pátrání, správního trestání, a v dalších oblastech stanovených zákonem o Celní správě České republiky nebo

²⁹ Zpráva o činnosti Finanční správy ČR a Celní správy ČR ze rok 2017, dostupné na <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danove-a-celni-statistiky/zpravy-o-cinnosti-financni-a-celni-sprav/2017/zprava-o-cinnosti-financni-spravy-cr-a-c-32401>

zvláštními zákony a vykonávají rovněž správu cel, spotřebních daní a dalších daní. Celní orgány plní dále úkoly v oblasti statistické registrace intrakomunitárního obchodu a společné zemědělské politiky v rozsahu stanoveném zvláštním zákonem. Zabezpečují následné kontroly po propuštění zboží, a pro účely výkonu své působnosti provádějí rovněž analýzu rizik. Celní správa dále plní úkoly v oblasti trestního řízení o trestných činech spáchaných porušením celních a daňových předpisů, předpisů o dovozu, vývozu a průvozu zboží, pátrání po zboží uniklému celnímu dohledu, objasňování přestupků a realizace spolupráce a vzájemné pomoci v celních otázkách s orgány smluvních států a mezinárodními organizacemi.

2.2 Úkoly současné celní správy

V současnosti je záběr celních orgánů velmi široký a celní úřad, coby prvostupňový orgán v dvoustupňové organizační struktuře celní správy (druhým stupněm a zároveň odvolacím orgánem je Generální ředitelství cel) plní celou řadu úkolů, např. provádí celní dohled a celní kontrolu, rozhoduje o přidělení celně schváleného určení, vyměřuje a vybírá clo, daně a poplatky spravované celními orgány, vyměřuje a vybírá skladné, spravuje cla, spotřební daně a další daně a poplatky v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem, rozhoduje o povolení použít režim s ekonomickými účinky, rozhoduje o určení celní hodnoty, rozhoduje o prominutí a vrácení cla, daní a poplatků spravovaných celními orgány, provádí řízení o celních přestupcích, a stanoví-li tak zvláštní zákon o jiných přestupcích a dále provádí celou řadu činností, které jsou specifické pro celní řízení, jako např. rozhoduje o dočasném uskladnění zboží a schvaluje dočasný sklad, rozhoduje o zničení nebo znehodnocení zboží, které by mohlo ohrozit život nebo zdraví osob, anebo znehodnotit nebo zničit jiné zboží a o povinnosti uhradit náklady za zničení nebo znehodnocení tohoto zboží, rozhoduje o opravách a zrušení platnosti celních prohlášení a o změnách a zrušení rozhodnutí, která vydal, povoluje dopravu zboží od celního přechodu a k celnímu přechodu po jiných než celních cestách, rozhoduje o povolení zajišťovat a nezajišťovat celní dluh, o odnětí těchto povolení a o prodloužení jejich platnosti atd.

Celní úřad, mimo potřeby celních orgánů, zabezpečuje způsobem a v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy pro potřebu územních finančních orgánů a dalších státních orgánů (např. Česká obchodní inspekce, Česká zemědělská a potravinářská inspekce, Česká inspekce životního prostředí) službu kontrolních, asistenčních a exekučních činností, spočívajících v:

- zajišťování kontroly a sběru informací pro potřebu těchto orgánů v souvislosti s uplatňováním zákazů a omezení z důvodů veterinárních, rostlinolékařských, z důvodů ochrany veřejné mravnosti, veřejného pořádku a bezpečnosti státu, ochrany zdraví,

ochrany životního prostředí, ochrany spotřebitele, ochrany kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty a zákazů a omezení týkajících se ochrany duševního vlastnictví,

- zajišťování sběru informací o dováženém a vyváženém zboží v rozsahu a struktuře potřebné pro rozhodovací a analytickou činnost těchto orgánů,
- zabezpečení dodržování veřejného pořádku v místnostech nebo prostorech užívaných těmito orgány,
- předvádění osob na dožádání těchto orgánů k řízení podle zvláštních právních předpisů s výjimkou vojáků v činné službě a příslušníků bezpečnostních sborů,
- zajištění ochrany majetku a osob nezbytné při výkonu působnosti těchto orgánů,
- součinnost při zjišťování a zajišťování zboží pro rozhodování těchto orgánů, případně pro výkon jejich rozhodnutí.

2.3 Kompetence celní správy versus správní trestání

Nejdůležitějším mezníkem pro oblast správního trestání v celní správě byl vstup České republiky do Evropské unie 1. 5. 2004. Do té doby celní správa vykonávala převážně kompetence v oblasti celnictví, tudíž i správní trestání bylo víceméně omezeno na porušování celního zákona, tj. na porušování právních předpisů souvisejících s dovozem, vývozem a tranzitem zboží. Vstupem České republiky do Evropské unie se podstatným způsobem změnila i podoba celní správy, která byla pověřena výkonem celé řady kompetencí, které se postupně rozšiřovaly až do dnešní podoby, a které s výkonem celnictví již přímo nesouvisely. Základní kompetencí je celní řízení a správa cel. V současné době nejvýraznější kompetencí celní správy je správa spotřebních a energetických daní, která v sobě zahrnuje kompletní správu spotřebních daní, správu registru prodejců pohonných hmot; správu daní ze zemního plynu a některých dalších plynů, z pevných paliv a daň z elektřiny. Neméně významnou a veřejnosti poměrně neznámou kompetencí je tzv. dělená správa. Slovy zákona, dle ust. § 161 daňového řádu k dělené správě dochází, je-li rozhodnutím orgánu veřejné moci, který není správcem daně, vydaným při výkonu veřejné moci uložena platební povinnost k peněžitému plnění určenému do veřejného rozpočtu a postupuje-li se při jeho placení podle tohoto zákona nebo podle jeho jednotlivých ustanovení. K dělené správě rovněž dochází, jestliže zákon stanoví, že ke správě placení peněžitého plnění je příslušný jiný správní orgán než orgán veřejné moci, který platební povinnost k peněžitému plnění uložil. Prakticky se jedná o vybírání a vymáhání peněžitých plnění (např. pokut), které byly uloženy jinými správními úřady v řízení podle správního řádu a které jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávních celků.

Dalšími kompetencemi jsou:

- kontrola omezení plateb v hotovosti,
- kontrola ohlašovací povinnosti osob při dovozu a vývozu finančních prostředků a cenných věcí,
- ochrana práv duševního vlastnictví,
- ochrana přírody (zejména kontroly exemplářů CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora)³⁰,
- ochrana předmětů historické a kulturní hodnoty³¹,
- kontrola přepravy omamných a psychotropních látek,
- kontrola v oblasti silniční dopravy,
- kontrola přepravy nebezpečných věcí dle dohody ADR³²,
- kontrola zaměstnávání cizinců³³,
- kontrola provozování hazardních her a dodržování zákazu reklamy na nepovolené nebo neohlášené hazardní hry,
- kontrola v oblasti evidence tržeb
- společná rybářská politika³⁴

Celní správa si vytyčila, stejně jako v minulých obdobích, konkrétní strategické a specifické cíle pro období 2015-2020 a uveřejnila je v materiálu nazvaném „*Strategické a specifické cíle CS pro období 2015-2020*“. Jedním z cílů si stanovila transformaci organizace za účelem převzetí

³⁰ Orgány celní správy při celním dohledu nad zbožím, které je exemplářem, provádějí kontroly exemplářů při dovozu, vývozu, zpětného vývozu a tranzitu a plní další povinnosti podle zákona o obchodování s ohroženými druhy, kontrolují, ve spolupráci s orgány veterinární správy nebo rostlinolékařské péče, zda je dovoz, vývoz, zpětný vývoz, tranzit nebo přemístění živých exemplářů v souladu s právem EU a tímto zákonem, rovněž zadržují exempláře podle § 26 odst. 5 tohoto zákona, k projednání přestupků dle tohoto zákona však orgány celní správy nejsou věcně příslušné.

³¹ Orgány celní správy provádějí dohled nad vývozem a zpětným dovozem kulturních památek, sbírek a sbírkových předmětů, archiválií, předmětů kulturní hodnoty a kulturních statků z celního území Evropské unie a zpět a dále provádějí dohled při kontrole prodeje předmětů kulturní hodnoty z oboru archeologie a předmětů kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy. K projednávání přestupků však nejsou věcně příslušné.

³² Zahrnuje kontrolu vozidel, která přepravují nebezpečné věci a zda osádka vozidla a dopravní prostředek splňují náležitosti Dohody ADR (Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí – **A**ccord **D**angereous **R**oute). Předmětem kontroly je kontrola průvodních dokladů (přepravní doklad, písemné pokyny, osvědčení o školení řidiče), průkaz totožnosti, označení vozidel dle dohody ADR, osvědčení vozidla, povinná výbava a výbava vozidla, hasicí přístroje, značení kusů, obaly a způsob přepravy. K projednávání přestupků však nejsou celní orgány věcně příslušné.

³³ Ve smyslu ustanovení § 126 odst. 4 zákona o zaměstnanosti jsou celní úřady oprávněny kontrolovat, zda cizinec vykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu na základě pracovněprávního vztahu nebo jiné smlouvy a zda ji vykonává v souladu s vydaným povolením k zaměstnání nebo zelenou kartou, jsou-li podle tohoto zákona vyžadovány. K projednávání přestupků dle tohoto zákona však orgány celní správy nejsou věcně příslušné.

³⁴ Jednou z kompetencí, kterou celní správa vykonává, je ověřování osvědčení o úlovku předkládané v rámci dovozu produktů rybolovu do EU. Osvědčení o úlovku je hlavním nástrojem systému EU pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu. Příslušný orgán třetí země v osvědčení o úlovku stvrzuje, že tyto odlovy byly provedeny v souladu s příslušnými opatřeními na zachování a řízení rybolovných zdrojů. K projednávání přestupků dle zákona však celní orgány nejsou příslušné.

nových kompetencí (zde se jednalo o kompetence dle zákona o elektronické evidenci tržeb a dle zákona o hazardních hrách, které celní správa převzala již v roce 2017) a posílení prvků bezpečnostního sboru a s tím související úprava portfolia kompetencí celní správy se zaměřením na komodity s významným fiskálním nebo bezpečnostním rizikem. Tento úkol v sobě zahrnuje zejména zpracování komplexního materiálu s návrhy na změny portfolia kompetencí celní správy a určení klíčových kompetencí, ve kterém bude definováno, které ze současných kompetencí si celní správa ponechá (a které z nich budou klíčové), které se bude snažit předat jiným orgánům a které se naopak od jiných orgánů bude snažit získat. Výše uvedený materiál není do dnešního dne zpracován, k dispozici nejsou ani dílčí výstupy. Termín byl stanoven do konce plánovaného období připravované strategie, protože lze očekávat složitá meziresortní vyjednávání a značný čas zabere i legislativní proces. Ke splnění tohoto cíle je však nezbytné zavést systém měření výkonnosti a nákladovosti klíčových kompetencí tak, aby zdroje pro tyto klíčové kompetence (zdroje personální, finanční, technické včetně SW) byly přidělovány na základě objektivních údajů.

2.4 Komentář k příloze č. 1, obsahující četnost porušených norem zjištěných jednotlivými CÚ od 1.1.2016 do 31.12.2017

Příloha obsahuje reporty z aplikace Evidence porušení předpisů (dále jen „EPP“ nebo „aplikace“), což je databáze vytvořená celní správou a určená k evidování veškerých detekovaných porušení právních předpisů od prvotního zjištění až po pravomocné rozhodnutí v dané věci, včetně využití řádných a mimořádných opravných prostředků, u kterých je celní správa věcně příslušná rozhodnout v rámci svých zákonných oprávnění v oblasti správního trestání. Všechny údaje v příloze jsou ve stavu pravomocného rozhodnutí o porušení. Příloha obsahuje odkazy i na právní normy porušení, které již nejsou v současnosti účinné, nicméně řízení o nich byla dokončena ve sledovaném období, např. porušení zákona o opatřeních týkajících se dovozu a vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví, porušení zákona o loteriích atd. Z přehledu je rovněž patrné, že ačkoliv celní správa má kompetence v konkrétní oblasti a má i věcnou příslušnost k projednání přestupku dle zvláštního zákona, nebylo ve sledovaném období zjištěno žádné porušení uvedené právní normy, nebo bylo zjištěno pouze ojediněle napříč celou celní správou, např. porušení zákona o obecné bezpečnosti výrobků, porušení zákona o prekursorech drog, porušení zákona o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, porušení zákona o vývozu zboží dvojího použití atd. Z přílohy je patrný současný trend celní správy, a sice nárůst správního trestání v souvislosti s porušením zákona o elektronické evidenci tržeb a s porušením zákona o hazardních hrách. Prvenství v počtu projednaných případů si dlouhodobě drží porušení zákona o pozemních komunikacích,

konkrétně se jedná o případy, kdy je uložen správní trest za nesplnění povinnosti uhradit časový poplatek v systému časového zpoplatnění nebo užití vozidla na zpoplatněné komunikaci bez zaplacení mýtného v systému elektronického zpoplatnění komunikací. S velkým odstupem za nimi je správní trestání v souvislosti s porušením celního zákona, celního kodexu, prováděcího předpisu k celnímu kodexu, dále porušení zákona o spotřebních daních, zákona o lihu a zákona o povinném značení lihu. Celní přestupky jsou v přehledu poněkud nešťastně rozděleny na porušení celního zákona, které v sobě, jak je z ust. § 47 celního zákona zřejmé, zahrnuje porušení přímo použitelných předpisů Evropské unie, kterými jsou právě ty předpisy Evropské unie, které jsou uvedeny ve spodní části přehledu (řádek 35-39 reportu EPP od 1.1.2016 do 31.12.2016 a řádek 46-52 reportu EPP od 1.1.2017 do 31.12.2017), a na které celní zákon přímo odkazuje. Proto jsou v příloze rozděleny na celní přestupky dle celního zákona, které zahrnují porušení národních celních předpisů a na porušení jednotlivých přímo použitelných předpisů Evropské unie.

Jak už to tak bývá, tak EPP má i své nedostatky. Má obsahovat pouze údaje o přestupcích, o kterých jsou celní orgány oprávněny rozhodovat dle věcné příslušnosti, ať již příkazem na místě či ve správním řízení. Přesto se tam ojediněle objevují zápisy porušených právních norem, dle kterých nemá celní správa věcnou příslušnost k rozhodování.

3 Kapitola 3 Hmotněprávní rovina přestupků v oblasti celní správy

3.1 Struktura hmotněprávní části

Z důvodu přehlednosti jsou ve hmotněprávní části této rigorózní práce veškerá porušení rozdělena tematicky na:

Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s porušením celních předpisů a předpisů, vztahujících se k vývozu, dovozu a tranzitu zboží, které zahrnují porušení dle:

- celního zákona
- zákona, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití
- zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů
- veterinárního zákona
- zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem

Skutkové podstaty přestupků v souvislosti se správou spotřebních daní, které zahrnují porušení dle:

- zákona o spotřebních daních
- zákona o povinném značení lihu
- zákona o lihu
- zákona o pohonných hmotách a čerpacích stanicích
- zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů část 45 - daň ze zemního plynu
- zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů část 46 - daň z pevných paliv
- zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů část 47 - daň z elektřiny

Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s výkonem silničních kompetencí, které zahrnují porušení dle:

- zákona o pozemních komunikacích
- zákona o silniční dopravě

Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s užíváním návykových látek, které zahrnují porušení dle:

- zákona o návykových látkách
- zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

- zákona o prekursorech drog

Ostatní skutkové podstaty přestupků, které zahrnují porušení dle zákona

- zákona o evidenci tržeb
- zákona o hazardních hrách
- zákona o regulaci reklamy
- zákona o omezení plateb v hotovosti
- zákona o některých opatřeních při legalizaci výnosů z trestné činnosti
- zákona o ochraně ovzduší
- zákona o nakládání se surovými diamanty
- zákona o působnosti orgánů celní správy při ochraně práv duševního vlastnictví
- zákona o celní správě

Pro komplexnost celého přehledu je ve hmotněprávní části práce dále uveden přehled pořádkových deliktů, které sice nejsou přestupky, nicméně v aplikaci EPP jsou evidovány, a sice:

- pořádková pokuta jako prostředek zajištění průběhu správního řízení (§ 62 a § 137 správního řádu)
- pořádková pokuta jako prostředek k zajištění průběhu daňového řízení (§ 247 daňového řádu)
- pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy (§ 247a daňového řádu)

Samostatnou kategorií jsou přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob dle ust. § 15 kontrolního řádu, které jsou jako přestupky výslovně označeny, jejich charakter je však též spíše pořádkový, neboť mají zajistit řádný průběh kontroly dle kontrolního řádu. Stejný charakter mají i přestupky fyzických osob dle ust. § 246 daňového řádu, které jsou jako přestupek výslovně označeny a vztahují se k povinnosti zachovávat mlčenlivost dle ust. § 52 daňového řádu, tj. k povinnosti úřední osoby zachovávat mlčenlivost o tom, co se se dozvěděla při správě daní o poměrech jiných osob.

3.2 Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s porušením celních předpisů a předpisů, vztahujících se k vývozu, dovozu a tranzitu zboží

3.2.1 Přestupky dle celního zákona

Celním přestupkům fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob je v celním zákoně věnována Část osmá - ust. § 47 celního zákona, byť jejich projednávání, jak je zřejmé z přehledu uvedeném v příloze 1, činí v dnešní době už jen menší část z celkového počtu všech projednaných přestupků, které spadají do kompetence celní správy. Filozofie správního trestání dle celního zákona spočívá v tom, že hmotněprávní úprava práv a povinností zúčastněných osob je obsažena v celé řadě předpisů Evropské unie, které jsou přímo použitelné v jednotlivých členských zemích a procesněprávní úprava je ponechána jednotlivým členským státům. Skutkové podstaty jsou totožné pro fyzickou, právnickou nebo podnikající fyzickou osobou a obecně je lze shrnout jako porušení přímo použitelného předpisu Evropské unie³⁵ při dovozu, vývozu nebo přepravě zboží, odejmutí zboží celnímu dohledu a porušení celní závěry, tj. porušení komunitárního práva. K tomu jsou dále specifikovány i skutkové podstaty přestupků, které vznikají porušením národních právních předpisů jako přechovávání zboží, jehož dovozem nebo tranzitem byl spáchán přestupek, porušení povinnosti uchovávat informace po dobu nejméně 10 let, nebo nesplnění některé z povinností souvisejících se zadržením zboží nebo dopravního prostředku. Nejčastějšími celními přestupky jsou jednání, kdy fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba, v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie poruší podmínky režimu s podmíněným osvobozením od cla, tj. režimu tranzitu, kdy nedodá zboží celnímu úřadu určení v nezměněném stavu, ve lhůtě stanovené celním úřadem odeslání a s neporušenou celní závěrrou a dále pak uvede celnímu úřadu nesprávný nebo nepravdivý údaj v celním prohlášení.

Celní orgány se dlouhou dobu potýkaly s posouzením otázky, zda je jejich postup správný, pokud tyto orgány nejprve přijmou vyplněnou jednotnou celní deklaraci (celní prohlášení), na níž osvědčí rozsah kontroly propouštěného zboží s tím, že realizovaly úplnou kontrolu zboží a dokladů ke zboží, a později, po provedené následné kontrole dospějí k závěru

³⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004 ze dne 31. března 2004 o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení Rady (EHS) č. 3330/91

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 471/2009 ze dne 6. května 2009 o statistice Společenství týkající se zahraničního obchodu se třetími zeměmi a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1172/95

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 515/97 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů

Nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009 o systému Společenství pro osvobození od cla

Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 ze dne 26. května 2014 o metodách a postupu pro poskytování tradičních vlastních zdrojů a vlastních zdrojů z DPH a HND a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků

popírajícímu původní závěr a rozhodnou o tom, že deklarant spáchal uvedením nesprávných údajů v celním prohlášení celní přestupek (dříve celní delikt) a uloží mu sankci. Pro současnou praxi bylo v této oblasti důležitým mezníkem usnesení Ústavního soudu³⁶, které výrazným způsobem zvrátilo dosavadní praxi a rozhodování soudů. Ústavní soud shrnul, že není udržitelný stav, kdy státní orgán při výkonu veřejné moci, kdy je v postavení vrchnostensky nadřazeného subjektu, přezkoumá a osvědčí skutečnosti tvrzené jednotlivcem, čímž v něm vyvolá dobrou víru ve správnost jím uváděných údajů a později by jednatelce trestal za nesprávnost těchto údajů. Takový postup označil za libovůli rozhodujícího orgánu veřejné moci, tj. za postup protiústavní, neboť narušuje princip důvěry jednotlivce v rozhodovací činnost státu a v akty státu. Narušení takové důvěry je ospravedlnitelné pouze ve výjimečných konkrétních případech, pokud by například takový akt státu byl aktem nicotným.

3.2.2 Přestupky dle zákona, jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití

Zbožím dvojího užití se rozumí zboží, které lze použít jak pro civilní, tak i vojenské účely a které zahrnuje veškeré zboží, které může být použito jak pro nevýbušné účely, tak i pro jakoukoliv formu podpory výroby jaderných zbraní nebo jiných jaderných výbušných zařízení. Systém kontroly je upraven nařízením Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, v platném znění (dále jen „nařízení“) a je nastaven tak, že osoba, jež hodlá zboží dvojího užití vyvážet nebo dopravovat mezi členskými státy EU, je povinna požádat celní orgány o vydání povolení k vývozu zboží dvojího užití (všeobecná vývozní povolení, individuální vývozní povolení, souhrnné vývozní povolení a povolení k poskytnutí zprostředkovatelských služeb) a povolení pro přepravu zboží dvojího použití uvnitř Společenství a od této povinnosti a souvislosti s touto povinností, resp. jejího porušení se pak odvíjí i správní trestání. Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti vývozních kontrol rovněž vydává před dovozem zboží dvojího použití do České republiky mezinárodní dovozní certifikát (dále jen "dovozní certifikát") v případě, je-li vyžadován zahraničním dodavatelem.

Přestupky dle tohoto zákona jsou vyjmenovány v ust. § 17 a projednává je dle § 19 odst. 3 zákona celní úřad, v jehož obvodu byl přestupek zjištěn. Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nevede evidenci nebo neuchovává obchodní dokumenty a záznamy o přepravě zboží dvojího použití, které je uvedeno v příloze nařízení, při přepravě zboží dvojího použití, které je uvedeno v příloze I nařízení, zřetelně nevede v příslušných obchodních

³⁶ Srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. listopadu 2004 č. 163/02

dokumentech, že se jedná o zboží, které při vývozu ze Společenství podléhá kontrolám podle nařízení a nevede evidenci nebo neuchovává obchodní dokumenty a záznamy podle § 14 odst. 8³⁷ tohoto zákona. Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že vyveze zboží dvojího použití z území Společenství bez platného povolení, ačkoliv je povolení vyžadováno anebo k vývozu použije povolení nepravé, padělané či pozměněné, přepraví zboží dvojího použití z území České republiky na území jiného členského státu Evropské unie bez platného povolení, ačkoliv je povolení vyžadováno anebo k přepravě použije povolení nepravé, padělané či pozměněné, poruší rozhodnutí o zákazu tranzitu podle § 13b³⁸, poskytne zprostředkovatelské služby související se zbožím dvojího použití bez platného povolení, ačkoliv je povolení vyžadováno, anebo k poskytnutí zprostředkovatelských služeb souvisejících se zbožím dvojího použití použije povolení nepravé, padělané či pozměněné, poskytne technickou pomoc bez platného povolení, ačkoliv je povolení vyžadováno podle tohoto zákona, anebo technickou pomoc poskytne s povolením nepravým, padělaným, či pozměněným, poskytne nepravdivé, nesprávné nebo neúplné údaje nebo zamlčí informace důležité pro řádné posouzení žádosti o udělení povolení nebo dovozního certifikátu, anebo předloží nepravé, padělané, pozměněné nebo neplatné doklady za účelem získání povolení nebo dovozního certifikátu, poruší některou z povinností stanovenou nařízením nebo tímto zákonem nebo poruší některé z podmínek stanovených v povolení podle nařízení nebo tohoto zákona, vyveze zboží dvojího použití z území Společenství bez platné registrace, ačkoliv je registrace vyžadována podle tohoto zákona.

3.2.3 Přestupky dle zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů

Tento zákon upravuje kontrolu obchodu se střelnými zbraněmi a střelivem při přepravě těchto výrobků z území členských států Evropských společenství na území České republiky a přepravě těchto výrobků z území České republiky na území členských států Evropských společenství, nebo při jejich dovozu a vývozu dle celních předpisů. Nevztahuje se na střelné zbraně a střelivo, které má neobchodní charakter. Dle § 1 zákona je dovozem a vývozem myšlen pouze dovoz a vývoz, který je uskutečňován dle celních předpisů. Vývoz a dovoz, který se

³⁷ Dovozece, jemuž byl vydán dovozní certifikát, vede evidenci nebo uchovává obchodní dokumenty a záznamy o dovozech do České republiky uskutečněných na jeho základě. Evidence, obchodní doklady nebo záznamy se uchovávají po dobu nejméně 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém se dovoz uskutečnil, v rozsahu údajů umožňujících následně ověřen dovozu zboží dvojího použití a jeho skutečné použití. Evidenci, obchodní doklady nebo záznamy je povinen předložit kdykoliv na požádání ministerstvu nebo kontrolním orgánům podle tohoto zákona.

³⁸ Ministerstvo může rozhodnout o zákazu tranzitu v případě, že tak stanoví nařízení Rady, nebo zboží dvojího použití, které není zbožím Společenství a které není uvedeno v příloze I nařízení Rady, je nebo by mohlo být určeno celé nebo zčásti k použití uvedenému v čl. 4 odst. 1 nařízení Rady nebo k vojenskému konečnému použití v zemích uvedených v čl. 4 odst. 2 nařízení Rady.

uskutečňuje do (z) členských států Evropských společenství, je označován jako přeprava. Rozdělení zbraní a střeliva je upraveno zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů na zbraně kategorie A - zakázané zbraně, zakázané střelivo nebo zakázané doplňky zbraní, zbraně kategorie B - zbraně podléhající povolení, zbraně kategorie C - zbraně podléhající ohlášení, zbraně kategorie D - ostatní zbraně a střelivo do zbraní kategorií A až D, které není zakázané. Stanovené výrobky mohou být přepravovány a dováženy jen na základě povolení Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“), vývoz výrobků určených přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím oblast obchodování se střelnými zbraněmi a střelivem lze provádět jen na základě vývozního povolení (dále jen "povolení k vývozu").

Přestupky jsou upraveny v ust. § 14 a § 15 zákona. Vzhledem k povinnostem, které jsou totožně uloženy v ustanoveních zákona jak fyzickým osobám, tak právnickým a podnikajícím fyzickým osobám, jsou skutkové podstaty taktéž totožné a spočívají v zákazu vývozu, dovozu a přepravy určených výrobků bez povolení, nesplnění některé z povinností stanovené v povolení nebo v povolení k vývozu, nevrácení povolení nebo povolení k vývozu ministerstvu ve lhůtě 20 pracovních dnů po vyčerpání povolení nebo ukončení platnosti, nevrácení odejmutého povolení nebo odejmutého povolení k vývozu, provádění přepravy nebo dovozu výrobků v rozporu s ochranou mezinárodních závazků České republiky nebo jejích zahraničně politických nebo bezpečnostních zájmů, provádění vývozu určených výrobků v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím oblast obchodování se střelnými zbraněmi a střelivem³⁹ a nesplnění povinnosti v průběhu přepravy nebo dovozu, kdy musí být stanovené výrobky doprovázeny originálem povolení.

Z přehledu uvedeném v příloze 1 je zřejmé, že přestupky projednané podle tohoto zákona nejsou příliš časté, protože ve sledovaném období 2016-2017 byly v rámci celní správy projednány pouze 2 případy.

3.2.4 Přestupky dle veterinárního zákona

Věcná příslušnost celních orgánů k projednávání vybraných přestupků dle tohoto zákona vyplývá z ust. § 72 odst. 1 veterinárního zákona, jinak přestupky dle tohoto zákona projednává krajská veterinární správa. Jedná se prakticky pouze o dvě skutkové podstaty přestupků, totožné pro fyzickou, právnickou a podnikající fyzickou osobu, spočívající v nesplnění nebo porušení

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva.

některé z povinností nebo některého z požadavků stanovených předpisem Evropské unie o dovozu zásilek produktů živočišného původu pro osobní spotřebu do Společenství⁴⁰), nebo nesplnění nebo porušení některé z povinností nebo některého z požadavků chovatele stanovených předpisem Evropské unie o veterinárních podmínkách pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu⁴¹).

3.2.5 Přestupky dle zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem

Věcná příslušnost celních orgánů k projednání vybraných přestupků dle tohoto zákona vyplývá z ust. § 27a odst. 2 zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, jinak přestupky dle tohoto zákona projednává Ministerstvo průmyslu a obchodu. Jedná se prakticky pouze o jednu skutkovou podstatu a přestupku se dopustí právnická osoba tím, že pozmění údaje v licenci, včetně záznamů celních orgánů.

3.3 Skutkové podstaty přestupků v souvislosti se správou spotřebních daní

3.3.1 Přestupky dle zákona o spotřebních daních

Zákon o spotřebních daních patří co do rozsahu k právním normám, které obsahují širokou škálu skutkových podstat přestupků, což vyplývá z velmi obšírné a podrobné právní úpravy povinností v oblasti správy spotřebních daní. Správu spotřebních daní vykonávají celní orgány od 1.1.2004 (dále jen „správce daně“), které ji převzaly po orgánech finanční správy. Přestupkům je věnována značně rozsáhlá část devátá zákona o spotřebních daních, která je rozdělena do hlav a dílčích úseků.

Dle ust. § 135zi zákona o spotřebních daních je k řízení o přestupcích dle zákona o spotřebních daních příslušný správce daně, což v praxi znamená, že celní úřad je věcně příslušný k projednávání všech přestupků dle zákona o spotřebních daních, a to i těch, k jejichž projednávání je věcně příslušný také jiný správní orgán. V případě některých přestupků je dána výlučně věcná příslušnost celního úřadu. Jinými správními orgány, které jsou nadány věcnou příslušností k vybraným přestupkům jsou Česká obchodní inspekce, finanční úřad, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Obecní živnostenský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Přestupky jsou rozděleny dle jednotlivých úseků na:

- přestupky na úseku správy spotřebních daních

⁴⁰ Nařízení Komise (ES) č. 206/2009 ze dne 5. března 2009 o dovozu zásilek produktů živočišného původu pro osobní spotřebu do Společenství a o změně nařízení (ES) č. 136/2004.

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 576/2013.

- přestupky na úseku správy daně z minerálních olejů
- přestupky na úseku správy daně z lihu
- přestupky na úseku správy daně z tabákových výrobků
- přestupky na úseku značkování a barvení vybraných minerálních olejů
- přestupky na úseku značkování některých dalších minerálních olejů
- přestupky na úseku sledování nakládání se zvláštními minerálními oleji
- přestupky na úseku nakládání se surovým tabákem.

Správa spotřebních daní patří k nejsložitějším právním úpravám. Teprve se vstupem České republiky do Evropské unie došlo k výrazným změnám v oblasti správy a výběru spotřebních daní, když bylo potřeba transponovat pravidla vyplývající z tehdy platných směrnic Evropské unie. Obecně lze říci, že oblast spotřebních daní je v rámci Evropské unie významným způsobem harmonizována a do zákona o spotřebních daních byla transponována i celá řada směrnic dle jednotlivých spotřebních daní, které činí současnou právní úpravu spotřebních daní značně složitou. Daňový subjekt a potažmo správce daně (celní úřad) v některých případech postupuje přímo dle směrnice, což vyplývá z přímé účinnosti směrnic (tato přímá účinnost je delší dobu akceptována i českými soudy), zatímco povědomí o nepřímé účinnosti není zatím tak rozšířené. Nicméně i v této oblasti se objevily první rozsudky českých soudů potvrzující, že doktrína nepřímého účinku stanoví povinnost vykládat vnitrostátní právo určitým způsobem a přitom musí být dodržena podmínka, že vnitrostátní předpis je schopen takového výkladu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. února 2010 čj. 5 Afs 68/2009-123 konstatoval, že: *„Princip nepřímého účinku byl poprvé ESD formulován ve věci Von Colson a Kaman (C-14/83): Tento judikát se stal základem doktríny nepřímého účinku a následně byl nesčetněkrát citován a rozšiřován (např. C-106/89 ve věci Marleasing, C- 80/86 ve věci Kolpinghuis, C-334/92 ve věci Wagner Merit). Doktrína nepřímého účinku stanoví povinnost vnitrostátní právo určitým způsobem vykládat, přitom musí být dodržena podmínka, že pro užití nepřímého účinku, vnitrostátní předpis je schopen takového výkladu. Umožňují-li vnitrostátní interpretační techniky vyložit dané vnitrostátní ustanovení několika způsoby, má správní orgán, jakož i soud povinnost použít ten výklad, který je nejbližší smyslu a cíli odpovídajícího komunitárního ustanovení. Pokud je tedy ustanovení zákona nejasné, neurčité nebo není definováno, nelze ani určit, zda je se směrnicí v rozporu. Ze svého principu tedy nepřímý účinek komunitárního práva nikdy nemůže být contra legem“.* Z uvedeného vyplývá, že čím větší mají dané vnitrostátní soudy možnost své právo interpretovat (dotvářet), tím větší povinnost mají toto právo vykládat eurokonformně.

Vstup České republiky do Evropské unie si vyžádal změnu celé koncepce správy spotřebních daní, kterou již nebyly orgány finanční správy schopny zabezpečit, neboť rozvoj obchodu na jednotném trhu Evropské unie sebou přinesl dopravu vybraných výrobků, tj.

výrobků, které podléhají spotřební dani, která začíná či končí mimo hranice České republiky. Současná právní úprava taktéž přinesla celou řadu změn na zlepšení kontroly, správy a výběru spotřebních daní, bylo též potřeba právně ošetřit problematiku nakládání se zvláštními minerálními oleji, které jsou často zneužívány k daňovým únikům.

Vzhledem ke stanovenému rozsahu této práce a obsáhlosti skutkových podstat přestupků dle zákona o spotřebních daních nebylo možno provést podrobnější rozbor jednotlivých skutkových podstat, proto jsou pro základní orientaci pouze vyjmenovány.

Přestupky na úseku správy spotřebních daních zahrnují:

- přestupek proti umístění přijatého vybraného výrobku dle § 135 zákona o spotřebních daních
- přestupek proti podmíněnému osvobození od daně dle § 135a zákona o spotřebních daních
- přestupek proti zajištění daně dle § 135b zákona o spotřebních daních
- přestupek proti elektronickému průvodnímu dokladu při ukončení dopravy vybraných výrobků v
- režimu podmíněného osvobození od daně dle § 135c zákona o spotřebních daních
- přestupek proti dopravě vybraných výrobků uvedených do volného daňového oběhu v jiném členském státě pro účely podnikání dle ust. § 135d zákona o spotřebních daních, Přestupek proti zasílání vybraných výrobků dle ust. § 135e zákona o spotřebních daních.

Přestupky na úseku správy daně z minerálních olejů zahrnují:

- přestupky proti skladování zkapalněných ropných plynů dle ust. § 135f zákona o spotřebních daních
- přestupky proti dopravě minerálních olejů osvobozených od daně na daňovém území České republiky dle § 135g zákona o spotřebních daních
- přestupku proti nakládání se zkapalněnými ropnými plyny dle § 135h a § 135i zákona o spotřebních daních

Přestupky na úseku správy daně z lihu zahrnují:

- přestupky proti dopravě lihu osvobozeného od daně z lihu na daňovém území České republiky dle § 135j zákona o spotřebních daních
- přestupku proti oznamování prodeje lihovin dle ust. § 135k zákona o spotřebních daních

Přestupky na úseku správy daně z tabákových výrobků zahrnují:

- přestupek proti ceně pro konečného spotřebitele dle ust. § 135l zákona o spotřebních daních
- přestupek proti jednotkovému balení dle § 135m zákona o spotřebních daních

- přestupek proti oznamovací povinnosti při dovozu tabákových výrobků dle ust. § 135n zákona o spotřebních daních
- přestupky proti značení a použití tabákových nálepek dle ust. § 135r zákona o spotřebních daních
- přestupek proti zákazu prodeje a nákupu za cenu jinou než cenu pro konečného spotřebitele dle ust. § 135o zákona o spotřebních daních
- přestupky proti nakládání s tabákovými výrobky dle ust. § 135p zákona o spotřebních daních
- přestupek proti značení tabákovými nálepkami dle ust. § 135q zákona o spotřebních daních
- přestupky proti značení a použití tabákových nálepek dle ust. § 135r zákona o spotřebních daních
- přestupek proti objednání, odběru a distribuci tabákových nálepek dle ust. § 135s zákona o spotřebních daních
- přestupky proti evidenci a inventuře tabákových nálepek dle ust. § 135t zákona o spotřebních daních
- přestupky proti vracení tabákových nálepek dle ust. § 135u zákona o spotřebních daních

Přestupky na úseku značkování a barvení vybraných minerálních olejů zahrnují:

- přestupky proti povinnostem při značkování a barvení vybraných minerálních olejů dle ust. § 135v a § 135w zákona o spotřebních daních
- přestupky proti zákazům při značkování a barvení vybraných minerálních olejů dle ust. § 135x zákona o spotřebních daních
- přestupek proti povolení ke značkování a barvení vybraných minerálních olejů dle ust. § 135y zákona o spotřebních daních

Přestupky na úseku značkování některých dalších minerálních olejů zahrnují

- přestupky proti povinnostem při značkování některých dalších minerálních olejů dle ust. § 135z a § 135za zákona o spotřebních daních
- přestupky proti zákazům při značkování některých dalších minerálních olejů dle ust. 135zb
- Přestupek proti povolení ke značkování některých dalších minerálních olejů dle ust. 135zc

Přestupky na úseku sledování nakládání se zvláštními minerálními oleji zahrnují

- přestupky proti sledování nakládání se zvláštními minerálními oleji dle ust. § 135zd zákona o spotřebních daních

Přestupky na úseku nakládání se surovým tabákem zahrnují:

- přestupky proti nakládání se surovým tabákem dle ust. § 135ze zákona o spotřebních daních

V praxi celních orgánů patří k hojně projednávaným přestupkům přestupky dle ust. § 135p odst. 2 zákona o spotřebních daních a jejich závažnost a vysoká míra společenské škodlivosti je vyjádřena tím, že zákonodárce stanovil spodní sazbu pokuty ve výši 50 000 Kč a horní sazbu pokuty ve výši 10 000 000 Kč. Jedná se o případy, kdy podnikatel nabízí k prodeji /skladuje/ tabákové výrobky, resp. cigarety s tabákovou nálepkou odpovídající jiné, než nové sazbě daně. Povinnost značení tabákových výrobků je zakotvena v ust. § 114 zákona o spotřebních daních. Způsob značení je pak upraven ve vyhlášce Ministerstva financí č. 467/2003 Sb., o používání tabákových nálepek při značení tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*vyhláška č. 467/2003 Sb.*“). Sazba konkrétní daně pro dané období je vyjádřena písmenem, např. cigarety s tabákovými nálepkami, na kterých bylo uvedeno písmeno „T“ charakterizovalo sazbu spotřební daně platnou do 31. prosince 2017, písmeno „V“ charakterizuje sazbu spotřební daně platnou od 1. ledna 2018. Pokud je při prováděné kontrole v provozovně zjištěn prodej a skladování cigaret s neplatným kolkiem, jsou naplněny znaky skutkové podstaty tohoto přestupku a i při zjištění malého množství, a nebylo výjimečné i zjištění 1-2 krabiček, je povinností správního orgánu uložit nejenom obligatorní propadnutí cigaret, ale i sankci v minimální výši 50 000 Kč. Právě výše této sankce byla předmětem častých odvolání, dlužno podotknout, že marných, neboť jak je zřejmé např. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 15Af 16/2011-32: *„V této souvislosti soud poznamenává, že již Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku sp. zn. 6 A 96/2000 vyslovil, že o zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranici zákonného rozmezí. Soud směrem k žalobkyni pro úplnost připomíná, že nemá pravomoc upustit od potrestání či snižovat postih pod zákonnou sazbu, pokud tuto možnost neměl již příslušný správní orgán, přičemž tento názor soudu vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 48/2007-58.“* Ke stejnému závěru dospěl též Krajský soud v Českých Budějovicích ve svém rozsudku sp. zn. 10A 130/2014 – 56: *„Je-li nejnižší v úvahu přicházející pokuta stanovena na částce 50.000 Kč, pak na celním orgánu, jehož povinností je právní normu respektovat, je uložit pokutu právě nejméně ve výši 50.000 Kč. To se právě v souzené věci stalo, přičemž celní orgány odůvodnily dostatečně názor o tom, že pokuta na spodní hranici zákonného rozpětí zcela postačuje účelu sledovaného zákonem postižením protiprávního jednání. Celní orgány jsou povinny se řídit zákonem a zakládá-li daná právní norma možnost správního uvážení o tom, zda pokutu uložit či nikoli a je tu stanovena dolní hranice pokuty, která byla dodržena, nelze úspěšně argumentovat nepřiměřeností sankce. Na celních orgánech ani na soudu není hodnotit ústavnost předpisu stanovícího dolní hranici sankce za správní delikt.“* Změna nastala účinností zákona o odpovědnosti za přestupky,

který umožňuje snížit sankci pod spodní hranici zákonného minima, dále umožňuje uložit právní tresty i podnikající fyzické osobě i napomenutí, pokud to speciální hmotně právní předpis výslovně nezakazuje, lze též upustit od uložení správního trestu a lze uložit i podmíněné upuštění od uložení správního trestu.

3.3.2 Přestupky dle zákona o povinném značení lihu

Přestupkům je věnována část šestá zákona a přestupky jsou, stejně jako přestupky dle zákona o spotřebních daních, rozděleny tematicky do jednotlivých úseků. K řízení o přestupcích podle tohoto zákona je příslušný správce daně, tj. celní úřad, ale pokud jde o přestupky podle § 59 odst. 1, § 60 odst. 1 písm. a) a b), § 61 odst. 1 písm. a), § 62 odst. 1 písm. a), § 63 odst. 1 písm. a) a § 64 odst. 1 písm. a), o jejichž spáchání se dozví při výkonu své působnosti podle jiného zákona, jsou k řízení o nich příslušné také Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, obecní živnostenský úřad a orgán Finanční správy České republiky. Platí zde stejný princip jako u přestupků dle zákona o spotřebních daních, a sice, že celní úřad je věcně příslušný k projednávání všech přestupků podle tohoto zákona, a to i těch, k jejichž projednávání je věcně příslušný také jiný správní orgán. Přestupky jsou, jak je patrné z názvu zákona, zaměřeny na porušení povinností v souvislosti s povinností značit líh ve spotřebitelském balení kontrolní páskou, která je ceninou a obsahuje údaje o objemu lihu ve spotřebitelském balení, zařazení do úrovně obsahu etanolu a je číslována tak, aby jednotlivá čísla mohla být zaevidována na konkrétní osobu a objednávku. Povinnost značit líh má výrobce nebo každá další osoba, která plní líh do spotřebitelského balení, nebo jeho dovozce.

Přestupky jsou rozděleny na

- přestupky na úseku nakládání s lihem
- přestupky na úseku nakládání s kontrolními páskami
- přestupky na úseku značení lihu a prvotního prodeje nebo jiného převodu lihu
- přestupky na úseku držení kontrolních pásek
- přestupky na úseku ochrany kontrolních pásek
- přestupky na úseku distribuce a konečného prodeje lihu

Kontrolám zaměřeným na povinnost značení lihovin kontrolní páskou je zejména po metanolové aféře⁴² věnována zvýšená pozornost a i z přílohy 1 je zřejmé, že přestupky dle zákona o povinném značení lihu nejsou ojedinělé. Stále je při kontrolách nalézán líh ve spotřebitelském balení, který není označen kontrolní páskou vůbec, nebo je kontrolní páska poškozena, resp. celní úřad na uzávěrech ani na hrdlech skleněných lahví neidentifikuje žádné znatelné zbytky porušené

⁴² Dostupné na <https://zpravy.idnes.cz/metanolova-afera-0kt-/archiv.aspx?klic=481495>

kontrolní pásky, které by nasvědčovaly tomu, že by spotřebitelská balení byla kontrolní páskou řádně označena. Kontrolované osoby argumentují jednak tím, že s neznačeným lihem nijak nenakládají, „jen“ jej rozlévají a že kontrolní páska se častým používáním a otíráním lahve nenávratně poškodila nebo byla kompletně odstraněna. Takový argument neobstojí. Podle ust. § 15 odst. 1 zákona o povinném značení lihu je zakázáno nakládat s neznačeným lihem, přičemž pojem „nakládání“ definuje ust. § 6 zákona o povinném značení lihu jako výrobu, zpracování, prodej nebo jiný převod, přepravu, dopravu, skladování, převzetí, užití, držení, dovoz nebo vývoz lihu. Kontrolní páska musí být vždy umístěna na spotřebitelském balení lihovin tak, aby při otevření láhve došlo k jejímu porušení. Lepidlo používané výrobcem lihovin k nalepení kontrolní pásky musí mít takové vlastnosti, aby při otočení uzávěru spotřebitelského balení došlo k přetržení kontrolní pásky, přičemž její horní část zůstane na uzávěru a spodní část na spotřebitelském balení lihu. Vzhledem k vlastnostem lepidla je schopné odolat častější manipulaci, otírání či změnám teplot a na spotřebitelském balení by měly být patrné jeho pozůstatky. Možnost samovolného odpadnutí kontrolní pásky nelze vyloučit, avšak pokud k tomu dojde, je přestupce povinen taková spotřebitelská balení lihovin z provozovny odstranit. Na líc, který není označen kontrolní páskou, nebo je označen poškozenou kontrolní páskou se hledí jako na neznačený líc a kromě uložení správního trestu pokuty musí být vysloveno i jeho propadnutí.

3.3.3 Přestupky dle zákona o lihu

Výlučná příslušnost celní správy k projednání vybraných přestupků je stanovena v ust. § 17b odst. 1 zákona o lihu, resp. přestupky projednává správní orgán, který je správcem spotřební daně z lihu, kterým celní správa dle ust. § 10 zákona o spotřebních daních bezpochyby je. Přestupky jsou zvláště stanoveny pro fyzickou osobu a zvláště pro právnickou a podnikající fyzickou osobu a jejich charakter je odlišný.

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nechá si pro sebe vyrobit větší množství etanolu, než je stanoveno v § 4 odst. 6 nebo tento etanol neodebere do 3 měsíců ode dne jeho výroby, neuskładní líc v kalibrovaných nádržích, poruší podmínku pro uvádění lihu do oběhu podle § 12, použije denaturovaného lihu k jiným účelům, než stanoví prováděcí právní předpis, vylučuje denaturační prostředky z denaturovaného lihu a pozměňuje jeho vlastnosti, uvede do oběhu líc vyrobený v rozporu s § 3 odst. 1, § 3a odst. 1 nebo § 4 odst. 1, poruší zákaz pro výrobu, úpravu, použití a uvádění lihu do oběhu podle § 13 odst. 1 písm. a), vyrobí průtahový destilát, lihový macerát, digerát, perkolát nebo trest' na destilačním zařízení bez povolení správce spotřební daně z lihu, nabízí k prodeji nebo prodá ovocný destilát vyrobený pěstiteľským pálením, nebo skladuje ovocný destilát vyrobený pěstiteľským pálením v prostoru, ve kterém se prodávají

lihoviny pro přímou osobní spotřebu nebo pro jiné přímé osobní užití fyzickou osobou, nebo vyrobí líh v rozporu s § 3 odst. 1, § 3a odst. 1 nebo § 4 odst. 1.

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nabízí k prodeji nebo prodá ovocný destilát vyrobený pěstitelským pálením, nebo skladuje ovocný destilát vyrobený pěstitelským pálením v prostoru, ve kterém se prodávají lihoviny pro přímou osobní spotřebu nebo pro jiné přímé osobní užití fyzickou osobou, neuskładní líh v kalibrovaných nádržích, poruší podmínku pro uvádění lihu do oběhu, použije denaturovaného lihu k jiným účelům, než stanoví prováděcí předpis, vylučuje denaturační prostředky z denaturovaného lihu a pozměňuje jeho vlastnosti, uvede do běhu líh vyrobený v rozporu s § 3 odst. 1, § 3a odst. 1 nebo § 4 odst. 1, poruší zákazy pro výrobu, úpravu, použití a uvádění lihu do oběhu podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo b), nebo vyrobí líh v rozporu s § 3 odst. 1, § 3a odst. 1 nebo § 4 odst. 1. Jako provozovatel pěstitelské pálenice se právnícká nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nevede o každém případě pěstitelského pálení evidenci, provozuje výrobní zařízení pěstitelské pálenice, které neodpovídá popisu a nákresu výrobního zařízení, jak byl přiložen k žádosti o vydání povolení k pěstitelskému pálení, při výrobě ovocného destilátu smísí dohromady suroviny pěstitelů bez jejich písemného prohlášení o souhlasu nebo použije k pálení jiné suroviny, než je stanoveno v § 4 odst. 4. Dalšího přestupku se právnícká nebo podnikající fyzická osoba dopustí jako osoba vyrábějící nebo upravující líh tím, poruší povinnost při měření lihu, poruší oznamovací povinnost, nedodrží podmínku pro výrobu lihu nebo zákaz pro výrobu, použití a uvádění lihu do oběhu, poruší povinnost uloženou v § 13 odst. 5, poruší podmínku pro denuraci lihu, použije pro denaturovaný líh denaturační prostředek dodaný kupujícím, aniž by od kupujícího převzala vzorek denaturačního prostředku a osvědčení o jeho druhu a koncentraci vydané podle zvláštního zákona vyrobí průtahový destilát, lihový macerát, digerát, perkolát nebo trest' na destilačním zařízení bez povolení správce spotřební daně z lihu, dále že nevede a neuzavírá evidenci podle § 15 odst. 2 písm. a), neuchová nebo nepředloží správci spotřební daně z lihu evidenci nebo nezjistí ke dni uzávěrky evidence fyzickou zásobu lihu

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako osoba dovážející, prodávající nebo přemísťující přístroje určené k výrobě nebo úpravě lihu dopustí přestupku tím, že poruší oznamovací povinnost podle § 16 odst. 2. Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel lihovaru nebo zvláštního lihovaru dopustí přestupku tím, že nevyhotoví záznam o denuraci lihu

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel lihovaru nebo zvláštního lihovaru dopustí přestupku tím, že poruší povinnost změřit množství lihu či denaturačního prostředku určeného a užitého k denuraci.

Z přehledu uvedeném v Příloze 1 je zřejmé, že přestupky dle zákona o lihu jsou poměrně časté, nicméně jejich největší část tvoří přestupky fyzických osob dle § 17 odst. 1 zákona, kterých se dopustí tím, že si fyzická osoba nechá pro sebe vyrobit větší množství etanolu, než je stanoveno v § 4 odst. 6 nebo tento etanol v rozporu s prohlášením podle § 4 odst. 8 písm. f) neodebere do 3 měsíců ode dne jeho výroby. Jedná se o tzv. pěstitelské pálení a dle ust. § 4 odst. 6 zákona je pěstitel oprávněn si dát vyrobit v jednom výrobním období z vlastní dodané suroviny nejvýše 30 litrů etanolu zdaněného sazbou spotřební daně pro líh obsažený v ovocných destilátech z pěstitelského pálení v množství do 30 litrů etanolu pro jednoho pěstitele za jedno výrobní období, která je stanovena v zákoně o spotřebních daních, a to i v případě, že se na vypěstování ovoce podílely osoby, které tvoří s pěstitelem společně hospodařící domácnost. Společně hospodařící domácností se pro účely pěstitelského pálení rozumí společenství fyzických osob, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Výrobním obdobím je doba od 1. července běžného roku do 30. června roku bezprostředně následujícího. Pokud dojde pěstitelským pálením k výrobě přesahující množství 30 litrů etanolu pro jednoho pěstitele v jednom výrobním období, je pěstitel povinen si toto množství etanolu odebrat do 3 měsíců ode dne jeho výroby. Z přehledu je taktéž zřejmé, že nejvíce přestupků v této oblasti bylo projednáno Celními úřady pro Jihomoravský, Olomoucký a Zlínský kraj, neboť v těchto oblastech má pěstitelské pálení největší tradici.

3.3.4 Přestupky dle zákona o pohonných hmotách

Stejně jako i u ostatních zákonů, jsou i dle zákona o pohonných hmotách státní správa a státní dozor rozděleny mezi několik orgánů, celní správu nevyjímaje. Ministerstvo například vede evidenci čerpacích a dobíjecích stanic a zpřístupňuje údaje z této evidence ostatním správním orgánům a předkládá Komisi každoročně zprávu o jakosti motorového benzínu a motorové nafty na území České republiky za předchozí kalendářní rok a zprávu o celkovém množství motorového benzínu a motorové nafty uvedených na trh na území České republiky. Česká obchodní inspekce například kontroluje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, u výrobce, distributora, dovozce, vývozce a u provozovatele čerpací stanice, a to i během přepravy, sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup pravomocná rozhodnutí České obchodní inspekce týkající se čerpacích stanic pohonných hmot, provozovatelů čerpacích stanic, dopravců a distributorů pohonných hmot, u nichž kontrolou zjistila, že jakost nebo složení prodáváných, vydávaných nebo přepravovaných pohonných hmot není v souladu s tímto zákonem a kontroluje plnění dalších povinností podle zákona o pohonných hmotách.

Celní úřady kontrolují plnění povinností v souvislosti s nákupem pohonných hmot, provozováním čerpacích stanic, registrací distributora pohonných hmot a oznamovacích povinností distributora pohonných hmot. Celní úřad projednává pouze přestupky dle § 9 odst. 1 písm. e), § 9 odst. 4 písm. d), § 9 odst. 6, 8 a 9, tj. přestupky právnických a podnikajících fyzických osob, projednávání ostatních přestupků at' již fyzických osob, tak i právnických a podnikajících osob je buď v kompetenci ředitele inspektorátu České obchodní inspekce nebo ministerstva. Nejvýznamnější kontrolovanou povinností je povinnost distributorů se registrovat, neboť před zavedením této povinnosti docházelo v oblasti prodeje, především distribuce (velkoobchodu) pohonných hmot k velkým daňovým podvodům z důvodu nepřiznání a nezaplacení daně z přidané hodnoty z objemu těchto obchodovaných paliv, což mělo především výrazně negativní vliv na státní rozpočet. Neexistovala totiž žádná evidence osob, které prodávají pohonné hmoty touto formou, neboť nákup a prodej pohonných hmot spadá do tzv. volné živnosti.

Celní úřady projednávají přestupky, jichž se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že nakoupí pohonnou hmotu v rozporu s § 5a odst. 2. Dle tohoto ustanovení je nákup pohonných hmot s výjimkou nákupu elektřiny a stlačeného zemního plynu a s výjimkou nákupu z čerpací stanice zapsané v evidenci čerpacích stanic, od osoby jiné než osoby registrované jako distributor pohonných hmot, nebo od osoby jiné než osoby, která je vydavatelem palivové karty, a pohonné hmoty byly nakoupeny prostřednictvím této karty z čerpací stanice, zakázán. Dále přestupek, jehož se dopustí provozovatel čerpací stanice tím, že nezajistí vedení evidence stavu součtového počítadla každého z výdejních stojanů nebo tuto evidenci neuchová po dobu 3 let ode dne prodeje nebo výdeje pohonných hmot anebo nezajistí její předložení a vyvolání stavu součtového počítadla výdejního stojanu. Následuje přestupek, kterého se dopustí výrobce, dovozce, vývozce nebo distributor pohonných hmot tím, že neuvede v dodacích listech v případě dodávek motorových benzinů nebo motorové nafty obsah biopaliva v pohonné hmotě, vyjádřený v procentech objemových, a přestupek, kterého se dopustí distributor pohonných hmot tím, že provádí svoji činnost bez registrace a nakoupí pohonnou hmotu v rozporu s § 5a odst. 1. Dle tohoto ustanovení je distributor pohonných hmot a provozovatel čerpací stanice povinen na území České republiky nakupovat pohonné hmoty pouze od osoby registrované jako distributor pohonných hmot, od osoby, která je držitelem platné licence na obchod s plynem podle energetického zákona v případě nákupu stlačeného zemního plynu, nebo z čerpací stanice zapsané v evidenci čerpacích stanic.

Nejvyšší správní soud nedávno vyřešil dlouhotrvající spor, zda se v případě jednorázového prodeje pohonných hmot jedná o distribuci pohonných hmot a dospěl k závěru,

že nikoliv. V rozsudku ze dne 29. března 2018 čj. 10 As 298/2016-27 zdůraznil, že: „*při výkladu zákona je vždy nutno respektovat záměr zákonodárce a jak zákon, tak právní řád ve svém celku je nutno vykládat tak, aby odpovídal rozumnému uspořádání věci. Pokud gramatický výklad právní normy je v rozporu s teleologickým výkladem normy (tj. výkladem sledujícím účel právní úpravy), je třeba dát přednost výkladu dle účelu, který je právní normou sledován*“. Tzn. v tomto případě, ačkoliv je zákonem stanoveno, že pohonné hmoty může prodávat pouze distributor pohonných hmot, má tato podmínka platit pouze pro podnikatele, tedy osoby, které opakovaně za účelem zisku prodávají pohonné hmoty. Tomu odpovídá i nedokonavý vid použitý v definici distributora obsažené v § 2 písm. j) zákona o pohonných hmotách (...*prodává pohonné hmoty* ...) a smyslem uvedené úpravy bylo upravit vztahy podnikatelů prodávajících v rámci své podnikatelské činnosti pohonné hmoty, nikoliv nutit osoby, které jednorázově prodají pohonné hmoty, aby se před realizací takového prodeje registrovaly. Výše uvedený judikát byl významný pro činnost celních orgánů také proto, že pohonné hmoty propadlé do majetku státu nemohl celní úřad, dle dosud zastávaného právního názoru, prodat v dražbě, neboť nebyl distributorem pohonných hmot.

3.3.5 Přestupky dle části čtyřicáté páté zákona - daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, přestupky dle části čtyřicáté šesté zákona - daň z pevných paliv a přestupky dle části čtyřicáté sedmé - daň z elektřiny

V souladu s podmínkami členství České republiky v Evropské unii vznikla České republice k 1. lednu 2008 povinnost zavést daň z elektřiny, ze zemního plynu a z pevných paliv. Tyto tzv. ekologické daně byly zapracovány do zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů, čímž došlo k plnému transponování směrnice Rady 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny.

V části čtyřicáté páté až sedmé zákona jsou zapracovány příslušné předpisy Evropské unie a upraveny podmínky zdaňování zemního plynu a některých dalších plynů, pevných paliv daní z plynu a podmínky zdaňování elektřiny daní z elektřiny. Správu těchto daní vykonávají a přestupky dle tohoto zákona projednávají celní úřady. Skutkové podstaty přestupků jsou pro všechny druhy těchto ekologických daní podobné a dopustí se jich právnická nebo podnikající fyzická osoba jako dodavatel dopustí přestupku tím, že

- a) dodá na daňovém území plyn (pevná paliva, elektřinu) osvobozený od daně fyzické nebo právnické osobě, která není držitelem povolení k nabytí plynu (pevných paliv, elektřiny) osvobozeného od daně,
- b) dodá na daňovém území plyn (pevná paliva, elektřinu) bez daně fyzické nebo právnické osobě, která není držitelem povolení k nabytí plynu (pevných paliv, elektřiny) bez daně, nebo

c) nevystaví daňový doklad nebo doklad o prodeji, neboť dodavatel při dodání plynu (pevných paliv, elektřiny) konečnému spotřebiteli vystavuje daňový doklad a při dodání plynu (pevných paliv, elektřiny) bez daně jinému dodavateli vystavuje doklad o prodeji.

Z přehledu v Příloze 1 je zřejmé, že za sledované období bylo v rámci celní správy projednáno pouze 37 přestupků týkajících se zemního plynu, 6 přestupků týkajících se pevných paliv a 58 přestupků týkajících se elektřiny.

3.4 Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s výkonem silničních kompetencí

Celní úřady vykonávají státní odborný dozor nad prací osádek vozidel ve vnitrostátní a v mezinárodní silniční nákladní dopravě a ve věcech mezinárodní dopravy osob. Celní úřady ve stanoveném rozsahu kontrolují, zda osádky vozidel, která překračují hranice, mají předepsané doklady o oprávnění k mezinárodní silniční dopravě, doklady o dodržení předepsané doby řízení vozidla a odpočinku, zda se nejedná o zahraničního dopravce, kterému Ministerstvo dopravy zakázalo provozovat silniční dopravu na území České republiky, dále probíhá kontrola vybavenosti vozidla tachografem a kontrola jeho ověření a používání karet řidiče a záznamových listů⁴³.

3.4.1 Porušení zákona o pozemních komunikacích

Přestupkům dle zákona o pozemních komunikacích je věnována Část devátá a příslušnost celní správy k projednání vybraných přestupků je uvedena v ust. § 40 odst. 9 zákona o pozemních komunikacích a tyto přestupky projednává ten místně příslušný celní úřad, který přestupek zjistil jako první.

Fyzická osoba jako řidič vozidla v systému časového zpoplatnění se dopustí přestupku tím, že užije vozidlo v systému časového zpoplatnění, aniž by uhradil časový poplatek, nepřilepí prováděcím předpisem určený díl kupónu prokazujícího úhradu časového poplatku v odpovídající hodnotě celou plochou na viditelném místě ve vozidle, nevyznačí údaj o registrační značce vozidla na kupónu prokazujícím úhradu časového poplatku, nepředloží na požádání policisty nebo celníka díl kupónu, kterým se prokazuje úhrada časového poplatku, nebo

⁴³ Vyhláška č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, Vyhláška č. 522/2006 Sb., o státním odborném dozoru a kontrolách v silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 tachografech v silniční dopravě, o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy Evropská dohoda o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR)/.

neodstraní díl kupónu prokazující úhradu časového poplatku z viditelného místa ve vozidle bez zbytečného odkladu po skončení platnosti tohoto kupónu.

Řidič vozidla v systému elektronického mýtného se dopustí přestupku tím, že užije vozidlo, které není vybaveno funkčním elektronickým zařízením, užije vozidlo, aniž by zadal do elektronického zařízení údaje umožňující stanovení mýtného nebo zadá tyto údaje chybně, užije zpoplatněnou pozemní komunikaci vozidlem, které nebylo zaevidováno u provozovatele systému elektronického mýtného, neuposlechne výzvy policisty nebo celníka, aby umožnil kontrolu funkčnosti elektronického zařízení a úhrady mýtného, nebo nakládá neoprávněně s elektronickým zařízením a nezajistí úhradu mýtného.

Řidič vozidla se dopustí přestupku tím, že neuposlechne výzvy policisty nebo celníka, aby podrobil vozidlo nízkorychlostnímu kontrolnímu vážení, neuposlechne pokyn osoby obsluhující zařízení na nízkorychlostní kontrolní vážení, nebo vozidlo překročí při nízkorychlostním kontrolním vážení hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem, nebo pokračuje v jízdě, ačkoliv při nízkorychlostním kontrolním vážení tohoto vozidla bylo zjištěno překročení hodnoty hmotnosti stanovené zvláštním právním předpisem

Porušení povinností právnickou nebo podnikající fyzickou osobou je jiné, neboť vystupuje jako provozovatel vozidla v systému elektronického mýtného, a tomu odpovídají i skutkové podstaty přestupků. Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nezajistí zaevidování vozidla do systému elektronického mýtného a nenahlásí bez zbytečného odkladu změnu údajů potřebných k zaevidování, nezajistí instalování zaevidovaného elektronického zařízení do vozidla, nezajistí úhradu mýtného, přikáže, dovolí nebo svěří řízení vozidla v systému elektronického mýtného, které není vybaveno funkčním elektronickým zařízením, po zpoplatnění pozemní komunikaci, užije elektronické zařízení určené na konkrétní vozidlo a zaevidované v systému elektronického mýtného do jiného vozidla v systému elektronického mýtného, nebo nepoučí řidiče jím provozovaných vozidel o způsobu nakládání s elektronickým zařízením a jeho užívání.

V praxi jsou často posuzovány případy, že řidič je současně provozovatel vozidla, které překročí při nízkorychlostním kontrolním vážení⁴⁴ hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem, pak je dle ust. § 43 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích odpovědnost za

⁴⁴ Při provádění nízkorychlostního kontrolního vážení dochází k vážení na stojících vozidlech mobilními vahami (k najetí na ně musí být vozidlo zpravidla odkloněno mimo dosavadní trasu), na rozdíl od vysokorychlostního kontrolního vážení, které rovněž vede ke zjištění okamžité hmotnosti silničního vozidla, hmotnosti na jeho jednotlivých nápravách, popř. dalších hmotnostních parametrů vozidla, a to přímo za jízdy vozidla a na trase vozidla (jde o tzv. WIM – „weigh-in-motion“ – vážení vozidel za jízdy), vysokorychlostní váhy jsou napevno zabudovány do pozemní komunikace, takže řidiči vozidla zpravidla ani není známo, že je kontrolní vážení prováděno. Při provádění kontrolního vážení vozidla vysokorychlostními vahami tak nedochází k odklonu vozidla z původně zamýšlené trasy jako u nízkorychlostního kontrolního vážení.

přestupek posuzována pouze podle příslušných ustanovení zákona, které se vztahují na právnickou nebo podnikající fyzickou osobu. Časté jsou rovněž případy, kdy řidič vozidla argumentuje tím, že nebyl přítomen při nakládce nebo, že odesílatel nebo provozovatel vozidla mu vydal k přepravované zásilce doklad, v němž uvedl nižší hmotnost zásilky, než je její skutečná hmotnost, a při převzetí zásilky nemohl provést kontrolu hmotnosti zásilky. V takových případech musí být pečlivě zhodnoceny všechny okolnosti a skutečnosti posuzované věci, ve většině případů však správní orgán dojde k závěru, že řidič vozidla coby profesionál sice o možnosti způsobit trestněprávní následek věděl, ale spoléhal bez přiměřených důvodů, že tento následek nezpůsobí, nebo nevěděl, ačkoliv o tom podle okolností a svých osobních poměrů vědět měl a mohl⁴⁵.

3.4.2 Porušení zákona o silniční dopravě

Celní úřady, spolu s dopravními úřady a Ministerstvem dopravy, provádějí dle tohoto zákona státní odborný dozor v silniční dopravě. Dopravní úřady a celní úřady vykonávají ve svém správním obvodu státní odborný dozor ve všech věcech, které nenáleží Ministerstvu dopravy /tomu náleží státní odborný dozor v mezinárodní autobusové linkové silniční dopravě osob/. Při výkonu státního odborného dozoru dozírají, zda dopravci, odesílatelé, příjemci, provozovatelé terminálů nebo řidiči dodržují podmínky a plní povinnosti stanovené tímto zákonem a přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím práva cestujících v autobusové a autokarové dopravě⁴⁶ a zda provozují dopravu podle uděleného povolení. Celní úřady vykonávají státní odborný dozor nad prací osádek vozidel ve vnitrostátní a v mezinárodní silniční nákladní dopravě a ve věcech mezinárodní dopravy osob a podávají dopravním úřadům nebo Ministerstvu dopravy návrhy na zahájení řízení o uložení pokuty. Jednotné postupy, systém a předmět kontrol a státního odborného dozoru⁴⁷ stanoví prováděcí právní předpis.

Celní úřady jsou rovněž při provádění kontroly a státního odborného dozoru podle tohoto zákona oprávněny vybírat kauci v rozmezí od 5 000 Kč do 100 000 Kč od dopravce, který je podezřelý ze spáchání přestupku podle tohoto zákona, nebo od fyzické osoby podezřelé ze spáchání přestupku podle § 34e odst. 1 písm. a), je-li důvodné podezření, že se budou vyhýbat

⁴⁵ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. srpna 2008 čj. 1 As 56/2008, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. února 2012 čj. 8 As 58/2011, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. února 2016 čj. 10 As 52/2015, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. dubna 2010 čj. 4 As 7/2010

⁴⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 181/2011.

⁴⁷ Směrnice Komise 112/2004/ES, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku Směrnice Rady 50/1995/ES o jednotných postupech kontroly při přepravě nebezpečných věcí. Směrnice Rady 599/1988/ES o jednotném postupu při provádění nařízení (EHS) 3820/1985 a nařízení (EHS) 3821/1985.

Směrnice Rady 50/1995/ES o jednotných postupech kontroly při přepravě nebezpečných věcí.

řízení o přestupku nebo že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.

Vybrané přestupky dle zákona o silniční dopravě projednávají dle ust. § 36 odst. 6 zákona o silničním provozu celní orgány, ovšem pouze příkazem na místě. Vedle nich může tyto přestupky projednat i orgán Policie České republiky. Jedná se o přestupek fyzické osoby, kterého se dopustí tím, že užije v provozu na pozemních komunikacích vozidlo označené střešní svítilnou s nápisem TAXI, nápisem TAXI nebo jiným způsobem zaměnitelným s vozidlem poskytující taxislužbu k jinému účelu než k výkonu práce řidiče taxislužby. Dále se jedná o přestupky, kterých se dopustí řidič taxislužby tím, že uzavře smlouvu v rozporu s § 21 odst. 4⁴⁸, neodevzdá průkaz řidiče taxislužby dopravnímu úřadu do 7 dnů ode dne pozbytí jeho platnosti, vykonává práci řidiče taxislužby vozidlem, které nesplňuje požadavky § 21d odst. 1, při poskytování přepravy vozidlem cestujícího nevydá cestujícímu doklad o přepravě, pokud o něj cestující požádal, nebo u sebe nemá průkaz řidiče taxislužby nebo doklad o oprávnění dopravce k podnikání ani jeho kopii, při nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících, vozidlem taxislužby nemá ve vozidle umístěn průkaz řidiče taxislužby, neobsluhuje řádně taxametr nebo nezajistí zaznamenání skutečného průběhu přepravy, nepořídí ihned po ukončení přepravy jako výstup z tiskárny taxametru záznam o přepravě obsahující předepsané náležitosti, nevydá na požádání cestujícímu doklad o přepravě pořízený jako výstup z tiskárny taxametru obsahující předepsané náležitosti, v dokladu o přepravě uvede nepravdivé údaje, užije vozidlo taxislužby označené svítilnou, nápisem TAXI nebo jiným způsobem zaměnitelným s tímto označením k nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících, nebo k jinému účelu než k provozování taxislužby, nebo užije vozidlo taxislužby, které není vybaveno taxametrem, k jinému účelu než k poskytování přepravy.

Řidič vozidla se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností při přepravě nebezpečných věcí, nevede záznam o době řízení, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku stanoveným způsobem nebo tento záznam nepředloží při kontrole, nedodrží stanovenou dobu řízení, bezpečnostních přestávek nebo odpočinku, nebo předloží při kontrole neplatný doklad nebo nepředloží doklady požadované tímto zákonem anebo neumožní přístup k záznamovému zařízení.

⁴⁸ Dopravce je povinen zajistit, aby v den, kdy je vozidlem taxislužby poskytována přeprava na základě předchozí písemné smlouvy, bylo toto vozidlo vybaveno všemi smlouvami, na jejichž základě je přeprava v právě probíhajícím dni prováděna, nebo jejich kopiemi. Smlouva musí obsahovat údaje o přepravovaných osobách, datu a trase přepravy a ceně za přepravu nebo způsob jejího určení a nesmí být uzavřena ve vozidle taxislužby nebo na jiném místě bezprostředně před zahájením přepravy.

3.5 Skutkové podstaty přestupků v souvislosti s užíváním návykových látek

3.5.1 Přestupky dle zákona o návykových látkách

Celní správa od roku 2005 zajišťuje evidování a kontrolu ohlašovací povinnosti pěstitelů máku setého a technického konopí (*Cannabis sativa* L.). U technického konopí je jedním z hlavních cílů prováděných kontrol ověření toho, zda je pěstovaná odrůda zapsána ve Společném katalogu odrůd zemědělských rostlin a splňuje tak požadavek na podlimitní obsah delta 9-tetrahydrokanabinolu (THC) pod hranici 0,3 hm. Kontrola se provádí obvykle tak, že se překontrolují údaje z podaného hlášení s doklady o nákupu osiva. Kontrola však může být provedena i exaktně, tj. zkoumá se pravost odrůdy a obsah THC přímo po odběru vzorků z porostu.

Přestupkům dle zákona o návykových látkách je věnována hlava VIII zákona a příslušnost celní správy k projednání vybraných přestupků je uvedena v ust. § 40 odst. 4 zákona o návykových látkách, dle kterého celní správa projednává z rozsáhlého výčtu skutkových podstat pouze přestupky vyjmenované níže. Ostatní přestupky vyjmenované v ust. § 36 a § 39 projednávají podle ust. § 40 dle konkrétního zaměření i jiné orgány státní správy a samosprávy, a sice Ministerstvo zdravotnictví, krajský úřad, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Veterinární ústav, obce s rozšířenou působností a příkazem na místě i orgán Policie České republiky.

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 11⁴⁹ dopravuje návykové látky uvedené v přílohách č. 1,2,3 nebo 5 nařízení vlády o seznamu návykových látek a přípravků je obsahujících, umístuje návykové látky a přípravky v celních skladech nebo ve svobodných pásmech, poruší zákaz pěstovat druhy nebo odrůdy rostliny konopí (rod *Cannabis*), nebo které mohou obsahovat více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, nebo poruší zákaz pěstovat odrůdy máku setého, které mohou v sušině z tobolek obsahovat víc než 0,8 % morfinu.

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že jako osoba pěstující mák setý nebo osoba zpracovávající nebo skladující makovinu neoznámí neprodleně

⁴⁹ Návykové látky uvedené v příloze č. 1, 3, 4 nebo 5 nařízení vlády o seznamu návykových látek a přípravky je obsahující smějí být dopravovány pouze v uzamykatelných kovových kontejnerech nebo ve speciálně konstruovaných zavazadlech opatřených zámkovým mechanismem nebo v uzavřeném prostoru dopravních prostředků, upravených tak, aby nemohlo dojít k úniku těchto látek mimo uzavřený prostor. Při jejich nakládání, přepravě a vykládání musí dopravce zajistit nepřetržitou ostrahu. Dopravní trasy musí být nepravidelně měněny a nesmí být zveřejněny. Při dopravě označeny takovým způsobem, aby bylo možné zjistit, že se jedná o tyto látky a přípravky, přičemž označení musí být provedeno takovým způsobem, aby nepovolnané osoby nemohly zjistit, co se dopravuje.

Policii České republiky okolnosti podle § 24 odst. 2⁵⁰, v rozporu s § 24 odst. 3⁵¹ zneškodní nebo zapracuje makovinu máku setého vyprodukovanou na území České republiky.

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která pěstuje mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 m², se dopustí přestupku dále tím, že v rozporu s § 29 nesplní ohlašovací povinnost, nebo uvede nesprávné nebo neúplné údaje v hlášeních.

Fyzická osoba pěstující mák setý nebo konopí na celkové ploše větší než 100 m² se dopustí přestupku tím, že nesplní ohlašovací povinnost nebo uvede nesprávné nebo neúplné údaje v hlášeních.

3.5.2 Přestupky dle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Přestupkům dle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek je věnována hlava IX zákona a příslušnost celní správy k projednání vybraných přestupků je uvedena v ust. § 40 odst. 1 písm. h) zákona, dle kterého celní správa projednává z rozsáhlého výčtu skutkových podstat pouze přestupky /podle ust. § 35 odst. 1 písm. a) a i) a § 36 odst. 1 písm. a), e), i), j), o) a p)/, které souvisí s porušením zákazu prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření a elektronických cigaret, neboť tyto výrobky nesmí být prodávány mimo prodejnu specializovanou na prodej tohoto zboží, prodejnu, která je potravinářským podnikem, prodejnu s převažujícím sortimentem denního a jiného periodického tisku, provozovnu stravovacích služeb, ubytovací zařízení, stánek s občerstvením, který má pevnou konstrukci a splňuje podmínky pro provozování potravinářského podniku za účelem provozování stravovacích služeb podle zákona o ochraně veřejného zdraví, stánek pevné konstrukce s převažujícím sortimentem denního a jiného periodického tisku, stánek specializující se na prodej tohoto zboží umístěný uvnitř stavby určené pro obchod a dopravní prostředek letecké dopravy. Zákon stanovuje celou řadu dalších omezení zákazu prodeje, např., že výše uvedené výrobky nesmějí být vůbec prodávány ve zdravotnickém zařízení a v prostorech souvisejících s jeho provozem, ve škole a školském zařízení, v zařízení sociálně-právní ochrany dětí, v provozovně, kde je provozována živnost, jejímž předmětem je péče o děti do 3 let, v prostoru, kde je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině, nebo v zařízení, kde je uskutečňována mimoškolní výchova a vzdělávání, nezařazeném do rejstříku škol a školských zařízení, na akci určené pro osoby mladší 18 let, v dopravním prostředku určeném pro veřejnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravního prostředku letecké dopravy atd. Taktéž pro

⁵⁰ Osoba pěstující mák setý (*Papaver somniferum* L.) nebo osoba, která makovinu zpracovává nebo skladuje, je dále povinna neprodleně oznámit místně příslušnému oddělení Policie České republiky veškeré podezřelé okolnosti, zejména vstup cizích osob do porostu, nařezání makovic, odcizení makovic nebo neobvyklé objednávky, jež naznačují, že makovina může být zneužita k nelegální výrobě návykových látek.

⁵¹ Makovina vyprodukovaná na území České republiky musí být vyvezena nebo zneškodněna anebo zpracována tak, aby obsažené návykové látky nebylo možné použít nebo získat jakýmkoliv technologickými prostředky.

prodej alkoholických nápojů je stanovena podobná řada omezení, alkoholické nápoje je navíc zakázáno prodávat prostřednictvím prodejního automatu.

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu se zákazem prodeje prodá tabákový výrobek, kuřáckou pomůcku, bylinný výrobek určený ke kouření, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj a neoznámí správci spotřební daně příležitostný prodej lihovin. Právě naposled jmenovaný přestupek (fyzických, právnických i podnikajících fyzických osob) je předmětem rozdílného výkladu u jednotlivých celních úřadů. Podle ust. § 14 odst. 3 tohoto zákona je osoba, která hodlá prodávat lihoviny podle odstavce 2 (příležitostný prodej lihovin), povinna takový prodej písemně oznámit správci spotřební daně, v jehož územní působnosti se bude prodej uskutečňovat, a to nejpozději 5 pracovních dnů před zahájením prodeje. Dle ust. § 36 odst. 1 písm. p) zákona se prodejce dopustí přestupku tím, že neoznámí správci daně příležitostný prodej lihovin. Některé celní úřady zastávají názor, že o přestupek se jedná pouze v případě, je-li prodej skutečně realizován a tato skutečnost je prověřena kontrolou. V praxi to znamená, že by musel kontrolní orgán vždy ověřovat, zda se konkrétní příležitostný prodej lihovin uskutečnil, tzn. pro konstatování o spáchání přestupku nepostačí fakt, že příležitostný prodej lihovin by nahlášen v kratší lhůtě než 5 pracovních dnů nebo nenahlášen vůbec. Dle názoru autorky se o přestupek jedná již pouhým nesplněním povinnosti oznámit příležitostný prodej lihovin, neboť smyslem této povinnosti bylo oznámit správci daně datum příležitostného prodeje lihovin, aby správce daně mohl účinně vykonávat kontrolní činnost.

Právníká a podnikající fyzická osoba se dopustí stejných přestupků jako fyzická osoba, pouze již jako prodejce, dále přestupku tím, že prodá, vyrobí nebo doveze potravinářský výrobek nebo hračku napodobující tvar a vzhled tabákového výrobku nebo kuřácké pomůcky nesplní některou z povinností týkajících se prodeje tabákových výrobků, kuřáckých pomůcek, bylinných výrobků určených ke kouření, elektronických cigaret nebo alkoholických nápojů prostřednictvím komunikace na dálku / lze prodávat prostřednictvím prostředku komunikace na dálku, pokud je vyloučen jejich prodej osobám mladším 18 let; za tím účelem musí být prodejce těchto výrobků prostřednictvím prostředku komunikace na dálku vybaven počítačovým systémem, který elektronicky jednoznačně ověří věk spotřebitele/, prodá, vyrobí nebo doveze hračku napodobující tvar a vzhled obalu alkoholického nápoje.

Ostatní přestupky vyjmenované v ust. § 35 a § 36 projednávají podle ust. § 40 dle konkrétního zaměření i jiné orgány státní správy a samosprávy, a sice obec v přenesené působnosti, orgán ochrany veřejného zdraví, Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Česká školní inspekce, Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty

práce, orgán finanční správy, obecní živnostenský úřad a orgán, který udělil poskytovateli zdravotních služeb oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

3.5.3 Přestupky dle zákona o prekursorech drog

Celní úřady projednávají přestupky dle tohoto zákona spáchané při přepravě prekursorů drog a pravomoc celních úřadu ukládat správní tresty je přímo uvedena i v § 49 odst. 1 písm. g) zákona. Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie⁵² některé povinnosti podnikajících fyzických osob, právnických osob a orgánů státní správy, které se zabývají nebo se hodlají zabývat činností s uvedenou látkou kategorie 1, 2 nebo 3, s neuvedenou látkou nebo s výchozí nebo pomocnou látkou (dále jen "prekursor drog"). Podnikající fyzické osoby, právnické osoby a orgány státní správy, které hodlají vykonávat činnost s uvedenou látkou kategorie 1 podle přímo použitelných předpisů Evropské unie, jsou povinny podat Ministerstvu zdravotnictví žádost o licenci nebo žádost o zvláštní licenci.

Podnikající fyzická osoba, právnická osoba nebo orgán státní správy dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelnými předpisy Evropské unie upravujícími prekursory drog při přepravě dodá uvedenou látku kategorie 1 odběrateli a nepřiloží k zásilce s touto látkou opis prohlášení odběratele opatřený razítkem a datem, které osvědčují shodu s původním zněním, nezajistí, aby uvedená látka kategorie 1 nebo 2 byla před dodáním řádně opatřena štítkem, nebo že balení obsahující uvedenou látku je opatřeno označením obsahujícím název uvedené látky a přestupku tím, že nakládá, přepravuje nebo vykládá uvedenou látku kategorie 1 v rozporu s § 23 /látka kategorie 1 může být přepravována pouze v uzamčeném kovovém kontejneru nebo ve speciálně konstruovaném zavazadle opatřeném zámkovým mechanismem nebo v uzavřeném prostoru dopravního prostředku upraveného tak, aby nemohlo dojít k úniku uvedené látky kategorie 1 mimo uzavřený prostor, dále musí být zajištěna nepřetržitá ostraha/, nebo nakládá, přepravuje nebo vykládá uvedenou látku kategorie 2 v rozporu s § 24 /látky kategorie 2 musí být zabezpečeny před ztrátou, odcizením nebo zneužitím/. Dále se tyto osoby dopustí přestupku tím, že neprokáže na žádost celního úřadu dovolené účely obchodu, nepředloží celnímu úřadu vývozní nebo dovozní povolení v případě, kdy tak stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie, nebo nezajistí, že vývozní povolení doprovází zásilku do země vývozu nebo dovozní povolení doprovází zásilku na celní území Evropské unie, neuvede podrobné údaje o každé vývozní operaci na zadní straně vyhotovení č. 2 vývozního povolení uděleného zjednodušeným

⁵² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekursorech drog. Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi. Nařízení Komise (ES) č. 1277/2005 ze dne 27. července 2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekursorech drog a k nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

postupem, nebo neuvede na celním prohlášení nebo dokladech doprovázejících vývozní zásilku pro každou vývozní operaci číslo povolení a slova "zjednodušený postup vývozního povolení".

3.6 Ostatní skutkové podstaty přestupků

3.6.1 Přestupky dle zákona o evidenci tržeb

Celní správa získala kompetenci v oblasti evidence tržeb s účinností od 1. 12. 2016. Přestupkům dle zákona o evidenci tržeb je věnována část čtvrtá zákona o evidenci tržeb, tj. ust. §§ 28 a 29 a jsou rozděleny na přestupky proti evidenci tržeb a na přestupky na úseku evidence tržeb. K řízení o přestupcích je místně příslušný ten orgán, který provedl prověřování plnění povinností podle tohoto zákona a k prověřování plnění zákona o evidenci tržeb jsou příslušné jak orgány celní správy, tak orgány finanční správy, jedná se o tzv. sdílenou kompetenci, a proto řízení o přestupcích může provádět jak finanční úřad, tak i celní úřad podle výše uvedeného pravidla

Ztížení nebo zmaření evidence tržeb závažným způsobem podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o evidenci tržeb se fyzická, právnická a podnikající fyzická osoba dopustí tím, že závažným způsobem ztíží nebo zmaří evidenci tržeb. Tato skutková podstata dopadá na všechny bez ohledu na to, zda jsou či nejsou poplatníkem, který má tržbu evidovat (může jít např. o distributory softwaru umožňujícího obcházení povinností dle zákona o elektronické evidenci tržeb). Jedná se o takové jednání, které může významným způsobem narušit správnost a ucelenost získávaných údajů podle zákona, nejde však o takové porušení povinností (poplatníkem), jehož skutková podstata je uvedena pod jedním z písm. v § 29 odst. 2 zákona o evidenci tržeb. Fyzická osoba nepodnikající bude za stejné jednání též odpovědná, u této osoby se však vyžaduje úmyslné jednání. Celní úřad si položil otázku, o jaké jednání se musí jednat a z důvodové zprávy⁵³ dovodil, že znaky této skutkové podstaty mohou být naplněny pouze závažnými skutky. Takové jednání může např. spočívat v záměrné výrobě a distribuci softwaru způsobilého zajistit obcházení povinností podle zákona o evidenci tržeb nebo záměrném nastavení softwaru pokladního zařízení k zaslání pouze vybraných tržeb nebo k zaslání údajů odlišných od údajů skutečně uváděných na vystavených účtenkách. Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí o přestupku musí uvést, v čem konkrétně shledává závažnost způsobu, kterým byla ztížena nebo zmařena evidence tržeb.

⁵³ Parlament České republiky. Poslanecká sněmovna. 7. volební období. Sněmovní tisk č. 513. Důvodová zpráva k zákonu č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb. Dostupné na <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7&ct=513&ct1=0>

Skutková podstata nesplnění povinnosti zaslat datovou zprávou údaje o evidované tržbě správci daně je upravena v § 28 odst. 2 písm. a) zákona o evidenci tržeb. Zaslání údajů o evidované tržbě musí být provedeno nejpozději při uskutečnění evidované tržby, případně bezodkladně po pominutí příčiny vedoucí k překročení mezní doby odezvy, maximálně do 48 hodin (5 dnů v případě evidence ve zjednodušeném režimu) od uskutečnění evidované tržby. Poplatník tedy dodrží tuto povinnost, pokud správci daně zašle všechny požadované údaje o evidované tržbě v požadované struktuře a při uskutečnění této evidované tržby (s výhradou shora uvedenou).

Skutková podstata nesplnění povinnosti vystavit účtenku tomu, od koho evidovaná tržba plyne je upravena v § 29 odst. 2 písm. b) zákona o evidenci tržeb. Skutková podstata je naplněna jak v případě samotného nevystavení účtenky v okamžiku uskutečnění evidované tržby, tak i vystavením účtenky bez předepsaných náležitostí, jejichž absence či chybné uvedení znemožní řádné ověření evidence uskutečněné tržby. Tím je dán prvek společenské škodlivosti. Účelem této skutkové podstaty je stanovit jednání, které je z hlediska zákona o elektronické evidenci tržeb deliktní, samotným smyslem této skutkové podstaty je pak zajistit možnost ověřit účtenku a samotnou tržbu zákazníkem nebo kontrolním orgánem. Povinnost vystavit účtenku zahrnuje její umístění do sféry dispozice zákazníka v případě fyzické přítomnosti zákazníka tak, aby se s ní a s údaji mohl ihned seznámit. Naopak neuvedení např. označení pokladního zařízení či provozovny nemusí vést automaticky ke vzniku odpovědnosti za tento přestupek, a to z důvodu nenaplnění materiální stránky skutkové podstaty.

Skutková podstata nesplnění povinnosti umístit informační oznámení je upravena v § 29 odst. 2 písm. c) zákona o evidenci tržeb, přičemž tuto povinnost poplatníkovi ukládá § 25 zákona o evidenci tržeb. Poplatník je povinen mít na místě, kde se běžně uskutečňují evidované tržby, umístěno informační oznámení, které je dostatečně viditelné a čitelné, pokud to nevylučuje povaha věci. Informační oznámení je poplatník povinen umístit také na internetové stránky, na kterých jsou nabízeny zboží nebo služby a je umožněna možnost placení formou dle § 5 zákona.

Skutková podstata porušení povinnosti zacházet s autentizačními údaji nebo certifikátem pro evidenci tržeb tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití je upravena v § 29 odst. 2 písm. d) zákona o evidenci tržeb, přičemž tuto povinnost poplatníkovi ukládá § 16 zákona. Samotné poskytnutí autentizačních údajů nebo certifikátu poplatníkem třetí osobě nemusí naplňovat tuto skutkovou podstatu, pro její naplnění je totiž zásadní, zda existuje možný následek zneužití poskytnutých autentizačních údajů či certifikátu. Pokud by došlo ke zneužití autentizačních údajů nebo certifikátu v důsledku porušení povinnosti poplatníka a zároveň by byla naplněna skutková podstata § 29 odst. 2 písm. a) zákona o evidenci tržeb, bude se jednat o vícečinný souběh,

příčemž při stanovení pokuty se zohlední i to, že poplatník porušil povinnost danou v § 16 zákona o elektronické evidenci tržeb.

Jedná se o sdílenou kompetenci, tzn., že oprávnění provádět kontroly a poté i ukládat tresty za porušení zákona o evidenci tržeb mají vedle celních orgánů i finanční orgány. Pro určení druhu a výměry správního trestu, zejména pro posouzení přitěžujících okolností je tudíž nezbytné, aby oba orgány navzájem věděly, jaká jsou evidována porušení tohoto zákona u každého z nich. Systém je nastaven tak, že oba orgány zapisují každou kontrolu dle tohoto zákona do sdílené aplikace (Centrální evidence kontrol, Aplikace evidence tržeb), kde je rovněž evidováno i následně vydané pravomocné rozhodnutí ve věci porušení zákona o evidenci tržeb, tudíž mají potřebné informace pro vydání správního rozhodnutí.

Z praxe je zřejmé, že celní úřad se v souvislosti s projednáváním přestupků dle tohoto zákona více než kdy jindy zabývá naplněním materiální stránky přestupku. Je to dáno jednak tím, že přestupků dle tohoto zákona projednává od účinnosti zákona zvýšené množství (což je zřejmé z přílohy 1) a dále tím, že obrana přestupců je více než kdy jindy směřována právě na nenaplnění obou stránek přestupku. Aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, a to platí pro všechny přestupky, musí být kromě formálního znaku deliktního jednání naplněna také materiální stránka správního deliktu, tedy protiprávní jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. srpna 2012 čj. 9 As 34/2012 vyplývá, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské škodlivosti zpravidla vyšší než nepatrný. Toto pravidlo se týká i všech skutkových podstat uvedených v § 29 odst. 2 zákona o evidenci tržeb. Materiální stránka nebude dána pouze v případě, že porušení povinnosti, sankcionovatelné na základě § 29 odst. 2 zákona o evidenci tržeb je natolik nepatrné vzhledem ke škodlivému následku, že jím nedojde k narušení samotného účelu zákona o evidence tržeb. Účelem tohoto zákona je získání přehledu o tržbách poplatníků a naplnění účelu správy daní dle § 1 odst. 2 daňového řádu, tj. správního zjištění a stanovení daně. V těchto případech by měly celní a finanční dostatečně zvažovat, zda byla v konkrétním případě materiální stránka přestupku naplněna či nikoliv. Pokud dojde k závěru, že škodlivost určitého porušení povinnosti dle zákona o evidenci tržeb je nepatrná, k zahájení řízení správní orgán nepřistoupí. Uvedené přichází v úvahu např. v situaci, kdy poplatník vystavil účtenku, která neobsahovala všechny náležitosti dané zákonem o evidenci tržeb, ale toto porušení povinnosti neohrozí v konkrétní situaci kontrolní činnost nebo samotnou evidenci tržeb.

3.6.2 Přestupky dle zákona o hazardních hrách

Celní správa získala kompetenci v oblasti dozoru nad provozováním hazardních her na základě zákona o hazardních hrách s účinností ke dni 1.1.2017. Její prioritou byl od začátku především boj s nelegálním hazardem, protože právě ten s sebou nese významné negativní jevy jako patologické hráčství, kriminalitu, nebo účast na hazardní hře mladistvých. Nezanedbatelným negativním vlivem je také finanční únik na dani z hazardu. Celní orgány jsou věcně příslušné k projednávání přestupků v oblasti hazardních her, s výjimkou internetových her (tato kompetence byla ponechána ministerstvům financí). S výkonem kompetencí v oblasti hazardu je bohužel spojeno značné množství administrativní činnosti celníků, z důvodu povinnosti provozovatelů hazardních her zasílat různé dokumenty, např. oznámení o zahájení, ukončení, přerušení provozování hazardní hry, výsledky herní činnosti, denní herní výkaznictví. Pro usnadnění této administrativní zátěže byl pro provozovatele hazardních her vytvořen na webu celní správy formulář, který rovněž umožňuje sdílení všemi celními úřady tak, aby provozovatelé nemuseli přeposílat podání napříč celními úřady, pokud se oznámení týká více územních pracovišť. Zákon o hazardních hrách nahradil dnes již neplatný zákon o loteriích, ovšem vzhledem k přechodným ust. § 136 odst. 3 zákona o hazardních hrách, které mj. uvádí, že „*loterie nebo jiná podobná hra podle ustanovení § 2 písm. e) zákona o loteriích, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provozovaná prostřednictvím technického zařízení, se považují za hazardní hru podle ustanovení § 3 odst. 2 písm. e) zákona o hazardních hrách.*“ to v praxi znamená, že provozovatel hazardní hry s povolením podle zákona o loteriích, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, provozuje tuto hazardní hru podle zákona o loteriích, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a podle podmínek stanovených v povolení, proto pokud je držitelem povolení vydaným za účinnosti zákona o loteriích, je rozhodným hmotně právním předpisem pro určení porušených povinností vztahujících se k těmto povolením zákon o loteriích ve spojení s přechodným ustanovením § 136 odst. 3 zákona o hazardních hrách. Na provozování hazardních her v hernách jsou v souladu s veřejným zájmem zákonodárcem kladeny zvýšené nároky, neboť s provozem heren jsou spojeny závažné negativní dopady na společnost⁵⁴

Nelegální hazard má v České republice více podob. Jedním ze způsobů provozování nelegálního hazardu bylo provozování pod identitou spolku nebo svěřeneckého fondu. V České republice jsou zákonem o hazardních hrách stanovena jasná pravidla pro provozování hazardní hry. Zákon stanoví, že provozovatelem může být pouze specifikovaná právnická osoba nebo

⁵⁴ Parlament České republiky. Poslanecká sněmovna. 7. volební období. Sněmovní tisk č. 578. Důvodová zpráva k zákonu č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách.

Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7&ct=578&ct1=0>>

Česká republika a tyto náležitosti spolky ani svěřenecké fondy nesplňují. Kontrolní činnost byla v průběhu roku 2017 zaměřena především na tento způsob provozování hazardní hry a bylo zadrženo celkem 956 technických zařízení, a to z největší části právě provozovatelům pod záštitou spolků nebo svěřeneckých fondů. V současnosti je díky zásahu celních orgánů tato podoba nelegálního hazardu spíše raritou. Vývoj na trhu s hazardními hrami se však dynamicky vyvíjí. S příchodem roku 2018, a na základě přechodných ustanovení zákona o hazardních hrách, bylo bez náhrady ukončeno provozování výherních hracích přístrojů ve zvláštních provozních režimech. Zvláštním provozním režimem bylo označováno provozování technických zařízení v prostorech restaurací na benzinových pumpách. Další vlna kontrolní činnosti následovala v březnu 2018. Provozovatelům hazardních her totiž skončila platnost povolení vydaných ministerstvem financí v minulosti. Podle odhadů ministerstva financí došlo celkem k ukončení provozování cca 16 000 technických zařízení. A právě ukončení provozování legálních technických zařízení dalo provozovatelům prostor k tzv. kvízomatům. Jejich jednotícím prvkem je kombinace prvku náhody s prvkem vědomostním, anebo u některých typů prvkem dovednostním. Hráč v první fázi sází finanční prostředky a očekává výherní kombinaci válcové hry. Po každém kole válcové hry účastník „vyhrává“ částku v předem neznámé výši. Kvízomaty vyzývají k přímé konfrontaci s definicí hazardní hry jako základního konstrukčního prvku zákona o hazardních hrách. Provozovatelé kvízomatů argumentují, že jde o znalostní oblast a výsledek hry není na náhodě závislý. Rozhodujícím faktorem, zda bude hráč odcházet ze ztrátou nebo ziskem je výše částek, o které se bude soutěžit při odpovídání na otázku, nebo prokazovat dovednost. Toto se týkalo kvízomatů tzv. I. generace. Kvízomaty II. generace jsou komplikovanější, ke znalostnímu prvku přimíchávají prvek dovednosti, jedná se o technická zařízení označovaná iStars a Diamond Level, dále Golden Horse, Futura a Hollywood Popcorn a při nedávné celorepublikové akci, kdy bylo kontrolováno 79 provozoven, bylo zadrženo a do skladů celních úřadů odvezeno 346 těchto technických zařízení, které splňují definici hazardní hry, čímž byly provozovány bez povolení ministerstva financí⁵⁵.

Přestupkům dle zákona o hazardních hrách je věnována hlava II zákona. Přestupky v oblasti internetových her podle tohoto zákona (poskytovatel připojení k internetu na území České republiky se dopustí přestupku tím, že neučiní ve stanovené lhůtě opatření k zamezení v přístupu k internetovým stránkám podle § 82) v prvním stupni projednává ministerstvo, ostatní, níže uvedené přestupky podle tohoto zákona v prvním stupni projednává celní úřad.

⁵⁵ Tisková zpráva Celní správy ČR ze dne 30. 5. 2018, dostupné na www.celnisprava.cz/cz/tiskove-zpravy/2018/Stranky/Postup-celni-spravy-v-oblasti-hazardu---kvizomaty.aspx

Skutkové podstaty přestupků jsou totožné jak pro fyzické, tak právnické a podnikající fyzické osoby a dopouští se jich tím, že umožní účast osobě mladší 18 let na hazardní hře, provozuje hazardní hru, která je zakázána (tj. taková, jejíž druh není upraven tímto zákonem, ke které nebylo uděleno povolení, nebo která nebyla řádně ohlášena podle tohoto zákona, která nezaručuje všem účastníkům hazardní hry rovné podmínky a rovnou možnost výhry), zpřístupňuje hazardní hry, k nimž nebylo uděleno povolení nebo které nebyly řádně ohlášeny, nebo napomáhá setkání za účelem pořádání takové hazardní hry s cílem získat pro sebe nebo jinou osobu majetkový prospěch z tohoto pořádání nebo setkání, poskytne účastníkovi hazardní hry v souvislosti s provozováním hazardních her jakoukoli výhodu v podobě potravin, nápojů, tabákových výrobků nebo povzbuzujících látek, osoba, která pro provozovatele vykonává činnost nebo úkol související s provozováním hazardní hry, se účastní hazardní hry v herním prostoru, kde tuto činnost nebo úkol vykonává, dále jako osoba, která přijímá sázky, se účastní kursové sázky u provozovatele, pro něhož tyto sázky přijímá, jako osoba přímo podílející se na sázkové příležitosti, na kterou provozovatel přijímá sázky, sází na tuto sázkovou příležitost, jako osoba přímo podílející se na sportovní události, jejíž je účastníkem nebo se na ní jinak podílí, nebo které se účastní sportovní klub, v němž zastává funkci, sází na tuto sportovní událost, nebo nabízí nebo poskytuje zařízení umožňující účast na internetové hře. K tomu u právnických a podnikajících fyzických osob ještě přestupek tím, že přijme v rámci hazardní hry nepeněžitý vklad nebo sázku, neposkytne informace a údaje související s provozováním hazardních hry tak, aby byly každému snadno dostupné v českém jazyce, učiní tabákový výrobek, kuřáckou pomůcku, bylinný výrobek určený ke kouření, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj předmětem výhry hazardní hry, nevyplatí výhru ve lhůtě, poruší povinnost mlčenlivosti, provozuje hazardní hru v prostorách, kde je provozování hazardní hry zakázáno, nenabídne nebo neumožní účastníkovi hazardní hry jednotlivě si stanovit sebeomezující opatření, neprovede změnu opatření pro zodpovědné hraní, vpustí osobu zapsanou v rejstříku do herny nebo kasina, umožní osobě zapsané v rejstříku zřídit nebo používat uživatelské konto, nezkontroluje losy před jejich vydání, neoznámí celnímu úřadu nejméně 5 pracovních dní přede dnem zahájení provozování loterie okamžik zahájení provozování loterie, na sázkový tiket živé kursové sázky neuvede přesný časový údaj o přijetí sázky, nepořídí jako provozovatel o každé sázkové příležitosti, na kterou přijal sázku, datový záznam se záznamem přesného času, nebo umožní účast na kursové sázce bez registrace.

Z výše uvedených skutkových podstat je zřejmé, že zákonodárce stanovil pro provozování jednotlivých hazardních her, kterými jsou loterie, kursová sázka, totalizátorová hra, bingo, technická hra, živá hra, tombola a turnaj malého rozsahu, celou řadu povinností, jejichž

porušení našlo odraz ve skutkových podstatách přestupků, kterých je u každého druhu hazardní typu v průměru 23.

3.6.3 Přestupky dle zákona o regulaci reklamy

Dozor nad dodržováním zákona o regulaci reklamy mají různé orgány, každý pro oblast své působnosti, např. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání pro reklamu šířenou v rozhlasovém a televizním vysílání, Státní ústav pro kontrolu léčiv pro reklamu na humánní léčivé přípravky, na lidské tkáně a buňky a sponzorování v této oblasti, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv pro reklamu na veterinární léčivé přípravky atd. a od 17. srpna 2015⁵⁶ také celní úřady pro reklamu, propagaci nebo podporu hazardních her zakázaných podle zákona upravujícího hazardní hry, které tuto kompetenci převzaly po živnostenských úřadech. Celní orgány jsou příslušné k výkonu dozoru nad dodržováním zákona o regulaci reklamy pro reklamu na loterie a jiné podobné hry, které nebyly povoleny nebo oznámeny podle zvláštního právního předpisu, tj. podle zákona o loteriích a zákona o hazardních hrách. Dozor je celními orgány prováděn jak v prostředí internetu, tak i v ostatních běžných případech (hernách, barech, restauracích atd.) jako součást výkonu ostatních kontrolních kompetencí v rámci dohledové činnosti nebo na základě žádosti o prošetření protiprávního jednání u konkrétního subjektu.

Zákonem o regulaci reklamy jsou zadavatel, zpracovatel a šířitel, kteří jsou povinni s orgány vykonávající dozor nad dodržováním zákazu dle tohoto zákona spolupracovat a těmto osobám je stanovena celá řada povinností, např. zadavatel je povinen uchovávat ukázkou (kopii) každé reklamy nejméně po dobu 5 let ode dne, kdy byla reklama naposledy šířena, na písemné vyžádání je povinen bezplatně zapůjčit na dobu nezbytně nutnou kopii reklamy orgánům dozoru, na výzvu orgánu dozoru pro účely správního řízení je povinen poskytnout ve lhůtě stanovené orgánem dozoru údaje o šířiteli a o zpracovateli jím zadané reklamy a další materiály a informace vztahující se k této reklamě. Zpracovatel je povinen na výzvu orgánu dozoru pro účely správního řízení sdělit ve lhůtě stanovené orgánem dozoru o zadavateli a o šířiteli reklamy, je-li mu znám. Šířitel je povinen sdělit údaje o osobě, která u něj šíření reklamy objednala.

Celní orgány projednávají přestupky, kterých se dopustí fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že šíří reklamu na hazardní hru provozovanou bez základního povolení podle zákona upravujícího hazardní hry a jako zpracovatel tím, že zpracuje reklamu na hazardní hru provozovanou bez základního povolení podle zákona upravujícího hazardní hry.

⁵⁶ zákonem č. 202/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

3.6.4 Přestupky dle zákona o omezení plateb v hotovosti

Zákon o omezení plateb v hotovosti je na české poměry zákonem poměrně stručným, nicméně povinnosti fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob jsou stanoveny překvapivě jasně a srozumitelně, bez jakýchkoliv interpretačních problémů. Zákon určuje, kdy jsou fyzické i právnické osoby povinny provést platbu prostřednictvím osoby oprávněné poskytovat platební služby nebo provozovatele poštovních služeb formou poštovního poukazu a upravuje kontrolu dodržování této povinnosti. Přestupky podle tohoto zákona zjišťují při své činnosti finanční úřady a celní úřady.

Přestupkům je věnován § 5 zákona, dle kterého se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší povinnost provést platbu bezhotovostně, ačkoli jí tuto povinnost ukládá tento zákon a tím, že přijme hotovostní platbu, která byla provedena v rozporu s tímto zákonem. Zákon vymezuje případy, na které se vztahuje povinnost provést platbu bezhotovostně, včetně výjimek z tohoto pravidla, ovšem obecně platí, že poskytovatel platby, jejíž výše překračuje částku 270 000 Kč je povinen provést platbu bezhotovostně. Příjemce platby, jejíž výše překračuje tento limit, nesmí tuto platbu přijmout, jestliže nebyla provedena bezhotovostně. Platba v cizí měně se pro účely tohoto zákona přepočte na koruny české směnným kursem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou a platným ke dni provedení platby.

3.6.5 Přestupky dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

Celní orgány projednávají dle ust. § 52 odst. 2 tohoto zákona pouze přestupky uvedené v § 50 zákona a jedná se o přestupky fyzických osob, právnických a podnikajících fyzických osob, kterých se dopustí tím, že poruší oznamovací povinnosti při přeshraničních převozech. Tato povinnost je fyzické osobě stanovena v ust. § 41, dle kterého při vstupu do České republiky z oblasti mimo území Evropských společenství a při výstupu z České republiky do takové oblasti je povinna písemně oznámit celnímu úřadu dovoz a vývoz platných platidel v české nebo cizí měně, cestovních šeků nebo peněžních poukázek směnitelných za hotové peníze, cenných papírů na doručitele nebo na řad, jakož i dalších investičních nástrojů, které jsou podepsané, ale neobsahují jméno příjemce, v úhrnné hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší. Stejnou povinnost má rovněž právnická nebo podnikající fyzická osoba, která tyto věci dováží nebo vyvážá a za právnickou nebo podnikající fyzickou osobu plní fyzická osoba, která má tyto věci při sobě při překročení hranice území Evropských společenství. Stejná povinnost platí i pro osobu odesílající z České republiky mimo území Evropských společenství nebo přijímající odtud poštovní nebo jinou zásilku. Pro úplnost je třeba dodat, že v oznámení se uvedou identifikační údaje oznamovatele,

identifikační údaje vlastníka a zamýšleného příjemce přepravované věci, jsou-li oznamovateli známy, popis přepravované věci, údaje o původu věci a účelu dovozu nebo vývozu a trasa a způsob přepravy. Oznámení se podává na společném ohlašovacím formuláři Evropské unie, jehož vzor je uveden v příloze k tomuto zákonu.

3.6.6 Přestupky dle zákona o ochraně ovzduší

Zákon o ochraně ovzduší klasifikuje celou řadu přestupků, přičemž celní úřad projednává pouze přestupky uvedené v § 25 odst. 6 písm. d) až h) zákona. Konkrétně se jedná se o přestupky právnických a podnikajících fyzických osob, kterých se dopustí tím, že

- d) jako dodavatel pohonných hmot nevede odděleně evidenci o množství přijatého a vyrobeného benzínu, motorové nafty a jednotlivých druhů biopaliv a směsných paliv a evidenci vyskladněných jednotlivých pohonných hmot,
- e) jako dodavatel pohonných hmot dováží pohonné hmoty a uvádí je do volného daňového oběhu pro dopravní účely na daňovém území České republiky nebo dodává na daňové území České republiky pro dopravní účely pohonné hmoty uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a nesdělí včas celnímu úřadu místně příslušnému podle místa přijetí pohonných hmot místo, datum a čas přijetí a stočení pohonných hmot,
- f) jako dodavatel pohonných hmot neuvede v dokladu vydaném podle zákona o spotřebních daních druh a obsah biopaliva v pohonné hmotě s přesností na jedno desetinné místo,
- g) jako dodavatel pohonných hmot nedosáhne požadovaného snížení emisí skleníkových plynů na jednotku energie obsaženou v pohonné hmotě v úplném životním cyklu pohonné hmoty tak, aby dosáhl, ve srovnání se základní hodnotou produkce emisí skleníkových plynů pro fosilní pohonné hmoty stanovenou prováděcím právním předpisem, snížení o 2 % do 31. prosince 2014, o 3,5 % do 31. prosince 2017 a o 6 % do 31. prosince 2020,
- h) jako dodavatel pohonných hmot nepodá zprávu o emisích skleníkových plynů z jím dodaných pohonných hmot nebo nepřiloží k této zprávě protokol o jejím ověření ani v náhradním termínu.

3.6.7 Přestupky dle zákona o nakládání se surovými diamanty

Přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob dle tohoto zákona jsou upraveny v ust. § 34 zákona a příslušnost k projednání těchto přestupků určeným celním úřadem, kterým je Celní úřad Praha Ruzyně, je uvedena v § 37 tohoto zákona. Vesměs se jedná o

přestupky související s dovozem surových diamantů a skutkové podstaty jsou stejné jak pro fyzickou osobu, tak pro právnickou nebo podnikající fyzickou osobu. Přestupku se dopustí tím, že doveze, vyveze nebo dopraví v celním režimu tranzitu surové diamanty v rozporu s nařízením⁵⁷, nakládá se surovými diamanty bez obecné registrace, uvede v žádosti o registraci nesprávné nebo nepravdivé údaje nebo pro účely registrace předloží nepravé nebo pozměněné doklady, nepředloží evidenci surových diamantů nebo související doklady nebo předloží evidenci obsahující nesprávné údaje nebo padělané nebo pozměněné související doklady, nevede evidenci surových diamantů nebo v evidenci neuvede zákonem stanovené údaje, nebo nepředloží ve stanoveném termínu roční hlášení. Právnická nebo podnikající fyzická osoba se oproti fyzické osobě dopustí přestupku tím, že nakládá se surovými diamanty bez zvláštní registrace, nebo uvede v žádosti o zvláštní registraci nesprávné nebo nepravdivé údaje nebo pro účely registrace předloží nepravé nebo pozměněné doklady.

3.6.8 Přestupky dle zákona o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví

Jak je již z názvu zákona zřejmé, působnost v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví vykonávají pouze celní orgány. K řízení o přestupcích podle § 39 tohoto zákona je příslušný ten celní úřad, v jehož územním obvodu má osoba podezřelá ze spáchání přestupku sídlo. Příslušnost ke specifickým přestupkům dle § 32 odst 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) má příslušný určený celní úřad, kterým je Celní úřad pro Královéhradecký kraj. Přestupkům je věnována část čtvrtá zákona a jsou rozděleny do tří dílčích úseků.

Přestupky na úseku dozoru nad dodržováním povinností a zákazů v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví.

Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že:

- nakládá se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví,
- jako osoba, které bylo celním úřadem pozastaveno propuštění zboží nebo ponecháno zadržené zboží, které je podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví s tímto zbožím nakládá,
- jako osoba, která poskytla jistotu bankovní zárukou, neposkytne novou jistotu.

Řízení o prvním z těchto přestupků lze zahájit pouze v případě, že bylo v soudním řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví, pravomocně rozhodnuto, že bylo porušeno právo duševního vlastnictví. K soudnímu řízení a potažmo přestupkovému řízení ve smyslu shora uvedeném však dochází jen v minimu případů, což je zřejmé z přehledu v příloze 1,

⁵⁷ nařízení Rady (ES) č. 2368/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se provádí Kimberleýský systém certifikace pro mezinárodní obchod se surovými diamanty

ačkoliv dovozů zboží porušujícího práva duševního vlastnictví stále přibývá. Zákon umožňuje, a v praxi je využíván téměř vždy, tzv. zjednodušený postup. Jeho podstatou je, že v případě zjištění dovozu zboží porušujícího práva duševního vlastnictví se mohou dovozce se zástupcem majitele práva duševního vlastnictví dohodnout na zničení zboží. Pokud se v řízení, které probíhá před celním úřadem, dohodnou, není třeba podávat žalobu o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví a nejsou tak naplněny ani znaky skutkové podstaty přestupku.

Přestupky na úseku opatření v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví v součinnosti s držitelem rozhodnutí pro vnitrostátní trh nebo s držitelem rozhodnutí.

Jako držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že neoznámí určenému celnímu úřadu skutečnost, která může být důvodem zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo změnu údajů uvedených v tomto rozhodnutí, nebo tuto skutečnost nebo změnu údajů neoznámí ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem, nebo nevrátí celnímu úřadu vzorky zboží nebo neprokáže celnímu úřadu jejich zničení nebo poškození. Příslušnost k projednání těchto přestupků (vyjma přestupku nevrácení vzorků celnímu úřadu nebo neprokázání jejich zničení nebo poškození) má příslušný určený celní úřad, kterým je Celní úřad pro Královéhradecký kraj

Přestupky na úseku bezúplatného převodu padělků.

Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nakládá se zbožím v rozporu s podmínkami jeho bezúplatného převodu k humanitárním účelům. Právnická osoba jako přejímající organizace se dopustí přestupku tím, že nepřijme opatření k zabránění zneužití padělků a jejich opětovnému uvedení na trh, nevyužívá padělky pouze ke stanoveným humanitárním účelům, nebo nezajistí úpravu padělků převedených k humanitárním účelům.

3.6.9 Přestupky dle zákona celní správě

Přestupkům je věnována část čtvrtá zákona, ustanovení § 53 zákona. Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že na místě veřejnosti přístupném užívá na vozidle zvláštní barevné provedení nebo označení používané na služebních vozidlech celní správy anebo zvláštní barevné provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelné.

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že:

- poruší povinnost mlčenlivosti podle § 27 odst. 2, dle které každý, koho orgány celní správy nebo celník požádají o poskytnutí pomoci, je povinen, byl-li řádně poučen, zachovat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti s požadovanou nebo poskytnutou pomocí dozvěděl,
- neuposlechne příkazu celníka podle § 34 odst. 1 nebo 2, dle kterého vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu, je celník oprávněn přikázat každému, aby po dobu nezbytně nutnou

nevstupoval na celníkem určené místo, se nezdržoval na celníkem určeném místě, nebo setrval na celníkem určeném místě, hrozí-li vážné ohrožení života nebo zdraví,

- vnikne lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly do uzavřeného objektu nebo prostoru, v nichž sídlí orgány celní správy, anebo do objektu nebo prostoru, ve kterých orgány celní správy zabezpečují dodržování veřejného pořádku
- jako osoba, která není příslušníkem celní správy, úmyslně na místě veřejnosti přístupném nosí neoprávněně služební stejnokroj příslušníka celní správy, nebo takové součásti služebního stejnokroje, které jsou s úplným stejnokrojem zaměnitelné.

Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se oproti fyzické osobě navíc dopustí přestupku tím, že použije slova "celní správa" anebo slovo od nich odvozené ve svém názvu nebo obchodní firmě.

Z přehledu uvedeném v příloze 1 je zřejmé, že ve sledovaném období 2016-2017 bylo v rámci celní správy projednáno pouze 6 přestupků.

3.7 Pořádkové delikty

3.7.1 Pořádková pokuta dle správního řádu

Správním řádem jsou upraveny následky porušení povinností při správním řízení, a sice, v ust. § 62 správního řádu a slouží k zajištění průběhu řízení. Správní orgán může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že

- a) se bez náležité omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu,
- b) navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek, nebo
- c) neuposlechne pokynu úřední osoby.

Pořádkovou pokutu lze též uložit i tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání. Podmínkou pro uložení této pořádkové pokuty není to, že hrubě urážlivým podáním musí rovněž být závažně ztížen postup v řízení.⁵⁸ Při stanovení výše pořádkové pokuty dbá správní orgán, aby nebyla v hrubém nepoměru k závažnosti následku a k významu předmětu řízení, pokutu lze ukládat i opakovaně. Pořádkovou pokutu může, kromě výše uvedených důvodů, správní orgán uložit dle ust. § 137 odst. 2 správního řádu též tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení.

Není nezákonným postupem, pokud se uložení pořádkové pokuty neudálo v rámci samostatného řízení z moci úřední, které by se podle § 46 odst. 1 správního řádu muselo zahájit oznámením osobě, jež má být uložena pořádková pokuta, a v němž by musela být takovému účastníku před

⁵⁸ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. března 2013 čj. 8 As 16/2012

vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Rovněž z žádného ustanovení správního řádu ani z odborné literatury nevyplývá, že by vydání rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty např. po čtyřech dnech od protiprávního jednání postrádalo bezprostřednost, což by pak následně mělo bránit aplikaci § 62 správního řádu o pořádkové pokutě.⁵⁹

3.7.2 Pořádková pokuta dle daňového řádu

Daňovým řádem jsou rovněž upraveny následky porušení povinností při správě daní, v části čtvrté a slouží k zajištění průběhu řízení. Správce daně je dle ust. § 247 daňového řádu oprávněn uložit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč tomu, kdo při jednání vedeném správcem daně závažně ztěžuje správu daní tím, že

- a) navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek,
- b) neuposlechne pokynu úřední osoby, nebo
- c) navzdory předchozímu napomenutí se chová urážlivě k úřední osobě nebo osobě zúčastněné na správě daní.

Rozhodnutí o uložení této pořádkové pokuty lze vydat pouze při jednání vedené správcem daně, při kterém vznikly důvody k jejímu uložení.

Pořádkovou pokutu do 500 000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo závažně stěžuje nebo maří správu daní tím, že bez dostatečné mluvy nevyhoví ve stanovené lhůtě výzvě ke splnění procesní povinnosti nepeněžité povahy, která mu byla stanovena zákonem nebo správcem daně, nestanoví-li zákon jiný důsledek.

Ustanovení § 247a upravuje uložení pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy a pokutu do 500 000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo

- a) nesplní registrační, ohlašovací nebo jinou oznamovací povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně, nebo
- b) nesplní záznamní nebo jinou evidenční povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně.

V ustanovení § 247a odst. 2 je též upravena povinnost daňovému subjektu uhradit pokutu ve výši 2 000 Kč, pokud učinil podání podle § 72 odst. 1 jinak než elektronicky, ačkoliv byl povinen jej učinit elektronicky.

3.2.3 Přestupky dle celního zákona ve výkaznictví /INTRASTAT/

Celní zákon stanovuje v ust. § 56 odst. 4 následky při neplnění povinností při sběru informací pro statistické účely. Jedná se o pokutu za nesplnění povinností nepeněžité povahy a je

⁵⁹ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. února 2013 čj. 4 As 65/2012

pokutou *sui generis* a nikoliv pokutou za přešůpek ve smyslu správního práva trestního. Takový postup zamýšlel i zákonodárce při tvorbě celního zákona, neboť k tomu do důvodové zprávy⁶⁰ k celnímu zákonu ve zvláštní části bod 9.1 uvedl, že „namísto stávající sankce za správní delikt bude porušení povinností nově postihováno pokutou za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy podle § 247a odst. 1 daňového řádu, neboť všechny relevantní povinnosti mají povahu povinností oznamovacích nebo evidenčních, k jejichž postihu je v rámci daňového řádu normována právě předmětná pokuta“. V tomto případě je pouze odlišná výše sankce, která je stanovena ve vyšší výměře oproti daňovému řádu, a to až 1 000 000 Kč, navíc ust. § 262 daňového řádu obecně vylučuje použití správního řádu. Rovněž doktrína se kloní k závěru, že v případech, kdy je proces veden podle daňového řádu, je využití správního řádu vyloučeno. Existuje možnost prolomení působnosti správního řádu do jiného právního předpisu, který jeho použití explicitně vylučuje (jako je tomu i u daňového řádu v § 262), a to na základě § 177 odst. 1 správního řádu, který je podle soudního výkladu speciální právní normou vůči normě správní řád vylučující, avšak pouze v rozsahu základních zásad správního řízení, které v daném právním předpisu nejsou vyjádřeny⁶¹. V případě daňového řádu však tento princip použitelný není, neboť daňový řád komplexní úpravu odpovídající základním zásadám správního řádu obsahuje. Z výše uvedených důvodů se jedná o pořádkový delikt a je zařazen do této části práce.

Celní úřad zabezpečuje podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁶² sběr, zpracování a poskytování údajů pro statistické účely a prověřování plnění povinností souvisejících se sběrem, zpracováním a poskytováním údajů pro statistické účely. Těmito údaji jsou údaje o zboží, které bylo propuštěno do celního režimu, o zboží, u kterého vznikla daňová povinnost ke spotřební dani, obchodu se zbožím mezi Českou republikou a jinými členskými státy Evropské unie a dovozu a vývozu zboží ze strany námořních přepraveců. Za nesplnění této povinnosti nepeněžitě povahy může dle ust. § 56 odst. 4 celního zákona celní úřad uložit pokutu až do 1 000 000 Kč. Velmi často se tak děje zejména v souvislosti s vykazováním údajů o obchodu se

⁶⁰ Parlament České republiky. Poslanecká sněmovna. 7. volební období. Sněmovní tisk č. 716. Důvodová zpráva k zákonu č. 242/2016 Sb., zákon celní zákon.

Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=716&CT1=0>>

⁶¹ srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. července 2007 čj. 8 Afs 59/2005-83

⁶² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004 ze dne 31. března 2004 o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení Rady (EHS) č. 3330/91 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 471/2009 ze dne 6. května 2009 o statistice Společenství týkající se zahraničního obchodu se třetími zeměmi a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1172/95 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 515/97 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů Nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009 o systému Společenství pro osvobození od cla Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 ze dne 26. května 2014 o metodách a postupu pro poskytování tradičních vlastních zdrojů a vlastních zdrojů z DPH a HND a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, v platném znění

zbožím mezi Českou republikou a jinými členskými státy Evropské unie, kdy tyto údaje je povinna vykazovat tzv. zpravodajská jednotka, po svém zaregistrování a po dosažení tzv. asimilačního prahu, kterým je částka těchto obchodů ve výši 8.000.000 Kč (zpravodajská jednotka vyhotovuje samostatně výkaz o odeslání a samostatně výkaz o přijetí zboží počínaje referenčním obdobím, ve kterém od počátku kalendářního roku nebo ode dne přidělení nového daňového identifikačního čísla v průběhu kalendářního roku celková hodnota zboží odeslaného do jiných členských států Evropské unie dosáhla prahu pro vykazování ve výši 8 000 000 Kč, anebo v němž od počátku kalendářního roku nebo ode dne přidělení nového daňového identifikačního čísla v průběhu kalendářního roku celková hodnota zboží přijatého z jiných členských států Evropské unie dosáhla prahu pro vykazování ve výši 8 000 000 Kč), za referenční období, kterým je kalendářní měsíc, elektronicky a ve formátu a struktuře zveřejněné celním úřadem. Procesně se dále postupuje dle ust. § 247a odst. 1 písm. a) daňového řádu, kdy pokutu do 500 000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo nesplní registrační, ohlašovací nebo jinou oznamovací povinnost stanovenou daňovým zákonem nebo správcem daně, při dodržení zásad uvedených v ust. § 248 daňového řádu. Skutková podstata dle ust. § 56 odst. 4 celního zákona je tedy naplněna tím, že

- a) zpravodajská jednotka podá výkaz dat Intrastatu po stanovené lhůtě (porušení § 58 odst. 5 celního zákona) – zpravodajská jednotka vykazuje údaje nejpozději dvanáctý pracovní den měsíce následujícího po skončení referenčního období, a to elektronicky ve formátu a struktuře zveřejněné správcem cla
- b) zpravodajská jednotka nepodá výkaz vůbec, ač tak učinit má (porušení § 57 odst. 1 a § 58 odst. 5 celního zákona) - zpravodajskou jednotkou se pro účely tohoto zákona rozumí osoba, která je podle přímo použitelného předpisu Evropské unie povinna vykazovat údaje o obchodu se zbožím mezi Českou republikou a jinými členskými státy Evropské unie
- c) zpravodajská jednotka neprovede opravu zjištěných chyb (porušení § 60 písm. a) celního zákona) – zpravodajská jednotka je povinna vykázat správci cla opravené údaje nebo chybějící údaje nejpozději třicátý den následující po dni, kdy se o nesprávnosti údajů nebo o tom, že údaje chybí, dozvěděla; zjištění tohoto porušení je možné pouze po provedené kontrole údajů u subjektu, tj. do 30 dnů od ukončení kontroly
- d) zpravodajská jednotka uvede nepravdivé, nepřesné nebo neúplné údaje - (porušení § 57 odst. 1 celního zákona - chyby musí být přes limit k opravě stanovený přílohou č. 4 nařízení vlády k provedení celního zákona
- e) zpravodajská jednotka nepodá jednorázové hlášení, ač tak učinit má (porušení § 59 odst. 1 a odst. 3 písm. b) celního zákona) - v případě jednorázového dosažení prahu pro

vykazování vykazuje zpravodajská jednotka údaje pouze za referenční období, v němž došlo k tomuto dosažení

3.8 Přestupky dle kontrolního řádu

Kontrolní řád hovoří o přestupku, nicméně z kontextu je zřejmé, že přestupky mají charakter spíše pořádkových deliktů, neboť slouží k zajištění průběhu řízení.

Přestupku se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí tím, že jako kontrolovaná osoba nesplní některou z povinností podle ust. § 10 odst. 2, dle kterého je povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá. Dále se dopustí přestupku tím, že jako povinná osoba nesplní povinnost podle ust. § 10 odst. 3, dle kterého je povinná osoba povinna poskytnout kontrolujícímu součinnost potřebnou k výkonu kontroly, nelze-li tuto součinnost zajistit prostřednictvím kontrolované osoby.

Přestupky projednává ten kontrolní orgán, který je příslušný k provedení kontroly, v souvislosti s nímž byl přestupek spáchán, proto pokud celní orgány provádějí kontrolu a procesně přitom postupují dle kontrolního řádu, pak je k projednání přestupku příslušný celní úřad.

3.9 Přestupky dle daňového řádu

Dle ust. § 246 daňového řádu se fyzická osoba, která je vázána povinností mlčenlivosti za podmínek stanovených daňovým zákonem, dopustí přestupku tím, že tuto povinnost poruší a za tento přestupek lze uložit pokutu do 500 000 Kč. Správním orgánem příslušným k projednání přestupku je správce daně nejbližší nadřízený správci daně, k jehož činnosti se povinnost mlčenlivosti vztahuje a v případě, že se povinnost mlčenlivosti vztahuje k činnosti více správců daně, projedná přestupek ten z nejbližší nadřízených správců daně, který zjistil podezření z porušení povinnosti mlčenlivosti jako první.

3.10 Disciplinární delikty

Výčet hmotněprávní části by nebyl úplný, kdyby bylo opomenuto kázeňské řízení s celníkem dle zákona o služebním poměru. Služební zákon rozlišuje řízení o kázeňském přestupku a řízení o jednání, které má znaky přestupku. Kázeňským přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje služební povinnost. Kázeňské přestupky jsou upraveny zákonem o služebním poměru a skutkové podstaty jednání, které má znaky přestupku, jsou upraveny ve zvláštních zákonech. Na řízení o kázeňských přestupcích se použijí příslušná ustanovení zákona o

služebním poměru. Při projednávání jednání, které má znaky přestupku, se postupuje podle zákona o služebním poměru a v případech uvedených v § 189 odst. 1 písm. a) až g) zákona o služebním poměru se použije zákon o odpovědnosti za přestupky. Obě řízení, tj. jak řízení o kázeňském přestupku, tak řízení o jednání, které má znaky přestupku, vede služební funkcionář ústně a o ústním jednání a o důležitých úkonech v řízení vyhotovuje písemný záznam.

3.10.1 Kázeňské přestupky celníků

Kázeňské přestupky celníka spočívají v porušení základních povinností celníka, které jsou zaměřeny na zajištění jeho nestrannosti při výkonu služby a jejich cílem je zajistit kvalitní výkon služby s důrazem na soustavné udržování a prohlubování odborné kvalifikace. Za kázeňský přestupek se považuje i dosahování neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedené v závěru služebního hodnocení. Základní povinnosti celníka jsou upraveny v ustanovení § 45 odst. 1 písm. a) až i) zákona o služebním poměru a základní povinnosti vedoucího příslušníka jsou taxativně stanoveny v ustanovení § 45 odst. 2 písm. a) až e) zákona o služebním poměru a jedná se např. o povinnost dodržovat služební kázeň, zdržet se jednání, které může vést ke střetu zájmu služby se zájmy osobními a ohrozit důvěru v nestranný výkon služby, zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu služby, prohlubovat svoji odbornost a udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem, dodržovat pravidla služební zdvořilosti, chovat se a jednat i v době mimo službu tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru atd. Vedoucí příslušník je nadto též povinen hodnotit výkon služby podřízených příslušníků, zabezpečovat, aby příslušníci byli pro výkon služby náležitě vyškoleni a vycvičeni, vyvozovat důsledky z porušení služebních povinností atd. Zákon o služebním poměru kromě definice kázeňského trestu obsahuje i definici jednotlivých forem zavinění a tato úprava je řešena obdobně jako úprava přestupku v zákoně o odpovědnosti za přestupky.

Za spáchání kázeňského přestupku i za jednání, které má znaky přestupku se dle ust. § 51 zákona o služebním poměru lze uložit kázeňský trest písemné napomenutí, snížení základního tarifu až o 25% na dobu nejvýše 3 měsíců, odnětí služební medaile, odnětí služební hodnosti, pokutu, propadnutí věci, nebo zákaz činnosti Kázeňské tresty pokuty, propadnutí věci nebo zákaz činnosti lze uložit pouze za jednání, které má znaky přestupku a lze je uložit společně, popřípadě společně s kázeňskými tresty písemného napomenutí a odnětí služební medaile.

3.10.2 Řízení o jednání, které má znaky přestupku

Jestliže se celník dopustí jednání, které má znaky přestupku, projedná toto jednání příslušný služební funkcionář podle zákona o služebním poměru, a to na základě ustanovení § 4 odst. 5 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

V řízení o jednání, které má znaky přestupku, se postupuje dle zákona o odpovědnosti za přestupky, pokud se jedná o rozhodování, zda má jednání příslušníka všechny znaky potřebné k určení viny, pokus, zánik odpovědnosti, určení povahy a závažnosti jednání, které má znaky přestupku, o polehčující okolnosti, o přitěžující okolnosti, o ukládání kázeňských trestů za více jednání, o upuštění od uložení kázeňského trestu, o podmíněné upuštění od uložení kázeňského trestu, o ukládání ochranného opatření zabrání věci, o mimořádné snížení výměry kázeňského trestu pokuty, o rozhodování o propadnutí věci, zákazu činnosti a upuštění od výkonu jeho zbytku, o ukládání ochranného opatření zabrání věci, o ukládání propadnutí náhradní hodnoty nebo zabrání náhradní hodnoty, o posuzování, zda byla zmeškána lhůta k podání podnětu, o společné řízení, o odložení věci, o zastavení řízení, o přerušení řízení a příkaz. Z výše uvedeného výčtu je zřejmé, že zákon o odpovědnosti za přestupky přinesl do služebního poměru právní instituty, které se ve služebním poměru dosud neuplatňovaly.

Závěr

Tato rigorózní práce si dala za smělý cíl zhodnotit rozsah správního trestání v podmínkách celní správy a vytvořit ucelený přehled správního trestání. V celní správě takový přehled neexistuje a neexistuje ani vnitřní akt řízení, který by oblast správního trestání upravoval a který by byl závazný pro všechny celníky a zaměstnance celní správy. Dle Organizačního řádu Celní správy⁶³ provádějí na jednotlivých celních úřadech správní trestání oddělení 12 Správního trestání, která organizačně spadají pod Odbor 1 Právní. Když pomínu trvalou personální neobsazenost těchto oddělení, tak až na výjimky jsou tato oddělení obsazena příslušníky, kteří nemají vysokoškolské právnické vzdělání ani jiné specifické vzdělání v oblasti správního trestání, tudíž interpretace některých právních předpisů v praxi činí potíže. Alarmující je i dlouhodobá absence systematické metodické podpory ze strany Generálního ředitelství cel, které se rovněž potýká s personální nedostatečností. Vzhledem k obsáhlosti materie nebylo účelem této práce provést paragrafovaný výčet jednotlivých řízení a okomentovat je. U jednotlivých skutkových podstat nejsou, až na výjimky, uvedeny ani druhy správních trestů, ostatně k tomu rigorózní práce ani neslouží. Nebylo možno taktéž s ohledem na omezený rozsah rigorózní práce kvalitativně zhodnotit, i přes krátkou dobu působnosti, nový zákon o odpovědnosti za přestupky, který do správního trestání vnesl po letech roztržštěnosti právní úpravy pevný řád. V kontextu tématu práce byly však položeny otázky, zda se celní správa novými kompetencemi výrazně neodchýlila od své historické úlohy, zda současné kompetence celní správy v kontextu správního trestání jsou dostačující, či zda jsou některé nadbytečné, neefektivní, ba přímo nežádoucí a zda není prostor pro jejich předání a předání správního trestání jiným orgánům státní správy.

Z výzkumu vyplývá, že současná celní správa se ubírá směrem, který má s původním zaměřením a úlohou celních orgánů jen málo společného. K tomu je nutno dodat, že jiná cesta nebyla a není ani možná. Česká republika z rozhodnutí v referendu vstoupila do Evropské unie, kdy ostraha hranic, vzhledem ke skutečnosti, že Česká republika nemá vnější hranici Evropské unie, pozbyla své opodstatnění. Taktéž rozvoj volného trhu se zbožím v rámci Evropské unie výrazně snížil potřebu a četnost provádění kontrol a dohledu nad zbožím. Celní správa vstoupila do novodobé historie, kdy byla nucena hledat pro svoji činnost další uplatnění. Praxe ukázala, že ne všechny kompetence celní správy a potažmo správního trestání jsou efektivní, obecně lze konstatovat, že současná podoba kompetencí a správního trestání by měla směřovat spíše do činností, které mají výrazný bezpečnostní a fiskální charakter. Ostatně proto celní správa je

⁶³ Dostupné na <<https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/Documents/cu.pdf>>.

nejenom správním úřadem, správcem daně, ale i bezpečnostním sborem, který klade nejenom zvýšené nároky na příslušníky, ale zejména zvýšené finanční nároky na státní rozpočet. Jakkoliv jsou tyto změny pochopitelné, neboť vstup České republiky byl výsledkem přirozeného politického procesu a pro orgány celní správy bylo třeba najít jeho novou úlohu, jsou některé kompetence a správní trestání z toho plynoucí pro její orgány zatěžující a neefektivní.

Problém nastává u sdílených kompetencí. Byť existuje centrální registr přestupků, resp. Informační systém Evidence přestupků (ISEP)⁶⁴, který umožňuje zohlednit při ukládání trestů za spáchaný přestupek vyšší škodlivost takového jednání ze strany osob, jež se páchaní přestupků dopouštějí opakovaně a evidence osob, které byly pravomocně uznány vinnými spácháním přestupku, tak pro praxi orgánů celní správy je víceméně nepoužitelný. Do registru přestupků jsou totiž zapisovány pouze vybrané přestupky⁶⁵, převážná část přestupků, které celní orgány dle věcné příslušnosti projednávají, se do registru nezapisuje, proto při ukládání správního trestu nemají žádnou povědomost o uložení správních trestů, které uložily jiné orgány státní správy. Markantní to je např. u ukládání pokut dle zákona o silničním provozu, což je jedna ze sdílených kompetencí, kterou celní správa vykonává společně s orgány Policie ČR. V praxi je např. řidič vozidla pokutován celníky za nevylepení kuponu prokazujícího časové zpoplatnění silnice (dálniční známka) a celník ukládající pokutu v příkazním řízení na místě není schopen zjistit z žádného registru, zda za stejné porušení právní povinnosti byl či nebyl řidič pokutován

⁶⁴ Srov. zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, a některé další zákony

⁶⁵ Přestupky evidované v ISEP, pokud dojde k jejich spáchání po 1. 7. 2017:

Přestupky dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích:

podle ustanovení:

§5*

§7

§8

Přestupky evidované podle zákona č. 183/2017 Sb. o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (tzv. doprovodný zákon):

podle ustanovení:

§39/2

§64/1-c

§28a/1-a

§35/1, písm. a) až p)

Přestupky evidované podle zvláštních zákonů

podle ustanovení:

§44/1

§63

§76, §76a, §76b

§30/1 až 5

název přestupku:

přestupky proti veřejnému pořádku

přestupky proti občanskému soužití

přestupky proti majetku

podle zákona

zákon č. 168/1998 Sb., o návykových látkách

zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

podle zákona

zákon č. 61/1988, o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě

zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti

zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu

zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů

příslušníky Policie ČR. Ve správním řízení lze tyto skutečnosti ověřit pouze individuálním dotazem u orgánů Policie ČR. V praxi se to však neděje, při ukládání sankce se tak projednávající celní orgán omezí pouze na zjištění u orgánů celní správy. Ta samá situace nastává u kontrol překročení hmotnosti či rozměrů vozidla dle zákona o silničním provozu (vážení). Prostupnost údajů o spáchaném přestupku se podařila pouze u přestupků dle zákona o evidenci tržeb, neboť orgány celní správy a orgány finanční správy, které se na této kompetenci spolupodílejí, sdílejí aplikaci Centrální evidenci kontrol, do které oba orgány zapisují provedenou kontrolu a pravomocně uloženou sankci dle tohoto zákona. I přes tento fakt není z žádného dokumentu (např. důvodové zprávy) zřejmé, proč se jedná o sdílenou kompetenci, navíc z praxe je zřejmé, že počet kontrol dle zákona o evidenci tržeb provedených orgány finanční správy je mnohem vyšší než počet kontrol provedených orgány celní správy. Nejednotnost je patrná zejména při rozhodování o přestupku, resp. při hodnocení formální a materiální stránky konkrétního přestupku, kdy finanční správa některá jednání posuzuje jako bagatelní porušení zákona a celní správa naopak.

Taktéž při výkonu silničních kompetencí (kontrola dálničních známek, kontrolní vážení) je patrná tato dvoukolejnost. Vedle orgánů celní správy kontroluje a správní trest v příkazním řízení na místě ukládá Policie ČR, nevede však správní řízení a veškerá zjištění, pokud přestupce nesouhlasí s uložením sankce v příkazním řízení na místě, postupuje k projednání orgánům celní správy. U výkonu silničních kompetencí se roztržštěnost projevuje nejmarkantněji, což je zřejmé z hmotněprávní části této rigorózní práce, neboť porušení některých právních povinností v rámci státního odborného dozoru orgány celní správy nejenom kontrolují, ale i projednávají jako přestupek. Porušení některých dalších právních povinností orgány celní správy jenom kontrolují (odborný dozor v silniční dopravě a kontrola přepravy nebezpečných věcí (ADR)) a výsledky kontrol postupují k projednání obcím či krajům.

V důvodové zprávě nijak neodůvodněnou lze považovat věcnou příslušnost celních orgánů k projednávání přestupků dle zákona o hazardních hrách. Jak je uvedeno v hmotněprávní části rigorózní práce, celní orgány tuto kompetenci převzaly po specializovaných finančních úřadech od 1. 1. 2017. Přitom finanční úřad vybírá daň z hazardu, povolení k provozování hazardní hry vydává Ministerstvo financí, hazard na internetu projednává Ministerstvo financí, a přesto kontrolu a správní trestání věcně náleží celním orgánům. Důvodová zpráva se omezila pouze na dosavadní neefektivnost těchto kontrol orgány finanční správy, čímž vyvstala potřeba, s ohledem na společenskou závažnost, aby kontroly a správní trestání byly prováděny účinněji a to prostřednictvím uniformovaných příslušníků.

Převážná část podnětů pro správní trestání pochází ze zjištění při kontrolní činnosti celních orgánů. S ohledem na omezené personální zdroje a technické prostředky pro kontrolní činnost v oblasti dohledu a současně se znalostí stavu a zkušeností celních správ v zemích EU, které disponují mobilními skupinami na vysoké odborné úrovni (např. SRN, Francie) je zřejmé, že nelze zajistit efektivní výkon všech svěřených kompetencí. Má-li být výkon kontrolní činnosti efektivní, je nezbytné jej soustředit, po vzoru ostatních celních správ EU, především na hlavní kompetence s významným fiskálním nebo bezpečnostním rizikem, jako je např. kontrola značení lihu a kontrola vybraných výrobků dle zákona o spotřebních daních. Výkon těchto kompetencí má přímou souvislost s oblastí bezpečnostních rizik, protože důslednou kontrolní činností lze odhalit potenciální riziko nelegálního a nebezpečného alkoholu (viz metanolová aféra) a rovněž přímou souvislost s fiskální oblastí (únik spotřební daně). Navíc se jedná o kompetenci, která může být vykonávána kumulativně, tzn. společně s dalšími kompetencemi v oblasti kontrol vybraných výrobků jako je značení tabákových výrobků, zdanění lihovin atd.

Primárním posláním a kompetencí celní správy by mělo být pátrání po zboží uniklému nebo odňatém dohledu celních orgánů. Výkon této kompetence je zaměřen na pohyb zboží (dovoz, vývoz, tranzit) a s tím související oblast nelegálně dováženého zboží. Součástí výkonu této kompetence je i kontrola v oblasti omamných a psychotropních látek. Výkon poslední jmenované kompetence má přímou souvislost jak s oblastí bezpečnostních rizik (včetně terorismu), tak s oblastí fiskálních rizik (daňové úniky), nicméně celní správa ke své škodě nedisponuje sankčními oprávněními v této oblasti a zjištění v souvislosti s držením omamných a psychotropních látek jsou předávána orgánům Policie ČR.

Za další významnou, ovšem opomíjenou kompetenci, lze považovat provádění dohledu nad zbožím, které je exemplářem CITES. Výkon této kompetence má přímou souvislost s oblastí bezpečnostních rizik, obchodování s exempláři CITES má souvislost s financováním organizovaného zločinu a ani v této oblasti celní správa nedisponuje sankčními oprávněními.

Ani provádění kontroly v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví není optimální. Výkon této kompetence má částečnou souvislost s oblastí bezpečnostních rizik (např. zdravotní závadnost zboží) i fiskálních rizik (ne s přímou vazbou na celní správu, ale obecně s vazbou na stát, neboť z nelegálně dovozeného zboží – padělků není odváděna DPH).

Mezi další oblast, která by měla být plně v kontrolní a sankční kompetenci celní správy, patří přeprava nebezpečných věcí dle dohody ADR. Výkon této kompetence má přímou souvislost jak s oblastí bezpečnostních rizik (převozy nebezpečných látek), tak s oblastí fiskálních rizik (převoz vybraných výrobků – minerální oleje). Kompetence je vykonávána při kontrolách

v silniční dopravě, lze ji vykonávat kumulativně, spolu s kontrolou vybraných výrobků (minerální oleje, líh).

Mezi kompetence s fiskálním nebo bezpečnostním rizikem patří i kontrola zaměstnávání cizinců, při které celní správa zjištěné případy porušení zákona o zaměstnanosti postupuje jinému věcně příslušnému úřadu, protože nedisponuje v rámci výkonu této kompetence sankčními oprávněními.

Za neprioritní kompetenci lze považovat ověřování údajů a plnění povinností osob pěstujících mák setý a konopí, jejíž převážná část je vykonávána administrativně a pouze část je prováděna v terénu. Výkon této kompetence, včetně správního trestání zbytečně odčerpává lidské zdroje na úkor výkonu prioritních kompetencí, proto by bylo na místě uvažovat o jednání s Ministerstvem zemědělství o provedení legislativní změny a přenesení této kompetence na jiný státní orgán. Uvažovat by se dalo i o přenechání kompetence v oblasti státního odborného dozoru nad prací osádek vozidel ve vnitrostátní a mezinárodní silniční nákladní dopravě a ve věcech mezinárodní dopravy osob, Policii České republiky nebo Centru služeb pro silniční dopravu. Ani kontrolní vážení vozidel a kontrola úhrady v systému elektronického mýtného na zpoplatněných komunikacích nemá výrazné fiskální ani bezpečnostní riziko. Výkon těchto kompetencí zbytečně odčerpává lidské zdroje (uniformované příslušníky) na úkor výkonu prioritních kompetencí.

Celní správa musí být v dnešním dynamicky se měnícím světě velmi dobře připravena na efektivní plnění všech svěřených úkolů. Její činnost je do jisté míry omezena klíčovými mezinárodními institucemi, které mají vliv na její další směřování, jako jsou exekutivní orgány EU (Komise - především DG TAXUD, BUDGET a OLAF; Rada a Parlament) a Světová celní organizace (WCO), základní orientace však musí být zachována - efektivním výkonem získaných kompetencí zajišťovat zájmy státu a Společenství v oblasti fiskální, ochrany trhu a bezpečnosti občanů. Závěrem lze konstatovat, že celní správa je širokým spektrem sledovaných cílů a rozsahem svých kompetencí poměrně unikátní, a i když se ještě úplně nepodařilo dostat do podvědomí veřejnosti informace o jednotlivých oblastech působnosti celní správy, je zřejmé, že celní správa své funkce vykonává dobře a bez výraznějších excesů.

Použité zdroje

Monografie

BOHADLO, David, POTĚŠIL, Lukáš, POTMĚŠIL, Jan. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. 1.vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, 206 s.

BOHADLO, David a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. 1. vydání. Wolters Kluwer, a.s, 2018, 674 s

FRUMAROVÁ, Kateřina a kol. *Správní trestání*. 1.vydání. Praha: Leges. 2018. 396 s

HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo - Obecná část*. 1. vydání, Praha: C.H. Beck. 1994. 359 s.

HORZINKOVÁ, Eva, ČECHMÁNEK, Břetislav *Přestupky a správní trestání*, 4. vydání. Praha: Eurounion Praha, s.r.o., 2008. 310 s.

JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2017.1127 s

JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. *Správní řád. Komentář*. 4. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, 844 s

KOČÍ, Roman. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů podle právního stavu k 1.7.2017*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017. 269 s.

KOČÍ, Roman. *Zákon o pozemních komunikacích s komentářem, prováděcí vyhláškou a vzory správních rozhodnutí a jiných právních aktů*. 4. vydání. Praha: Leges, 2013. 440 s.

KOTENOVÁ, Bohumila, PETROVÁ, Petra, TOMÍČEK, Milan. *Zákon o spotřebních daních. Komentář*. 2. vydání, Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015. 686 s.

KUČEROVÁ, Helena, HORZINKOVÁ, Eva. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. 480 s.

ONDRUŠ, Radek. *Správní řád – nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. 1. vydání. Praha: Linde Praha, a.s..2005. 515 s

PRÁŠKOVÁ, Hana. *Nové přestupkové právo*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017. 448 s.

PRÁŠKOVÁ, Hana. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, 420 s.

PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2017. 520 s.

SEDLÁČEK, Karel. *Průvodce dějinami celnictví v českých zemích od středověku do dvacátého století*. 1. vydání. Vydáno vlastním nákladem, 2017.192 s.

ŠROMOVÁ, Eva. *Správní řízení od A do Z*. Olomouc: ANAG, 2012. 565 s.

TOMEK, Petr. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů s komentářem k 1.7.2012*. 2. vydání. Praha: ANAG, spol. s r.o..2012. 671 s.

VEDRAL, Josef. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: RNDR. Ivana Hexnerová-BOVA POLYGON. 2012. 1446 s.

Odborné články

BÁRTA, Jan. Platné přestupkové právo hmotné. *Správní právo*. 2017. č. 6. s. 326-337

CIMRMAN, Petr. Trendy světa padělků a napodobenin. *CLO-DOUANE*. červenec-srpen 2017. s. 10-11

DIRIGL, Karel. Zboží dvojího určení. *CLO-DOUANE*. únor 2018. s. 12-13

FRUMROVÁ, Kateřina. Narovnání – nově zavedený institut tzv. odklonu do řízení o přestupku. *Správní právo*, 2018, č. 7-8, s. 457-471

HOMOLKOVÁ, Barbora. *Souběžná odpovědnost právnických a fyzických osob za správní delikt*. *Správní právo*, 2018, č. 6, s. 353-364

KOBRLOVÁ, Andrea. SCHOULA, Roman. HOLOUBEK, Jirí. Kontrola konopí není levnou záležitostí. *CLO-DOUANE*. 2017. duben 2017. s. 9

KOPECKÝ, Martin. Příslušnost v řízení o přestupcích. *Správní právo*. 2017. č. 6. s. 297-313

KOSINKA, Jan. DOLEŽALOVÁ, Lucie. Internet pod kontrolou aneb kriminalita v síti. *CLO-DOUANE*. 2017. březen 2017. s. 10-11

MATES, Pavel. Analogie ve správním právu, kdy ano a kdy ne. *Správní právo*, 2014, č. 1-2, s. 28 a násl.

ONDRAČKOVÁ, V.: Nová právní úprava o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich - vybrané otázky, *Správní právo*, č. 1-2 (2014), s. 6-15.

PRÁŠKOVÁ, Helena. Jednání za právnickou osobu v řízení o přestupku. *Správní právo*. 2018, č. 3, s. 137-154

SLÁDEČEK, Vladimír. Ostatní souvislosti správního práva. *Správní právo*, 2018, č. 1-2. s. 2-12

ŠTĚPÁN, Marek. KRÍŽKOVÁ, Marie. Dozor nad hazardem se úspěšně rozjel. *CLO-DOUANE*. září 2017. s.12-13

VEDRAL, Josef. K novému zákonu o přestupcích. *Správní právo*. 2017. č. 7-8. s. 411-446

Právní předpisy

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavních zákonů č. 347/1997 Sb., č. 300/2000 Sb., č. 395/2001 Sb., č. 448/2001 Sb., č. 515/2002 Sb., č. 319/2009 Sb., č. 71/2012 Sb. a č. 98/2013 Sb.

Usnesení č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Sdělení č. 209/1992 Sb. o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, ve znění sdělení č. 41/1996 Sb., č. 243/1998 Sb., č. 114/2004 Sb.m.s. a č. 48/2010 Sb.m.s. sdělení č. 209/1992 Sb., ve znění Protokolů na tuto Úmluvu navazujících

Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 13/19993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Narizení vlády č 244/2016 Sb. k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích

Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, a některé další zákony

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 272/2013 Sb. o prekursorech drog, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 191/1999 Sb. o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 311/2006 Sb. o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 228/2005 Sb. o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 38/1994 Sb. o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 428/2009 Sb., o kontrole vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdější předpisů

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 341/2014 Sb. o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 440/2003 Sb. o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů

Zákon č. 100/2004 Sb. o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 234/2017 Sb. o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška Ministerstva financí č. 467/2003 Sb., o používání tabákových nálepek při značení tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 522/2006 Sb., o státním odborném dozoru a kontrolách v silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Legislativa ES/EU

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/341 ze dne 17. prosince 2015 kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o přechodná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie, pokud příslušné elektronické systémy dosud nejsou v provozu, a kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/244

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 prováděcím nařízením Komise (EU) č. 1352/2013 ze dne 4. prosince 2013, kterým se zavádějí formuláře upravené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány,

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004 ze dne 31. března 2004 o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení Rady (EHS) č. 3330/91

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 471/2009 ze dne 6. května 2009 o statistice Společenství týkající se zahraničního obchodu se třetími zeměmi a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1172/95

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 515/97 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů

Nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009 o systému Společenství pro osvobození od cla

Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 ze dne 26. května 2014 o metodách a postupu pro poskytování tradičních vlastních zdrojů a vlastních zdrojů z DPH a HND a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků

Nařízení Rady (ES) č. 428/2009, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, v platném znění

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva

Nařízení Komise (ES) č. 206/2009 ze dne 5. března 2009 o dovozu zásilek produktů živočišného původu pro osobní spotřebu do Společenství a o změně nařízení (ES) č. 136/2004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 576/2013

Směrnice Rady 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 165/2014 tachografech v silniční dopravě, o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy

Směrnice Komise 112/2004/ES, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku Směrnice Rady 50/1995/ES o jednotných postupech kontroly při přepravě nebezpečných věcí.

Směrnice Rady 599/1988/ES o jednotném postupu při provádění nařízení (EHS) 3820/1985 a nařízení (EHS) 3821/1985

Směrnice Rady 50/1995/ES o jednotných postupech kontroly při přepravě nebezpečných věcí

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekursorech drog

Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi

Nařízení Komise (ES) č. 1277/2005 ze dne 27. července 2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekursorech drog a k nařízení Rady (ES) č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi

Nařízení Rady (ES) č. 2368/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se provádí Kimberlejský systém certifikace pro mezinárodní obchod se surovými diamanty

Nařízení Rady (ES) č. 1005/2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, v platném znění (dále jen „nařízení č. 1005/2008“)

Nařízení Komise č. 1010/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1005/2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, v platném znění (dále jen „nařízení č. 1010/2009“)

Judikatura

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. února 2018 ve věci č. 10092/13 - Žirovnický proti České republice

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. května 2017 ve věci č. 16782/15 - Zaňko proti České republice

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 7. prosince 1990 - Duhs proti Švédsku

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. srpna 1987 - Lutz proti Německu

Rozhodnutí velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 11. prosince 2007, C-161/06, Skoma-Lux proti Celnímu ředitelství Olomouc

Nález Ústavního soudu ze dne 9. září 2010, sp.zn. II. ÚS 2684/08

Nález Ústavního soudu ze dne 3. února 2011, sp.zn. III. ÚS 449/06

Nález Ústavního soudu ze dne 15. srpna 2018, sp. zn. I. ÚS 3755/17

Nález Ústavního soudu ze dne 3. února 2011, sp.zn. III. ÚS 449/06

Nález Ústavního soudu ze dne 31. března 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04

Usnesení Ústavního soudu ze dne 8. června 2004, sp.zn. I. ÚS 315/03

Nález Ústavního soudu ze dne 7. prosince 2004, sp.zn. I. ÚS 91/03.

Nález Ústavního soudu ze dne 31. března 2005, sp.zn. I. ÚS 554/04

Usnesení Ústavního soudu ze dne 15. července 2003, sp.zn. II. ÚS 7/03

Nález Ústavního soudu ze dne 8. června 2010, sp.zn. I. ÚS 2859/09

Usnesení Ústavního soudu ze dne 9. listopadu 2004, sp.zn. I. ÚS 163/02

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2008, čj. 7 Afs 27/2008

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, čj. 8 As 17/2007

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. října 2004, čj. 6 A 126/2002

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. ledna 2017, čj. 7 As 302/2016

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. června 2014, čj. 5 Afs 108/2013

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, čj. 1 As 9/2008

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. října 2014, čj. 6 As 161/2013

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. října 2013, čj. 4 As 71/2013

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. června 2005, čj. 5 As 22/2004

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2004, čj. 3 Afs 1/2004

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2010, čj. 7 Ans 3/2010

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. října 2013, čj. 4 As 71/2013

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. října 2006, čj. 6 Ads 50/2005

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. února 2010, čj. 5 Afs 68/2009

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. srpna 2003, čj. 6 A 96/2000

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. června 2008, čj. 6 As 48/2007

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2018, čj. 10 As 298/2016

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. srpna 2012, čj. 9 As 34/2012

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. července 2007, čj. 8 Afs 59/2005

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. června 2018, čj. 2 Afs 391/2017

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. února 2013, čj. 4 As 65/2012

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. března 2013, čj. 8 As 16/2012

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. srpna 2008, čj. 1 As 56/2008

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. února 2012, čj. 8 As 58/2011

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. dubna 2010 čj. 4 As 7/2010

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. února 2016, čj. 10 As 52/2015

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. února 2014, čj. 15 Af 16/2011

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. května 2015, čj. 10 A 130/2014

Jiné zdroje informací

Databáze CODEXIS- právní informační systém, dostupné na www.codexis.cz

Databáze EUR-Lex - vyhledávač Evropských směrnic a nařízení Eur-lex, dostupné na www.eurlex.cz.

Webový portál www.celnisprava.cz

Webový portál www.mvcr.cz

Webový portál www.vlada.cz

Webový portál www.psp.cz

Webový portál www.eslp.justice.cz

Webový portál www.cmkos.cz

Dokumenty zaslané Celním úřadem pro Pardubický kraj - viz příloha č. 1

Resumé/Abstract

Resumé

Cílem předkládané práce je zmapovat oblast správního trestání v celní správě.

Práce je rozdělena na tři kapitoly.

První kapitola vysvětluje základní právní pojmy, kterými jsou přestupek a správní trestání a zaměřuje se na základní zásady přestupkového práva.

Druhá kapitola je zaměřena na kompetence celní správy.

Třetí kapitola obsahuje podrobný výčet všech správních deliktů, které jsou v celní správě projednávány.

Závěr předkládané práce hodnotí, které kompetence celní správy jsou klíčové, které by si měla ponechat a naopak, kterých kompetencí a správního trestání by se měla vzdát.

Abstract

The object of the presented work is to map the field of administrative punishment carried out by the Customs administration of the Czech republic.

The work is divided into three chapters.

The first chapter explains the essential legal concepts, which are offence and administrative punishment, and it focuses on the rudimental principles of administrative law.

The second chapter aims at authorization of the Customs administration.

The third chapter includes detailed list of all administrative delicts negotiated by the Customs administration.

The conclusion of the presented work assesses what are the key authorizations of the Customs administration, which of them shall it reserve, and, on the other hand, which authorizations and administrative punishment shall it surrender.

Klíčová slova/Keywords

Klíčová slova

přestupek, odpovědnost za přestupek, obviněný, pachatel, zavinění, fyzická osoba, právnická osoba, podnikající fyzická osoba, správní trest, rozhodnutí o přestupku, řízení o přestupku, celní orgány, celní správa

Keywords

Offence, offence responsibility, accused, offender, fault, natural person, legal person, sole trader, administrative punishment, offence decision, offence proceedings, Customs authorities, Customs administration

Přílohy

K práci přikládám dokumenty zasláné z Celního úřadu pro Pardubický kraj, kterému jsem z praktických důvodů (místo mého služebního působiště u celní správy) zaslala žádost o poskytnutí informací v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Celní úřad pro Pardubický kraj jako povinný subjekt a jakýkoliv jiný celní úřad v rámci celní správy, disponuje, díky aplikaci EPP – Evidence porušení předpisů, ucelenými přehledy o počtu projednaných případů ve správním trestání v rámci celní správy, přičemž jsem pro srovnání požadovala počty projednaných případů v letech 2016 a 2017 a jejich rozdělení podle jednotlivých skutkových podstat.

CELNÍ ÚŘAD PRO PARDUBICKÝ KRAJ
530 02, Pardubice, Palackého 2659

Vážená paní
Renata Dernerová
nar. 23.3.1971
Mírová 1535
516 01 Rychnov nad Kněžnou

SPISOVÁ ZNAČKA
11002/2018-590000-11

VÁŠ DOPIS ZNAČKY	NAŠE ZNAČKA	VYŘIZUJE / LINKA	PARDOBICE
	11002-4/2018-590000-11	Kánský/602370384	16. 2. 2018

Vyřízení žádosti o informace v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážená paní Dernerová,

dne 7. února 2018 byla doručena Celnímu úřadu pro Pardubický kraj (dále jen povinný subjekt) žádost o informace v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, kterou povinný subjekt zaevidoval pod č.j. 11002/2018-590000-11. Zmíněnou písemností žádáte povinný subjekt o poskytnutí níže uvedených informací:

- 1) počet vydaných rozhodnutí vydaných ve správním trestání dle jednotlivých skutkových podstat přestupků (dříve správních deliktů a přestupků) v rámci Celní správy ČR celkem v roce **2016**
- 2) počet vydaných rozhodnutí vydaných ve správním trestání dle jednotlivých skutkových podstat přestupků (dříve správních deliktů a přestupků) v rámci Celní správy ČR celkem v roce **2017**
- 3) počet vydaných rozhodnutí vydaných ve správním trestání dle jednotlivých skutkových podstat přestupků (dříve správních deliktů a přestupků) v členění dle jednotlivých celních úřadů v roce **2016**
- 4) počet vydaných rozhodnutí vydaných ve správním trestání dle jednotlivých skutkových podstat přestupků (dříve správních deliktů a přestupků) v členění dle jednotlivých celních úřadů v roce **2017**

tj. v řízeních dle zákona:

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (*již zrušen, účinný po část roku 2016*)

Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

Č	TELEFON	ID DS	E-MAIL: podatelna590000@cs.mfcr.cz
71214011	466797303	8rtnz5p	INTERNET: www.celnisprava.cz
			FAX: 466797320

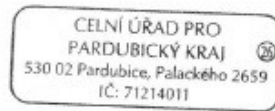
- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách *(již zrušen, ale správní řízení mohou dobíhat)*
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy
- Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu
- Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů *(již zrušen, ale správní řízení mohou dobíhat)*
- Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu a vývozu *(již zrušen, ale správní řízení mohou dobíhat)*
- Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti
- Zákon č. 311/2006 Sb. o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách)
- Zákon č. 228/2005 Sb. o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn a doplňků
- Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění pozdějších změn a doplňků
- Zákon č. 428/2009 Sb., o kontrole vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších změn a doplňků
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

BANKOVNÍ SPOJENÍ	IČ	TELEFON	ID DS	E-MAIL:	
postaCZ590000@cs.mfcr.cz		1020011/0710	71214011	466797303	8rmz5p
INTERNET: www.celnisprava.cz					
CNB, Praha 1				FAX: 466797320	

11002-4/2018-590000-11

Povinný subjekt posoudil Vaši žádost o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím a poskytuje Vám požadované údaje v přílohách tohoto přípisu.

S pozdravem

plk. Mgr. Robert Vízdal
1. zástupce ředitele celního úřadu
Celní úřad pro Pardubický kraj

Přílohy: viz text dokumentu

BANKOVNÍ SPOJENÍ	IČ	TELEFON	ID DS	E-MAIL:	
postaCZ590000@cs.mfcr.cz	1020011/0710	71214011	466797303	8rtnz5p	
INTERNET: www.celnisprava.cz					
ČNB, Praha 1				FAX: 466797320	

Report EPP - četnost porušených norem zjištěných jednotlivými ČÚ
Stavy: Právní mocně rozhodnuto o porušení

Č. Norma porušení	CZ51	CZ52	CZ53	CZ54	CZ55	CZ56	CZ57	CZ58	CZ59	CZ60	CZ61	CZ62	CZ63	CZ64	CZ65	celkem
1 113/1993 - Celní zákon - ZRUŠEN 28. 7. 2016 a nahrazen zákonem č....	76	13	3	3	16	2	34	26	24	0	8	9	15	5	0	234
2 113/1997 - o pozemních komunikacích	214	1849	5997	1595	3188	1972	3977	4030	71	3362	5226	3704	1682	228	0	37095
3 17/2012 - o Celní správě ČR	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	3
4 19/1997 - o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
5 40/1995 - o regulaci reklamy	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	10
6 61/1997 - o lihu	7	5	34	4	5	0	20	110	28	2	19	2	22	62	0	320
7 65/2017 - o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	40	0	87	3	0	0	0	0	0	0	0	5	0	11	0	146
8 71/1994 - o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
9 102/2001 - o obecné bezpečnosti výrobků	0	28	0	0	2	0	0	1	0	0	0	2	18	9	0	59
10 111/1994 - o silniční dopravě	0	28	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	18	9	0	59
11 112/2016 - o evidenci tržeb	291	25	54	73	90	31	110	89	91	89	57	71	90	0	6	1167
12 165/2014 - Nařízení rady EP a Rady o tachografech a harmonizaci	0	0	0	0	3	0	0	0	0	4	1	4	0	0	0	16
13 167/1998 - o návykových látkách	0	0	6	0	6	5	5	9	30	9	0	0	28	0	0	98
14 179/1996 - Umluva o společném tranzitním režimu	1	1	5	0	0	4	0	4	0	4	0	3	0	0	0	18
15 186/2016 - o hazardních hrách	0	3	0	0	0	3	1	0	3	0	12	3	2	1	0	28
16 191/1999 - opatření týkající se dovozu a vývozu - ZRUŠEN k 31.12.2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
17 200/1990 - o přestupcích - ZRUŠEN a k 1.7.2017 nahrazen zákonem...	2	4	3	0	0	0	1	2	0	11	17	0	0	0	0	38
18 201/2012 - o ochraně ovzduší	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
19 202/1990 - o loteriích a jiných podobných hrách - ZRUŠEN k 31.12.2016	0	1	1	0	1	7	5	0	6	10	0	0	5	4	0	40
20 228/2005 - o kontrole obchodu s výrobky	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
21 242/2016 - Celní zákon	547	32	54	49	78	29	239	63	65	36	168	46	87	44	2	1539
22 250/2016 - o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
23 253/2008 - o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné...	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
24 254/2004 - o omezení plateb v hotovosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
25 255/2012 - Kontrolní řád	5	14	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
26 261/2007 - část 45 - daň z zemního plynu	0	0	6	0	0	13	0	0	0	2	0	0	0	0	0	22
27 261/2007 - část 46 - daň z pevných paliv	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2
28 261/2007 - část 47 - daň z elektřiny	1	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
29 272/2013 - o prekursoroch drog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
30 280/2009 - Daňový řád	94	0	55	0	6	42	19	1	0	1	264	0	0	0	6	488
31 307/2013 - o povinném značení lihu	6	0	7	1	1	8	5	8	12	3	9	2	14	2	0	78
32 311/2006 - o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných...	2	0	2	1	1	1	2	0	3	7	8	2	2	0	0	31
33 337/1992 - o správě daní a poplatků - ZRUŠEN k 31.12.2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
34 341/2014 - o schválení technické způsobilosti vozidel	2	0	289	0	5	6	30	0	0	31	22	1	1	248	0	635
35 353/2003 - o spotřební dani	208	17	81	47	8	219	52	53	24	48	205	73	47	24	0	1106
36 355/2014 - o působnosti orgánů Celní správy České republiky v...	0	2	0	0	3	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	8
37 361/2000 - o silničním provozu	0	30	1	0	0	2	0	0	22	0	0	0	0	0	6	61
38 379/2005 - o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
39 440/2003 - o nakládání se surovými diamanty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40 500/2004 - Správní řád	1	5	0	3	0	0	0	2	0	4	12	1	0	0	0	28
41 561/2006 - AETR - přestávky v jízdě apod.	0	2	0	0	7	0	0	0	0	4	6	0	0	2	0	21
42 576/2013 - Nařízení EP a rady EU o neobchodních přesunech zvířat v...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
43 608/2013 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o vymáhání práv...	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
44 634/1992 - o ochraně spotřebitele	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
45 676/2004 - o povinném značení lihu	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
46 918/83 - o systému Společenství pro osvobození od cla	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
47 952/2013 - NARIZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU)	92	12	53	15	32	21	72	17	21	31	192	29	19	6	478	1090
48 1186/2009 - o systému Společenství pro osvobození od cla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
49 1236/2005 - o obchodování s některými zbožím, které by mohlo být...	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
50 2015/2447 - prováděcí nařízení Komise EU, kterým se stanoví prováděcí...	0	0	1	2	0	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	7
51 2454/93 - prováděcí předpis k celnímu kodexu	61	4	35	3	26	17	18	26	9	7	63	16	5	8	17	315
52 2913/92 - celní kodex	0	3	1	0	2	1	2	0	0	2	0	3	1	2	0	19
53 3821/1985 - AETR - záznamová zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
celkem:	1666	2051	6788	1800	3481	2383	4600	4438	416	3665	6309	3987	2046	654	511	44795

Report zobrazuje počty spisů dle porušených norem za jednotlivé celní úřady, které případ do aplikace EPP zaevidovaly jako první (zaobezřetelnosti).
Výstupní sestavu je možné ovlivnit datem zapsání nebo datem zjištění. Dále je možné rozdělit výstupní sestavu na fyzické osoby a právnické osoby (včetně fyzických osob podnikajících).
Z hlediska stavu případu je možné vyúžit volby "všechny stavy, podezření + porušení předpisů, porušení předpisů, podezření + porušení předpisů, konečné stavy" (neobsahují chybné spisy) nebo zvolit vlastní stavy.
Jednotlivé skupiny stavů naleznete v souboru „EPP číselníky“ v rámci záložky "Informace k aplikaci Evidence porušení předpisů", která je umístěna pod aplikací EPP.
Upozornění: Počet porušených norem může být vyšší oproti počtu založených spisů. Tento stav je způsoben tím, že v rámci jednoho spisu může být porušeno více norem nebo jedina norma opakovaně.

Report EPP - četnost porušených norem zjištěných jednotlivými CÚ
Stavy: Právní mocné rozhodnuto o porušení

č.	Norma porušení	CZ51	CZ52	CZ53	CZ54	CZ55	CZ56	CZ57	CZ58	CZ59	CZ60	CZ61	CZ62	CZ63	CZ64	CZ65	celkem
1	113/1993 - Celní zákon - ZRUŠEN 28. 7. 2016 a nahrazen zákonem č....	397	56	80	50	17	34	80	56	62	13	142	62	41	58	58	1153
2	113/1997 - o pozemních komunikacích	383	2006	6743	2346	3568	3269	4144	3689	110	4256	7768	4370	1790	169	0	44611
3	117/2012 - o Celní správě ČR	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
4	40/1995 - o regulaci reklamy	3	0	2	0	0	0	1	2	1	0	2	1	0	0	0	12
5	56/2003 - o podnikání provozu vozidel na pozemních komunikacích	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	3
6	61/1997 - o lihu	3	5	70	2	5	0	9	94	31	1	11	1	19	69	0	320
7	111/1994 - o silniční dopravě	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
8	167/1998 - o návykových látkách	0	2	5	2	5	4	7	12	29	5	1	0	4	0	0	76
9	179/1996 - Úmluva o společném tranzitním režimu	0	2	5	0	0	4	1	0	2	0	0	0	0	4	0	18
10	191/1999 - opatření týkající se dopravy - ZRUŠEN k 31.12.2014	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
11	200/1990 - o přestupcích - ZRUŠEN a k 1.7.2017 nahrazen zákonem...	0	9	11	3	0	0	13	0	13	0	7	12	0	2	0	57
12	201/2012 - o ochraně ovzduší	0	1	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	4
13	242/2016 - Celní zákon	1	3	30	35	1	13	20	3	17	2	10	18	0	0	2	155
14	253/2008 - o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
15	254/2004 - o omezení plateb v hotovosti	0	0	0	0	0	4	1	4	0	0	0	0	0	0	0	9
16	255/2012 - Kontrolní řád	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	261/2007 - část 45 - daň ze zemního plynu	0	0	5	0	4	0	4	0	0	0	6	0	0	0	0	15
18	261/2007 - část 47 - daň z elektřiny	4	0	33	0	0	0	3	1	0	2	1	0	0	0	0	44
19	261/2007 - část 46 - daň z pevných paliv	0	0	0	0	0	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	5
20	280/2009 - Daňový řád	89	8	91	0	103	0	13	1	24	1	6	0	2	0	0	338
21	281/2002 - o některých opatřeních souvisejících se zákazem...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
22	307/2013 - o povinném značení lihu	22	4	10	0	4	27	20	32	68	15	27	5	14	11	2	261
23	311/2006 - o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných....	0	0	5	1	0	1	1	1	1	6	2	0	4	3	0	25
24	326/1999 - o pobytu cizinců na území ČR	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
25	341/2014 - o schválení technické způsobilosti vozidel	27	0	240	1	5	10	32	10	5	34	35	2	3	230	0	634
26	341/2002 - o schválení technické způsobilosti vozidel - ZRUŠEN k...	4	0	5	0	0	1	4	0	0	0	1	0	0	3	0	18
27	353/2003 - o sportovní dani	350	38	198	89	23	191	97	114	39	96	255	143	99	60	1	1793
28	355/2014 - o působnosti orgánů Celní správy České republiky v...	1	0	1	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	6
29	361/2000 - o povinném značení lihu	0	28	0	1	0	3	1	7	20	0	0	0	0	29	0	89
30	428/2009 - o kontrole vývozu, přepravy, zprostedkování a tranzitu....	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	3
31	440/2003 - o nakládání se surovými diamanty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
32	594/2004 - vývoz zboží dvojího použití	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
33	634/1992 - o ochraně spotřebitele	1	5	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	2	0	0	11
34	676/2004 - o povinném značení lihu	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
35	952/2013 - NARIŽENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU)	15	11	17	8	24	13	19	18	14	11	77	22	10	2	306	567
36	1186/2009 - o systému Společenství pro osvození od číla	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
37	2015/2447 - prováděcí nařízení Komise EU, kterým se stanoví prováděcí...	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2
38	2454/93 - prováděcí předpis k celinimu kodexu	91	4	58	11	36	37	54	45	16	24	114	23	13	17	98	641
39	2913/92 - celní kodex	30	12	19	5	11	4	19	10	16	20	23	10	17	13	264	473
celkem:		1423	2194	7633	2556	3809	3625	4537	4112	458	4501	8491	4659	2019	668	702	51387

Report zobrazuje počty spisů dle porušených norem za jednotlivé celní úřady, které případ do aplikace EPP zaevidovaly jako první (zařízení spisu).

Výstupní sestavu je možné ovlivnit datem zapsání nebo datem zjištění. Dále je možné rozdělit výstupní sestavu na fyzické osoby a právnické osoby (včetně fyzických osob podnikajících).

Z hlediska stavu případu je možné využít volby "všechny stavy, podezření z porušení předpisu, porušení předpisu, podezření + porušení předpisu, konečné stavy" (neobsahují chybné spisy) nebo zvolit vlastní stavy.

Jednotlivé skupiny stavů naleznete v souboru „EPP číselníky“ v rámci záložky "Informace k aplikaci Evidence porušení předpisů", která je umístěna pod aplikaci EPP.

Upozornění: Počet porušených norem může být vyšší oproti počtu založených spisů. Tento stav je způsoben tím, že v rámci jednoho spisu může být porušeno více norem nebo jedná norma opakovaně.

EVIDENCE PORUŠENÍ PŘEDPISŮ analyzygrc.cs.mfcr.cz Kubiček František, Bc., nprap.

Statistiky	Nestandardní zápisy	Nevyřízené postoupené spisy	Neukončené spisy	Reporty	Pomůcky	Aplikace
Útvary CS Sankce	Kontrola CÚ/normy	Neidentifikovatelné FO Subjekt	Kombinace norem	Chybné kombinace norem	Vývoj spisu	

Datum zapsání OD: 1.1.2016 DO: 31.12.2016 Datum zjištění OD: DO:

Subjekt: Fyzické osoby (vč. osob neznámých) Právnícké osoby / Fyz. os. podnikající Zobraz Report

Stav případu:
 všechny stavy podezření z porušení porušení předpisů podezření + porušení předpisů konečné stavy vlastní

Report EPP - četnost porušených norem zjištěných jednotlivými CÚ

Stavy: Právněmódně rozhodnuto o porušení

ř.	Norma porušení	CZ51	CZ52	CZ53	CZ54	CZ55	CZ56	CZ57	CZ58	CZ59	CZ60	CZ61	CZ62	CZ63	CZ64	CZ65	celkem
1	13/1993 - Celní zákon - ZRUŠEN 28. 7. 2016 a nahrazen zákonem č....	397	56	80	50	17	34	80	56	62	13	142	62	41	58	5	1153
2	13/1997 - o pozemních komunikacích	383	2006	6743	2346	3568	3269	4144	3689	110	4256	7768	4370	1790	169	0	44611
3	17/2012 - o Celní správě ČR	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3
4	40/1995 - o regulaci reklamy	3	0	2	0	0	1	2	1	0	0	2	1	0	0	0	12
5	56/2001 - o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	3
6	61/1997 - o lihu	3	5	70	2	5	0	9	94	31	1	11	1	19	69	0	320
7	111/1994 - o silniční dopravě	0	0	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5
8	167/1998 - o návykových látkách	0	2	5	2	5	4	7	12	29	5	1	0	4	0	0	76
9	179/1996 - Úmluva o společném tranzitním režimu	0	2	5	0	0	4	1	0	2	0	0	0	0	4	0	18
10	191/1999 - opatření týkající se dovozu a vývozu - ZRUŠEN k 31.12.2014	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	5
11	200/1990 - o přestupcích -ZRUŠEN a k 1.7.2017 nahrazen zákonem...	0	9	11	3	0	0	0	13	0	7	12	0	2	0	0	57
12	201/2012 - o ochraně ovzduší	0	1	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	4
13	242/2016 - Celní zákon	1	3	30	35	1	13	20	3	17	2	10	18	0	0	2	155
14	253/2008 - o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	17
15	254/2004 - o omezení plateb v hotovosti	0	0	0	0	0	4	1	4	0	0	0	0	0	0	0	9
16	255/2012 - Kontrolní řád	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
17	261/2007 - část 45 - daň ze zemního plynu	0	0	5	0	0	4	0	0	0	6	0	0	0	0	0	15
18	261/2007 - část 47 - daň z elektřiny	4	0	33	0	0	0	3	1	0	2	1	0	0	0	0	44
19	261/2007 - část 46 - daň z pevných paliv	0	0	0	0	0	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	5
20	280/2009 - Daňový řád	89	8	91	0	103	0	13	1	24	1	6	0	2	0	0	338
21	281/2002 - o některých opatřeních souvisejících se zákazem...	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
22	307/2013 - o povinném značení lihu	22	4	10	0	4	27	20	32	68	15	27	5	14	11	2	261
23	311/2006 - o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných...	0	0	5	1	0	1	1	1	1	6	2	0	4	3	0	25
24	326/1999 - o pobytu cizinců na území ČR	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
25	341/2014 - o schválení technické způsobilosti vozidel	27	0	240	1	5	10	32	10	5	34	35	2	3	230	0	634
26	341/2002 - o schválení technické způsobilosti vozidel - ZRUŠEN k...	4	0	5	0	0	1	4	0	0	0	1	0	0	3	0	18
27	353/2003 - o spotřební dani	350	38	198	89	23	191	97	114	39	96	255	143	99	60	1	1793
28	355/2014 - o působnosti orgánů Celní správy České republiky v...	1	0	1	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	6
29	361/2000 - o silničním provozu	0	28	0	1	0	3	1	7	20	0	0	0	0	29	0	89
30	428/2009 - o kontrole vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu...	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	3
31	440/2003 - o nakládání se surovými diamanty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
32	594/2004 - vývoz zboží dvojího použití	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
33	634/1992 - o ochraně spotřebitele	1	5	1	0	0	0	1	0	0	1	0	2	0	0	0	11
34	676/2004 - o povinném značení lihu	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
35	952/2013 - NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU)	15	11	17	8	24	13	19	18	14	11	77	22	10	2	306	567
36	1186/2009 - o systému Společenství pro osvobození od cla	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
37	2015/2447 - prováděcí nařízení Komise EU, kterým se stanoví prováděcí...	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
38	2454/93 - prováděcí předpis k celnímu kodexu	91	4	58	11	36	37	54	45	16	24	114	23	13	17	98	641
39	2913/92 - celní kodex	30	12	19	5	11	4	19	10	16	20	23	10	17	13	264	473
celkem:		1423	2194	7633	2556	3809	3625	4537	4112	458	4501	8491	4659	2019	668	702	51387

EVIDENCE PORUŠENÍ PŘEDPISŮ

analyzygrc.cs.mfcr.cz

Kubiček František, Bc., nprap.

Statistiky	Nestandardní zápisy	Nevyřízené postoupené spisy	Neukončené spisy	Raporty	Pomůcky	Aplikace
Útvary CS Sankce	Kontrola CÚ/normy	Neidentifikovatelné FO Subjekt	Kombinace norem	Chybné kombinace norem	Vývoj spisu	

Datum zapsání OD: 1.1.2017 DO: 31.12.2017 Datum zjištění OD: DO:

Subjekt: Fyzické osoby (vč. osob neznámých) Právnícké osoby / Fyz. os. podnikající

Stav případu:
 všechny stavy podezření z porušení porušení předpisů podezření + porušení předpisů konečné stavy vlastní

Zobraz Report

Report EPP - četnost porušených norem zjištěných jednotlivými CÚ

Stavy: Právně rozhodnuto o porušení

ř.	Norma porušení	CZ51	CZ52	CZ53	CZ54	CZ55	CZ56	CZ57	CZ58	CZ59	CZ60	CZ61	CZ62	CZ63	CZ64	CZ65	celkem
1	13/1993 - Celní zákon - ZRUŠEN 28. 7. 2016 a nahrazen zákonem č....	76	13	3	3	16	2	34	26	24	0	8	9	15	5	0	234
2	13/1997 - o pozemních komunikacích	214	1849	5997	1595	3188	1972	3977	4030	71	3362	5226	3704	1682	228	0	37095
3	17/2012 - o Celní správě ČR	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	3
4	19/1997 - o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
5	40/1995 - o regulaci reklamy	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	10
6	61/1997 - o lhu	7	5	34	4	5	0	20	110	28	2	19	2	22	62	0	320
7	65/2017 - o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek	40	0	87	3	0	0	0	0	0	0	5	0	11	0	0	146
8	71/1994 - o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
9	102/2001 - o obecné bezpečnosti výrobků	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
10	111/1994 - o silniční dopravě	0	28	0	0	2	0	0	0	0	0	2	18	9	0	0	99
11	112/2016 - o evidenci tržeb	291	25	54	73	90	31	110	89	91	89	57	71	90	0	6	1167
12	165/2014 - Nařízení rady EP a Rady o technographech a harmonizaci ...	0	0	0	0	3	0	0	0	0	4	1	4	0	4	0	16
13	15./1998 - o NÁVYKOVÝCH LÁTKÁCH	0	0	6	0	6	5	5	9	30	9	0	0	28	0	0	98
14	179/1996 - Úmluva o společném tranzitním režimu	1	1	5	0	0	0	4	0	4	0	3	0	0	0	0	18
15	186/2016 - o hazardních hrách	0	3	0	0	0	3	1	0	3	0	12	3	2	1	0	28
16	194/1999 - opatření týkající se dovozu a vývozu - ZRUŠEN k 31.12.2014	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
17	200/1990 - o přestupcích -ZRUŠEN a k 1.7.2017 nahrazen zákonem...	0	4	3	0	0	0	1	2	0	11	17	0	0	0	0	38
18	201/2012 - o ochraně ovzduší	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
19	202/1990 - o loteriích a jiných podobných hrách - ZRUŠEN k 31.12.2016	0	1	1	0	1	7	5	0	6	10	0	0	5	4	0	40
20	228/2005 - o kontrole obchodu s výrobky	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
21	242/2016 - Celní zákon	547	32	54	49	78	29	239	63	65	36	168	46	87	44	2	1539
22	130/2010 - o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
23	253/2008 - o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné...	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	8	10
24	254/2004 - o omezení plátek v hotovosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
25	255/2012 - kontrolní řád	5	14	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
26	261/2007 - část 45 - daň ze zemního plynu	1	0	6	0	0	13	0	0	0	2	0	0	0	0	0	22
27	261/2007 - část 46 - daň z pevných paliv	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
28	261/2007 - část 47 - daň z elektřiny	1	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
29	272/2013 - o prekursorech drog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
30	280/2009 - Daňový řád	94	0	55	0	6	42	19	1	0	1	264	0	0	6	0	488
31	307/2013 - o povinném značení lhu	6	0	7	1	1	8	5	8	12	3	9	2	14	2	0	78
32	311/2006 - o pohonných hmotách a železných stanicích pohonných...	2	0	2	1	1	1	2	0	3	7	8	2	2	0	0	31
33	337/1992 - o správě daní a poplatků - ZRUŠEN k 31.12.2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
34	341/2014 - o schválení technické způsobilosti vozidel	2	0	289	0	5	6	30	0	0	31	22	1	1	248	0	635
35	353/2003 - o spotřební dani	208	17	81	47	8	219	52	53	24	48	205	73	47	24	0	1106
36	355/2014 - o působnosti orgánů Celní správy České republiky v...	0	2	0	0	3	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	8
37	361/2000 - o silničním provozu	0	30	1	0	0	2	0	0	22	0	0	0	0	6	0	61
38	379/2005 - o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
39	440/2003 - o nakládání se surovými diamanty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	500/2004 - Správní řád	1	5	0	3	0	0	0	2	0	4	12	1	0	0	0	28